

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

GİTAR EĞİTİMİ VE EŞLİKLEME DERSİNİN SANAL SINIF
ORTAMINDA İŞLEVSELLİĞİNİN İNCELENMESİ

Muhammed Ömer TOKATLI
(Doktora Tezi)

İstanbul, 2024

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

GİTAR EĞİTİMİ VE EŞLİKLEME DERSİNİN SANAL SINIF
ORTAMINDA İŞLEVSELLİĞİNİN İNCELENMESİ

EXAMINING THE FUNCTIONALITY OF GUITAR EDUCATION AND
ACCOMPANIMENT COURSE IN VIRTUAL CLASSROOM ENVIRONMENT

Muhammed Ömer TOKATLI
(Doktora Tezi)

Danışman

Doç. Dr. A. Aylin CAN

İkinci Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Okan YUNGUL

İstanbul, 2024

**Tüm kullanım hakları
M.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne aittir.
© 2024**

ONAY

Muhammed Ömer TOKATLI tarafından hazırlanan “GİTAR EĞİTİMİ VE EŞLİKLEME” DERSİNİN SANAL SINIF ORTAMINDA İŞLEVSELLİĞİNİN İNCELENMESİ konulu bu çalışma, 26/06/2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda aşağıdaki jüri üyeleri tarafından başarılı bulunmuş ve Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

	<u>Adı Soyadı</u>	<u>İmza</u>
TEZ DANIŞMANI	Doç. Dr. A. Aylin CAN	
JÜRİ ÜYESİ.	Prof. Dr. Mustafa USLU	
JÜRİ ÜYESİ	Doç. Dr. Hakan BAĞCI	
JÜRİ ÜYESİ	Doç. Dr. Ümit Kubilay CAN	
JÜRİ ÜYESİ	Prof. Dr. Duygu PİJİ KÜÇÜK	

ETİK BEYANI

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırladığım çalışmamda;

- Sunduğum bilgileri, dokümanları ve verileri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Çalışmamda yararlandığım eserlerin tamamına atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Elde ettiğim verilerde ve sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı bildirir, aksi bir durumda aleyhimde doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

.../.../...

Muhammed Ömer TOKATLI

ÖZGEÇMİŞ

- 2002 Kastamonu Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
- 2007 Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı
- 2011 Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi
- 2012 Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı
- 2014 İstanbul Özel Eyüboğlu Koleji
- 2017 Bandırma Doğa Koleji
- 2020 TED İstanbul Koleji Vakfı

ÖNSÖZ

Yapılan bu çalışmada, sanal sınıf ortamında “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin işlevselliğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmadan elde edilen analiz sonuçlarının bilimsel ve akademik çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmaya başladığım ilk günden son güne kadar zorlandığım her anda bana yol gösteren saygıdeğer hocam Doç. Dr. A. Aylin CAN’a,

Doktora eğitimim süresince desteğini esirgemeyen ve ikinci danışmanlığımı üstlenen kıymetli hocam Dr. Öğr. Üyesi Okan YUNGUL’a,

Bugünlere gelmemde emekleri olan Annem Hale Yıldız TOKATLI’ya, karındaşım, her koşulda yanımda olduğunu bildiğim canım ablam Ayşe Mine ONAN’a, zor anımda her zaman yanımda olduğunu bildiğim Dr. Öğr. Üyesi Kıvanç Onan’a,

Son nefesine kadar elini omzumdan eksik etmeyen en büyük destekçim olan rahmetli Babam Ali Osman TOKATLI’ya,

İyi günde, kötü günde desteğini esirgemeyen, tüm gücüyle bana destek olan canım eşim Ekin TOKATLI’ya ve varlığı ile beni daha güçlü yapan canım oğlum Can TOKATLI’ya tüm kalbimle sonsuz teşekkürlerimi ve sevgilerimi sunarım.

ÖZET

Bu araştırmada, sanal sınıf ortamında gerçekleştirilen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin işlevselliğinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda oğrencilerin sanal sınıf ortamındaki gitar performans beceri düzeylerinin, ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumlarının ve sanal sınıf ortamı ile ilgili araştırmaya katılan oğrenci görüşlerinin belirlenmesi hedeflenmektedir. Eylem araştırması olarak desenlemen araştırmada, “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında gerçekleştirilmesine ve gitar oğretimini geliştirmeye/iyileştirmeye yönelik bir eylem planı oluşturulmuştur. Bu bilimsel çalışma eylem araştırmasının türlerinden olan özgürleştirici/geliştirici/eleştirel eylem araştırması kapsamında ele alınmıştır. Araştırmanın alışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden olan tipik örnekleme metodu ile belirlenmiştir. Bu kapsamda 2022-2023 eğitim-oğretim yılı gz döneminde Kastamonu Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme I” dersi alan 4 oğrenci ile çalışma grubu oluşturulmuştur. Bu çalışmanın veri toplama araçlarını, kişisel bilgi formu, performans gözlem formu, ünite değerlendirme formu, araştırmacı günlüğü, online derslerin video kayıtları ve sanal sınıf ortamı değerlendirme formu oluşturmaktadır. Elde edilen verilere göre performans gözlem formunda oğrencilerin gelişim gösterdiği, ünite değerlendirme formunda oğrencilerin ünite kazanımlarının büyük bir çoğunluğunu elde ettiği, sanal sınıf ortamı değerlendirme formunda ise oğrencilerin “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıfta uygulanmasına yönelik genel olarak olumlu ifadeler kullandıkları tespit edilmiştir. Araştırmanın uygulama süreci 15 hafta olarak belirlenmiştir. 15 haftalık süreç içerisinde her hafta birer saat zoom platformu üzerinden video konferans yöntemi ile senkron dersler gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre; sanal sınıf modeli ile desteklenen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin oğrencilerin çalgı performans başarı durumlarını geliştirdiği ve sanal sınıf için düzenlenmiş olan 15 haftalık programın ünite kazanımlarını gerçekleştirmelerine katkı sağladığı söylenebilmektedir. Ek olarak hem ders videolarında hem de oğrenci görüşlerinde “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında yapılmasıyla ilgili oğrencilerin “kullanılan materyallerin kullanışlılığı”, “derse giriş çıkışların kolay olması” vb ifadeler yazdıkları tespit edilmiştir. Çalışmanın sonuçlarından hareketle; sanal sınıf ortamında yapılacak olan müzik derslerinin bu kapsamda yapılandırılmış müfredat/program ile işlenmesi, ders içeriklerine özgü online materyaller geliştirilmesi ve sanal sınıf ortamında

nitelikli bir ders işleyişı için öğretmenlerin teknoloji kullanımını iyi düzeye getirmeleri önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Eşlikleme, Gitar Eğitimi, Çalgı Eğitimi, Sanal Sınıf.

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate the functionality of the 'Guitar Education and Accompaniment' course in the virtual classroom environment. In line with this purpose, it aims to determine the level of students' guitar performance skills in the virtual classroom environment, the realisation of the unit outcomes and the students' opinions about the application process. The research, which was designed as an action research, created an action plan for the implementation of the "Guitar Education and Accompaniment" course in the virtual classroom environment and for the development/improvement of guitar education. In this direction, the research was carried out within the framework of emancipatory/developmental/critical action research, one of the types of action research. The study group of the research was determined by the typical sampling method, which is one of the purposive sampling methods. In this context, the study group was formed with 4 students attending the course "Guitar Education and Accompaniment I" at Kastamonu University, Department of Fine Arts Education, Department of Music Education in the autumn semester of the academic year 2022-2023. The data collection tools employed in the study comprised a personal information form, a performance observation form, a unit evaluation form, a researcher diary, video recordings of online lessons and a virtual classroom environment evaluation form. The data obtained indicated that students demonstrated improvement in the Performance Observation Form, achieved the majority of the unit outcomes in the Unit Evaluation Form, and used positive statements about the implementation of the "Guitar Education and Accompaniment" course in the virtual classroom in the Virtual Classroom Environment Evaluation Form. The results obtained also included the researcher's diary and course video recordings. The implementation process of the research was determined to be 15 weeks. During this period, synchronous lessons were held via the Zoom platform using the video conferencing method for one hour each week. The results of the research indicate that the "Guitar Education and Accompaniment" course, which was supported by the virtual classroom model, led to an improvement in students' performance in the use of musical instruments. Furthermore, the 15-week programme arranged for the virtual classroom contributed to the achievement of the unit outcomes. Furthermore, both in the course videos and in the student opinions, it was determined that the students used expressions such as "the usefulness of the materials used", "the ease of entry and exit to the lesson" etc. in relation to the "Guitar Training and Accompaniment" course in the virtual classroom environment.

The results of the study indicate that music lessons held in the virtual classroom environment should be structured around a curriculum or programme. Online materials should be developed to align with the course content, and teachers should be equipped with the necessary skills to deliver a qualified lesson in the virtual classroom environment.

Key Words: Music Education, Accompanying, Guitar Education, Instrument Education, Virtual Classroom

İÇİNDEKİLER

ONAY	i
ÖZGEÇMİŞ	iii
ÖNSÖZ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLOLAR LİSTESİ	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiv
BÖLÜM I: GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu.....	1
1.2 Amaç	7
1.3 Önem.....	8
1.4 Araştırmanın Sınırlılıkları.....	9
1.5 Araştırmanın Sayıltıları.....	9
1.6 Tanımlar.....	9
BÖLÜM II: KURAMSAL ÇERÇEVE	10
2.1 Sanal Sınıf.....	10
2.2 Müzik Eğitiminde Sanal Sınıf.....	12
2.3 Gitar Eğitimi ve Eşlikleme.....	14
2.4 Yapılan Çalışmalar.....	15
BÖLÜM III: YÖNTEM	18
3.1 Araştırma Modeli	18
3.2 Çalışma Grubu	19
3.3 Veri Toplama Araçları	20
3.3.1 Kişisel bilgi formu	20
3.3.2 Performans gözlem formu	20
3.3.3 Ünite değerlendirme formu.....	22
3.3.4 Araştırmacı günlüğü	27
3.3.5 Çevrim içi ders video kayıtları.....	28
3.3.6 Sanal sınıf ortamı değerlendirme formu	28
3.4 Geçerlik ve Güvenirlik.....	28
3.5 Sanal Sınıf Ortamı.....	30

3.6	Eylem Araştırması İzleme Komitesi.....	31
3.7	Uygulama Süreci.....	31
3.8	Verilerin Analizi	33
BÖLÜM IV: BULGULAR.....		35
4.1	Öğrencilerin, sanal sınıf ortamında verilen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersi çalgı performansları ne düzeydedir? alt problemine ilişkin bulgular	35
4.1.1	Öğrencilerin teknik boyuta ilişkin genel performans düzeyleri.....	35
4.1.2	Öğrencilerin müzikal boyuta ilişkin genel performans düzeyleri.....	39
4.2	Öğrencilerin sanal sınıf ortamında verilen Gitar Eğitimi ve Eşlikleme dersi ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumları ne düzeydedir? alt problemine ilişkin bulgular	42
4.2.1	Öğrencilerin Ünite 1 Gitarın temel bilgileri ve çalışma tekniği ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumları	42
4.2.2	Öğrencilerin Ünite 2 Ton ve Analiz kavramı ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumları	44
4.2.3	Öğrencilerin Ünite 3 Eşlikleme ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumları.....	45
4.3	“Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında uygulanışı ile ilgili öğrenci görüşleri nelerdir? alt problemine ilişkin bulgular.....	47
4.3.1	Sanal sınıf ortamında hangi teknolojik cihaz(lar)ı kullandınız?” sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular	49
4.3.2	Sanal sınıf ortamında kullandığınız cihazın kullanılabilirliğini değerlendir misiniz?” sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular.....	49
4.3.3	Sanal sınıf ortamında kullandığınız cihazın ders için yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular	50
4.3.4	Sanal sınıf ortamını kullanma konusunda kendinizi yeterli buluyor musunuz? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular	50
4.3.5	Sanal sınıf ortamında kullanılan online materyaller yeterli midir? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular.	51
4.3.6	“Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” ders içeriklerinin öğretiminde sanal sınıf ortamı sizce yeterli midir? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular	52
4.3.7	Çalgı Eğitimi Bakımından “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında uygulanmasını değerlendirir misiniz? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular.....	53

4.3.8	Ders materyallerine erişim bakımından sanal sınıf ortamını değerlendirir misiniz? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular	54
4.3.9	Senkron model kapsamında verilen ders içeriklerinin çalışmalarınıza olan etkisini değerlendirir misiniz? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular	55
4.3.10	“Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamındaki yeterliliğini mesleki kazanımların öğrenilmesi bakımından nasıl değerlendirirsiniz? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular	56
4.3.11	Sanal sınıf uygulamasının eğitim sürecinde kullanılmasının olumlu yönleri sizce nelerdir? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular.....	57
4.3.12	Sanal sınıf uygulamasının eğitim sürecinde kullanılmasının olumsuz yönleri sizce nelerdir? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular.....	58
4.3.13	“Gitar Eğitimi ve Eşlikleme dersinin sanal sınıf uygulamasına yönelik tavsiye ve önerileriniz nelerdir?” sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular	59
BÖLÜM V: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER		60
5.1	Sonuç ve Tartışma.....	60
5.3	Öneriler	68
KAYNAKÇA.....		70
EKLER		80
Ek-1.	Kişisel Bilgi Formu.....	80
Ek-2.	Sanal Sınıf Ortamı Değerlendirme Formu.....	81
Ek-3.	Gönüllü Katılımcı Onam Formu.....	85
Ek-4.	Ölçek İzin Yazısı	87
Ek-5.	Ölçek.....	88
Ek-6.	Ünite Kazanımları.....	89
Ek-7.	Ders Planı.....	91

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.1	Öğrencilerin Demografik Özelliklerine Göre Dağılımları.....	19
Tablo 3.2	Performans gözlem formu madde değerleri.....	21
Tablo 3.3	Performans gözlem formu boyut ve alt boyutları	21
Tablo 3.4	Bilişsel alan boyutları ve alt boyutları	22
Tablo 3.6	Devinişsel alan boyutları ve alt boyutları.....	23
Tablo 3.7	Ünite 1 – Gitarın Temel Bilgileri ve Çalışma Tekniği kazanım alanı boyutları ve alt boyutları	24
Tablo 3.7.1	Ünite 1 Gitarın Temel Bilgileri ve Çalışma Tekniği konu ve kazanımları	24
Tablo 3.8	Ünite 2 Ton ve Analiz Kavramı kazanım alanı boyutları ve alt boyutları	25
Tablo 3.8.1	Ünite 2 Ton ve Analiz Kavramı konu ve kazanımları	25
Tablo 3.9	Ünite 3 Eşikleme kazanım alanı boyutları ve alt boyutları.....	26
Tablo 3.9.1	Ünite 3 Eşikleme konu ve kazanımları	27
Tablo 3.10	Krippendorff Alpha Uyum Katsayısı.....	30
Tablo 3.11	İş/Zaman Çizelgesi.....	33
Tablo 4.1	Öğrencilerin teknik boyuta ilişkin genel performans düzeyleri.....	36
Tablo 4.2	Öğrencilerin teknik boyuta ilişkin performans düzeyleri.....	37
Tablo 4.3	Öğrencilerin müzikal boyuta ilişkin genel performans düzeyleri	39
Tablo 4.4	Öğrencilerin Müzikal Boyuta İlişkin Performans Düzeyleri	40
Tablo 4.5	Öğrencilerin Ünite 1 kazanımlarını gerçekleştirmelerine ilişkin dağılımları	43
Tablo 4.6	Öğrencilerin Ünite 2 kazanımlarını gerçekleştirmelerine ilişkin dağılımları	44
Tablo 4.7	Öğrencilerin Ünite 3 kazanımlarını gerçekleştirmelerine ilişkin dağılımları	45
Tablo 4.8	Sanal sınıf ortamına yönelik elde edilen temalar ve kodlar	47
Tablo 4.9	Sanal sınıf ortamında kullanılan teknolojik cihazlar.....	49
Tablo 4.10	Sanal sınıf ortamında kullanılan teknolojik cihazların kullanışlılığı	49
Tablo 4.11	Sanal sınıf ortamında kullanılan teknolojik cihazların yeterliliği.....	50
Tablo 4.12	Sanal sınıf ortamında öğrencilerin kendini yeterli bulması	50
Tablo 4.13	Sanal sınıf ortamında kullanılan online materyallerin yeterliliği.....	51
Tablo 4.14	“Gitar Eğitimi ve Eşikleme” ders içeriklerinin öğretiminde sanal sınıf ortamının yeterliliği.....	52

Tablo 4.15	Çalgı eğitimi bakımından “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında uygulanmasının değerlendirilmesi.....	53
Tablo 4.16	Ders materyallerine erişim bakımından sanal sınıf ortamının değerlendirilmesi.....	54
Tablo 4.17	Senkron model kapsamında verilen ders içeriklerinin öğrencilerin çalışmalarına olan etkisinin değerlendirilmesi.....	55
Tablo 4.18	“Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamındaki yeterliliğinin mesleki kazanımların öğrenilmesi bakımından değerlendirilmesi.....	56
Tablo 4.19	Sanal sınıf uygulamasının eğitim sürecinde kullanılmasının olumlu yönleri	57
Tablo 4.20	Sanal sınıf uygulamasının eğitim sürecinde kullanılmasının olumsuz yönleri	58
Tablo 4.21	“Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf uygulamasına yönelik tavsiye ve öneriler	59

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1.	Sanal Sınıf Ortamında Müzik Eğitiminin İşleyişi.....	13

BÖLÜM I: GİRİŞ

1.1 Problem Durumu

Eğitim, geçmişten günümüze ulusların gelişmesindeki önemli faktörlerden biri olarak, insan davranışlarını etkileyen güçlü bir araçtır. Bireylere bilgi ve beceri kazandırarak onları üretken ve sorumlu vatandaşlar haline getirirken, sosyal ve ekonomik kalkınmayı hızlandırarak refah seviyesini yükseltir. Ayrıca, toplumların temel taşı olarak nitelendirilen eğitim, sadece bireysel kalkınma için değil, toplumların gelişmesi ve ilerlemesi için de hayati önem taşır.

Değişen koşullar karşısında toplumlara gereken katkının sağlanabilmesi için de eğitim programlarının ve yöntemlerinin sürekli olarak geliştirilmesi gerekmektedir. Günümüzde bu gelişim akıllı tahtalardan, projeksiyona, internetten, bilgisayara kadar birçok elektronik cihazı içerisinde barındıran teknoloji ile yakından ilişkilidir. Diğer taraftan coğrafi engeller ve doğal afetler gibi olumsuz koşullar karşısında da teknoloji, eğitimde sürdürülebilirliği sağlarken geleneksel eğitimin yetersiz yönlerinin geliştirilmesine de katkı sağlamıştır.

Geleneksel eğitimde karşılaşılan sorunlar çoğunlukla teknolojinin sağladığı modern uygulamalarla giderilmektedir. Bu kapsamda uzaktan eğitim bu ve benzeri durumlarda yaşanan zorlukları aşmak için kullanılabilir alternatif bir eğitim modeli olarak karşımıza çıkmaktadır. Uzaktan eğitim süreçlerinde bilgiye erişimin kolaylaşması, dijital ders materyallerinin kullanımını yaygınlaştırmıştır. Dijital kitaplar, etkileşimli materyaller ve web tabanlı öğrenme platformları gibi çeşitli kaynaklar öğrenme süreçlerine önemli katkılar sağlamaktadır. Bu materyaller öğrencilere zaman ve mekân kısıtlaması olmaksızın öğrenme imkânı sunarak öğrenme süreçlerini daha zengin, esnek ve sürekli hale getirmektedir. (Bozkurt, 2015).

Uzaktan eğitim günümüze kadar farklı iletişim araçları ile (mektup, radyo, televizyon vb.) eğitim sistemine dahil olmuştur. (Hannafin & Savenye, 1993). Günümüzde de bilgisayarın yanı sıra tablet ve cep telefonu gibi mobil iletişim araçları ile uygulanmaya devam etmektedir. Alan yazın taramasında, mobil öğrenme ile uzaktan eğitim kavramlarının birbirlerinin yerine kullanıldığı görülmektedir (Aydemir, 2018). Ancak yapılan araştırmalarda mobil öğrenmenin uzaktan eğitimin altında yer alan bir kavram olduğu sonucuna ulaşılmıştır. (Moore & Kearsley, 2005). Mobilite terimi kablosuz iletişim,

hareketlilik ve taşınabilirlik gibi anlamlarda kullanılarak günlük yaşantımıza girmiştir (Genç ve Bayburt, 2014). Mobil kavramı ise TDK (2024) sözlüğünde "Hareketli olan, taşınabilir olan" şeklinde tanımlanmıştır. Kuyumcu'nun (2022) çalışmasında, mobil öğrenmenin, sosyo-ekonomik düzeyden kaynaklı fırsat eşitsizliğini giderebilmesi, teknolojik iletişim ağları sayesinde öğrencilerin anlık geri bildirim alabilmesi, bireyselleştirilmiş öğrenmeye imkan sağlayabilmesi, düşük maliyetli olması ve kullanılan mobil cihazların taşınabilirliği sayesinde ders materyallerine anlık erişime imkan vermesi gibi öğrenme eylemini destekleyen birçok avantaj sağladığı belirtilmektedir.

Teknolojinin ve internetin gelişmesi ile mobil cihazlar (akıllı telefonlar, tabletler) hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. 2023 yılında dünya genelinde 5,44 milyar cep telefonu kullanıcısı olduğu tahmin edilmektedir. Bu sayı, dünya nüfusunun %68'ini oluşturmakta ve önceki yıla göre 168 milyon yeni kullanıcının katılımıyla, %3'lük bir artış göstermektedir (We Are Social, 2023).

Teknolojinin sunduğu imkanların yaygınlaşmasıyla başlayan bu dijital dönüşüm, endüstriyel süreçleri kökten değiştirerek üretimden tüketime kadar birçok alanda etkisini artırmıştır. Dönüşüm sonucunda, endüstriyel alanda iş gücü niteliklerinin değiştiği görülmüştür. Bu değişim süreci de endüstrinin geçiş aşamalarının ortaya çıkmasına neden olmuştur (Eğitimde Dönüşüm Vakfı, 2017). Sonuç olarak, Endüstri 1.0'dan başlayarak buhar gücüyle çalışan basit makinelerden günümüzdeki siber-fiziksel sistemlere uzanan bir evrim yaşanmıştır. Bu süreçte sırasıyla, Endüstri 1.0 buhar gücü ile, Endüstri 2.0 seri üretim ile, Endüstri 3.0 bilgisayar alt yapısı ile Endüstri 4.0 siber sistemler ile bağlantılı olarak tanımlanmıştır (Ell vd., 2016).

Eğitim sistemi, değişen teknolojik ve ekonomik koşulların bir sonucu olarak, endüstriyel devrimden itibaren sürekli bir dönüşüm süreci içerisinde olmuştur. 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren küreselleşen dünyada rekabetin artmasıyla, endüstriyel sektörlerde ihtiyaç duyulan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi amacıyla dönüşümler yaşanmıştır. Bilgi çağının gerektirdiği değişimlerle eğitim müfredatları güncellenmiş, öğretim yöntemleri çeşitlendirilmiş ve öğrenme ortamları teknolojik imkanlarla zenginleştirilmiştir. Bu dönüşüm süreci içerisinde eğitim, belirli evrelerden geçerek günümüze gelmiştir. Bu evreler Eğitim 1.0, 2.0, 3.0 ve 4.0 olarak adlandırılmaktadır.

Eğitim 1.0 tarım toplumuna odaklanmıştır (Puncreobutr, 2016). Bu s¼reç kapsamında ¼ğrenci ¼ıarak olarak g¼r¼lmektedir ve akademisyenler otoritenin kendisi olarak tanımlanmaktadır (Salmon, 2016).

Eğitim 2.0'da ise ¼ğrenme s¼reci, bireylerin erişimine a¼ık olan eğitim materyallerinin, platformlarının ve g¼çlü bir internet altyapısının sayesinde desteklenmektedir (Downes, 2005). Bu aşama, bilgiye erişim ve üretim s¼reçlerinde bireylerin, aktif katılımını destekleyen, iletişim becerilerini ve yaratıcılığı ¼n plana ¼ıkaran, bireyleri bilgi toplumunun bir parçası olarak yetiştirmeyi amaçlayan ¼ğrenme d¼ng¼s¼ olarak kabul edilmektedir. Keats ve Schmidt (2007)'e g¼re, Web 2.0 teknolojilerinin eğitimde yer almasıyla, dijital ders materyalleri daha etkin bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Aynı paralellikte, y¼ksek¼ğretimde de web siteleri ve sosyal medya araçlarının yaygınlaşmasıyla ¼ğrenci etkileşimi artarak ¼ğrenme daha eğlenceli bir hale gelmiştir. Bu sebeple, Eğitim 2.0 s¼recinde Web 2.0 teknolojileri, ¼ğrencilerin geleneksel eğitimdeki sınırlı kaynaklar yerine farklı i¼eriklere sahip kaynaklara erişimlerini sağlamıştır.

Eğitim 3.0 ise bu s¼reci daha da ileri g¼t¼rerek k¼resel bir boyuta taşımış ve s¼rd¼r¼lebilirlik kavramını merkeze almıştır. Eğitim 3.0'da teknolojinin eğitim sisteminin t¼m bileşenlerine entegre edilmesiyle ¼ğrenme s¼reçleri daha interaktif, kişiselleştirilmiş ve erişilebilir hale gelmiştir. Bu durum aynı zamanda eğitim kurumlarının ulusal ve uluslararası iş birliğini ¼nemli hale getirerek, ders i¼eriklerinin bu y¼nde hazırlanmasının gerekliliğini ortaya koymuştur (Keats & Schmidt, 2007).

Eğitim 4.0, i¼erisinde bulunduğumuz 21. y¼zyıl bilgi ¼ađına uygun olarak d¼zenlenmiř aynı zamanda yeniliğe odaklanmış bir eğitim yaklaşımıdır (Harkins, 2008). Bu durum, geleneksel eğitim sistemindeki okuma-yazma ¼ğretilerinin ¼tesinde, bireylerin hayatları s¼resince başarıya ulaşmak i¼in gereksinim duyacakları farklı ve yeni becerilerin gelişiminin ileriye gitmesini hedeflemektedir. Bir başka deyişle end¼stri 4.0 ile gerçekteştirilen yapay zekâ, robotik, nesnelerin interneti, otonom araçlar, nanoteknoloji vb. teknolojik yenilikler dijital ve fiziksel d¼nyalar arasındaki entegrasyonu derinleştirmiştir (Hussin, 2018). End¼stri 4.0'ın getirdiği teknolojik yeniliklerin eğitim sistemine yansmasıyla Eğitim 4.0 da dijitalleşme d¼n¼ř¼m¼ gerçekteşmiştir (Arslan, 2020). Nitelikli iş g¼c¼ yetiştirmeyi hedefleyen Eğitim 4.0, ekonomik kalkınma ve toplumun refah seviyesinin y¼kseltilmesi i¼in ¼nemli bir araçtır. Ayrıca Eğitim 4.0, veri y¼netimi

pratiklerinde de önemli değişikliklere yol açmıştır. Kullanıcıların veri yükleme olanaklarının genişlemesi, bu süreçteki en önemli adımlardan biridir. Gelişim evreleri içerisinde Endüstri 4.0 ve eğitim 4.0'ın devamında Toplum 5.0 ve Eğitim 5.0 yer almaktadır.

Toplum 5.0, günümüz koşullarında süper akıllı bir toplum olarak ifade edilmektedir (Fukuyama, 2018). Toplum 5.0'ın temel hedefi, teknolojideki gelişimi toplumla entegre etmek ve bunun sonucunda elde edilen imkânlarla inovatif bir topluluk oluşturmaktır. Başka bir deyişle, teknolojiyi sosyal yaşam içerisinde toplumla bütünleştirmektir (Okan, 2018). Eğitim 5.0'ın esas hedefi ise, Toplum 5.0'ın öngöründe bulunduğu süper toplum için gerekli olan insan kaynağını eğitmek ve oluşan yeniliklerin etkisini genişletmektir. Eğitim 5.0 ile Toplum 5.0 arasındaki entegre sürecinin temelinde dijital dönüşüm yatmaktadır. Verilerin dijitalleşmesi ile gerçekleşen bu dönüşüm, toplumların yaşam standartlarını nitelikli hale getirme amacını taşımaktadır. Eğitim 5.0'da farklı türdeki teknolojiler, bireylerin dijital içeriklerle doğrudan etkileşime geçmesini sağlayarak öğrenme süreçlerini kişiselleştirir. Bu sayede bireyler, her zaman, her yerde bilgiye erişerek öğrenme deneyimlerini zenginleştirebilirler.

Bilginin hızlı üretimi ve yayılımı, dijital platformların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bilgi paylaşımına imkân tanıyan bu platformların çeşitliliği, özellikle eğitim olmak üzere birçok alanda yeni çalışmaların ortaya çıkmasını sağlamıştır. Web tabanlı ilerlemeler internet üzerinden erişilebilen kullanışlı platformların gelişimine zemin hazırlamıştır. Bu dijital platformların web tabanlı olmaları, içerik gelişimine imkân vermeleri ve eğitime katkı sağlamaları sayesinde öğrencilerin motivasyonlarını artmaktadır (Conole & Alevizou, 2010).

Eğitim sisteminde aktif olarak kullanılan bu platformlar Web 1.0, Web 2.0, Web 3.0 ve Web 4.0 aşamaları ile günümüze kadar gelmiştir. Web 1.0 döneminde web sayfaları üzerinden sadece okuma, paylaşma faaliyetleri gerçekleştirilmiştir (Nath, Dhar & Basishtta, 2014: 86). Web 2.0'in web 1.0'a göre temel farkı daha çok tüketici odaklı olarak teknolojinin topluma öğretilmesi olmuştur (Pooworavan, 2015). Web 2.0'la beraber web anlayışı, bir cihazdan fazlasına evrilerek bir platform haline dönüşmüştür. Bloglar, wiki'ler, podcast'ler vb. uygulamalar bu dönem içerisinde artarak geleneksel eğitimdeki eksikliklerin tamamlanmasına katkı sağlamıştır. Web 3.0; bilgiyi birleştirme, anlamları paylaşma, web aramalarını akıllı hale getirme ve eğlenceli web uygulamalarını çalıştırma

gibi bazı özellikleri ile ön plandadır (Koçyiğit ve Koçyiğit, 2018). Web 3.0'ın devamı niteliğinde en ileri atılım olan ve daha zeki bir alanda merkezileşmeyi öneren, tahmine dayalı, sadece onay ve taleple çalışabilen, istediğimiz ya da söylediğimiz şekilde sonuçlanabilecek eylemleri başlatabilen web 4.0 kendini göstermiştir (Latorre Ariño, 2018). Web 4.0, yapay zekâ destekli öğrenme ortamları, sanal ve artırılmış gerçeklik uygulamaları gibi yenilikçi teknolojilerle eğitim sistemini dönüştürme potansiyeline sahiptir. Bu sayede, henüz tam anlamıyla toplumsal hayata etki etmemiş olsa da kullanmakta olduğumuz ağların birbirleri ile olan etkileşimini önemli ölçüde şekillendirmeye başlamıştır. Ancak günümüzde en yaygın kullanılan Web türü 2.0'dır. Web 2.0 araçları geleneksel ve uzaktan eğitimin parçası olan sanal sınıfta kullanılmaktadır. Web 2.0 araçları sanal sınıf içerisinde ders işleyişinin interaktif olarak ilerlemesini sağlarken, öğrencilerin dikkatlerini toplamalarına destek vererek dersten kopmalarını engeller ve ders kazanımlarının içselleştirilme düzeylerini de artırır (Adcock & Bolick, 2011; Heafner & Friedman, 2008). Web 2.0'ın sunmakta olduğu interaktif ders anlayışı ve kullanıcı odaklı yaklaşım sanal sınıfı doğrudan etkilemektedir. Web 2.0 araçlarının sadece bilgisayarla değil aynı zamanda mobil cihazlarla da kullanılabilir olması, sanal sınıf ortamında öğrenmeyi esnek hale getirebilmektedir.

Sanal sınıf ile uzaktan eğitimde sınıf ortamının oluşturulması ve bireylerin eğitimlerini sürdürmeleri sağlanmaktadır. Sanal sınıf ortamı, senkron (eş zamanlı) olarak yürütülen, aynı zaman diliminde birçok insanın yazılımlar aracılığı ile sınıfa dahil olabildiği, bilginin paylaşılabilirdiği, anlık olarak farklı dijital materyallere erişimin sağlanabildiği bir alandır. Bülbül (2020)'e göre, sanal sınıf, öğrencilerin ve öğretmenlerin belirli uygulamalar kullanarak aynı anda iletişim kurabildikleri çevrimiçi bir ortamdır. Bu ortam belirli yazılımlar ve uygulamalar ile sağlanabilmektedir. Adobe Connect, Big Blue Button, Microsoft Live Meeting, Open Meetings ve Zoom gibi başlıca bilinen uygulamaların desteği ile sınıf ortamı oluşabilmektedir. Geleneksel sınıf ortamında bilgi paylaşımı yapılabildiği gibi, sanal sınıf ortamında da belirli uygulamalar ile bilgi paylaşımı, ödev gönderimi veya ölçme – değerlendirme yapılabilmektedir. Sanal sınıfta materyal paylaşımı için; edmodo, google classroom, sunum hazırlamak için; canva, powtoon, padlet, oyunlaştırma için; crossword labs, flipgrid, storyjumper, ölçme ve değerlendirme için ise kahoot ve quizzz yaygın olarak kullanılan uygulamalardır. Sanal ortam öğretmenin öğrenci ile olan ders içi etkileşimlerini olumlu etkilemektedir. Ayrıca sanal sınıf kapsamında yapılan sınavlar, alıştırmalar, konu anlatımındaki sunum farklılığı vb.

çalışmalar öğrencilerin dikkatini çekerek öğrenmeyi pekiştirebilir (Yıldız ve Tüzün, 2023). Sanal sınıf özellikle tüm dünyada etkisini gösteren covid-19 salgınında yaygın olarak kullanılmıştır. Yapılan çalışmalarda uzaktan eğitim ve sanal sınıfın teorik dersler için uygun olduğu fakat uygulamaya dönük derslerde öğrenciler için fiziki ortamların yeterli olamaması, ses aktarımından kaynaklı öğretmenle birebir iletişime geçilememesi gibi materyal azlığı ve internet bağlantısından kaynaklı çeşitli problemlerin yaşandığı görülmektedir (Yaşlıca, 2020).

Eğitim alanında uygulamaya dönük önemli alanlardan bir tanesi de müzik eğitimidir. Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında, öğrenciler uygulamaya yönelik olarak çalgı eğitimi, ses eğitimi, koro ve orkestra gibi çeşitli dersleri almaktadır. Bu derslerden biri de “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme”dir. Eşlikleme, müzik eğitiminde öğrencilerin müzik beğenilerinin, müzikal becerilerinin gelişmesi ve müzik öğretmenlerinin sınıf içi hakimiyetlerinin artması adına önemlidir. Sönmezöz (2006)’e göre müzik öğretmeni adayının, meslek hayatında donanımlı olmasındaki önemli unsur eşlik yapabilme becerisine sahip olmasıdır.

Eşlikleme birçok çalgı ile yapılabilmeyle birlikte, örgün eğitimde yaygın olarak piyano ve gitar ile uygulanmaktadır. Gitar, çoksesli yapısı, kolay taşınabilir olması, ekonomik olarak diğer çalgılara göre daha ulaşılabilir olması ve sadece eşlik çalgısı olarak değil, solo çalgı olarak da kullanılması sebebiyle diğer çalgılara göre ön plana çıkmaktadır. Köz (2007)’e göre gitarın sahip olduğu özellikler sayesinde, öğretmen sınıf içerisinde hakimiyetini artırarak öğrencilerin dikkatini toplamasına yardımcı olabilir. Bu sebeple müzik öğretmenlerinin ve müzik öğretmeni adaylarının mesleki müzik eğitimi sürecinde eşlik konusunda kendilerini geliştirmeleri önem arz etmektedir (Piji, 2007).

Eşlikleme dersi lisans eğitimi veren Konservatuvarlar Müzik Bölümleri, Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümleri, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında okutulmaktadır. 2018 yılında YÖK tarafından müzik öğretmenliği lisans programına iki ayrı dönem okutulmak üzere “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersi ilave edilmiştir. Dersin temel amacı; müzik öğretmeni adaylarının gitarı çalmaya ilişkin temel bilgi ve becerileri kazanarak mesleki hayatlarında etkili şekilde kullanabilmeleridir. V. dönem içerisinde müzik öğretmeni adaylarından gitarı tanımaları, gitarda temel çalım tekniklerini uygulayabilmeleri, okul şarkılarına eşlik edebilmeleri, VI.

dönem içerisinde ise nota ve tab yazısını bilmeleri, okul şarkıları ve popüler müzik ile Türk halk ve Türk sanat müziğine eşlik edebilmeleri beklenmektedir.

"Gitar Eğitimi ve Eşlikleme" dersi ile ilgili yapılan literatür taraması sonucunda bu konuya dair sınırlı sayıda bilimsel araştırma olduğu, yapılan mevcut araştırmalarda Özkasnaklı (2023)'nın "Gitar eğitimi ve Eşlikleme" dersine yönelik materyal önerileri sunduğu, Ergül (2023)'ün "Gitar Eğitimi ve Eşlikleme" dersi için ölçek geliştirme üzerine çalıştığı, Yılmaz (2021)'in ise ters yüz öğrenme yönteminin "Gitar Eğitimi ve Eşlikleme" dersindeki işlevselliğinin ortaya konmasına yönelik araştırma yaptığı görülmüştür. Ancak alanda "Gitar Eğitimi ve Eşlikleme" dersinin sanal sınıftaki işlevselliği ile ilgili herhangi bir çalışmaya rastlanılmamıştır.

Dijital dünyanın bir parçası olan sanal sınıflar, coğrafi konumdan bağımsız, öğrencilerin derse erişimlerini sağlayarak eğitim sisteminin parçası olan müzik eğitimi için de eğitim fırsatı sunmaktadır. Öğrenciler için, mekândan bağımsız bilgiye erişim kolaylığı, interaktif öğrenme araçları ile konuyu tekrar edebilme, ekonomik yönden ulaşım, taşınma gibi maliyetlerin ortadan kalkması ve kaynaklara zaman sınırı olmadan erişim imkânı sağlaması sanal sınıfı geleneksel eğitime göre avantajlı kılmaktadır. Bu bilgiler ışığında sanal sınıf ortamında uygulanan "Gitar Eğitimi ve Eşlikleme" dersinin, müzik eğitimine interaktif bir yaklaşım getirerek öğrencilerin müzikal beceri ve anlayışlarını geliştirmelerine katkıda bulunabileceği düşünülmektedir.

Bu düşüncelerden hareketle; sanal sınıf ortamında gerçekleştirilen "Gitar Eğitimi ve Eşlikleme" dersinin işlevsel olup olmadığı sorusu bu araştırmanın problem durumu olarak belirlenmiştir.

1.2 Amaç

Bu araştırmada, sanal sınıf ortamında gerçekleştirilen "Gitar Eğitimi ve Eşlikleme" dersinin işlevselliğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda öğrencilerin sanal sınıf ortamındaki gitar performans beceri düzeylerinin, ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumlarının ve uygulama sürecine yönelik öğrenci görüşlerinin belirlenmesi hedeflenmiştir.

Bu amaç ve hedefler doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Öğrencilerin sanal sınıf ortamında verilen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersi çalgı performansları ne düzeydedir?
2. Öğrencilerin sanal sınıf ortamında verilen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersi ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumları ne düzeydedir?
3. “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında uygulanışı ile ilgili öğrenci görüşleri nelerdir?

1.3 Önem

Bu araştırmanın, “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf kapsamında işlevselliğinin belirlenmesi ve daha önce alana yönelik bu konuda yapılmış bir çalışma bulunamaması bakımından özgün değer taşıdığı düşünülmektedir.

Buradan hareketle araştırmanın;

1. “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersi için geleneksel yöntemlere alternatif bir öğretim yöntemi sunması,
2. “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin haftalık ders programı olmaması sebebiyle farklı öğretim tekniklerinin kullanımına yönelik akademisyenlere destek sağlaması,
3. Müzik öğretmeni adaylarının sanal sınıf kapsamında teknoloji kullanımına yönelik görüşlerinin ortaya konulması,
4. “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıfta uygulanmasına yönelik yapılacak çalışmalara kaynak oluşturması,
5. Pandemi, doğal afet gibi durumlarda eğitimin ve öğretimin devamlılığı için uygulanacak uzaktan eğitim süreçlerinde “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıfta uygulanmasına yönelik yol haritasının oluşturulması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

1.4 Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

1. 2022-2023 eğitim öğretim yılı güz dönemi ile,
2. 2018 yılında müzik öğretmenliği lisans programına dahil edilen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme I” dersi ile,
3. Senkron (eş zamanlı) eğitim ile,
4. Öğrencilerin sanal sınıfa katılım için kullandıkları cihazlar ile,
5. Öğrencilerin sahip oldukları internet altyapısı ile,
6. Kastamonu Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersini alan 4 öğrenci ile sınırlıdır.

1.5 Araştırmanın Sayıltıları

Araştırmada;

1. Öğrencilerin görüşlerini samimi bir şekilde ifade ettikleri,
2. Araştırmanın örneklem grubunun çalışmanın ilgili alanını kapsadığı,
3. Araştırmada kullanılan online materyallerin öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verebileceği,
4. Kullanılan internet altyapılarının sağlamış olduğu veri iletim hızının sanal sınıfta “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin yapılabilmesi için uygun olduğu varsayılmaktadır.

1.6 Tanımlar

Uzaktan Eğitim: Farklı yerleşim yerlerinde bulunan öğretmenlerin ve öğrencilerin, internet ve bilgisayar aracılığı ile sürdürdükleri bir eğitim faaliyetidir.

Sanal Sınıf: Uzaktan eğitim sisteminde kullanılan ve internet ortamında oluşturulan, öğrencilerin ve öğretmenlerin fiziksel bir alan içerisinde bir araya gelmeden etkileşime girebildikleri dijital ortamlardır.

BÖLÜM II: KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde kuramsal olarak sırasıyla “sanal sınıf”, “müzik eğitiminde sanal sınıf” ve “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” sunulmuştur.

2.1 Sanal Sınıf

Uzaktan eğitimin bir parçası olarak kabul edilen sanal sınıf, farklı mekanlardaki insanların belirli bir saat diliminde aynı anda bulunduğu çevrim içi ortamdır. (Devran ve Elitaş, 2017; Kaya, 2011). Sanal sınıf ortamları, fiziki ortamda bir araya getirilmesi zor ve maliyetli olan unsurların bir araya getirilmesine olanak sunmanın yanı sıra görsel, işitsel ve metinsel olarak da öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimi ve etkileşimi sağlamaktadır (Dikmenli, 2013; Kaya, 2011). Bu etkileşim eğitim odaklı yazılımlar aracılığı ile gerçekleşmektedir.

Sanal sınıf uygulamaları öğrencilerle öğretmenlerin bilgisayar temelli cihazlar ve internet bağlantısı desteği ile çevrim içi ortamlarda bir araya gelmelerini sağlayan yazılımlardır. Bu yazılımlar aracılığı ile sanal ortamda ders işlenebilir, ödev gönderimi yapılabilir, anlık kaynaklara erişim sağlanarak ders içerisinde öğrencinin aktif olduğu bir ders süreci geçirilebilir. Öğretmenlerin, ders içerisinde öğrencilerin aktif katılım sağlayabilecekleri platformlar üzerinden eğitim sürecini sürdürebilmeleri ve dersin interaktif ilerlemesi için gerekli olan uygulamaları derse entegre etmeleri önemlidir (Dumont & Raggo, 2018).

Sanal sınıf ortamında kullanılan uygulamalar olumlu bir öğrenme ortamını ve eğitim sürecini başarılı kılmak için tek başına yeterli unsur değildir. Çevrim içi eğitimin özellikleri dikkate alınmadığında öğrencinin dersten çıkmak istemesi ve motivasyonunun düşmesi gibi istenmeyen sonuçlar oluşabilir. Ayrıca, öğrencilerin sanal sınıf sürecinde içinde bulunduğu izolasyon, coğrafi uzaklık, kendi kendini yönetme duyguları vb. durumlar motivasyon eksikliğine yol açabilir. Bu gibi durumlar da sanal sınıfın dezavantajı olarak görülebilmektedir. Ancak sanal sınıfta öğrenci katılımının ve motivasyonunun sağlanarak gerekli pedagojik çalışmalar ile sanal öğrenmenin tüm dinamiklerinin yerine getirilmesi, süreci olumlu yönde etkileyecektir (Hunt, 2023). Sanal sınıf ortamını diğer eğitim uygulamalarından ayıran özellikler; etkileşim, eş zamanlı olması, kullanım kolaylığı

ve asosyallikten bireyi kurtararak toplum duygusunun aşılmasını teşvik etmesi şeklinde özetlenebilir (Martin vd., 2010).

Sanal sınıfın katılımcılara sağladığı avantajlar;

1. Öğretmen ve öğrencilere mekândan bağımsız eğitim ortamı oluşturması,
2. Zaman ve maliyet açısından ekonomik olması,
3. Sınıfta paylaşılan içeriklere uzun süre erişimin sağlanması,
4. Üyelerine ekran ve bilgi paylaşımı fırsatı vermesi,
5. Sınıfta sohbet, not alma ve anket yapma imkânı sunması şeklinde sayılabilir (Yaşlıca, 2020).

Sanal sınıflarda ders takibi, ödev ve materyal paylaşımı için çeşitli yazılımlar kullanılmaktadır. Google Classroom, Edmodo, Moodle bilinen ve yaygın olarak kullanılan yazılımlardan birkaç tanesidir. Yazılımlara ek olarak sanal sınıf derslerinin verimli yürütülebilmesi için kullanılan sınav, görsel kitap, animasyon, fotoğraf, beyaz tahta, karekod, içerik oluşturma gibi uygulamalar da mevcuttur. Sanal sınıf ortamında eğitim sürecinin nitelikli ve işlevsel olması için sadece uygulamalar yeterli değildir. Sanal sınıfın ders süreci boyunca öğretmen tarafından yönetilmesi ve takip edilmesi de eğitim sürecini etkileyen önemli unsurların başında gelmektedir.

Geleneksel eğitimde öğrencilerin dersi takip edebilmesi, konuyu anlayabilmesi, öğretmenin öğrenciyi yönlendirebilmesi ve zamanı iyi kullanması gibi unsurlar sınıf yönetimi ile ilgilidir. Bu unsurlar sanal sınıf ortamında dersin verimli işlenebilmesi için de geçerlidir. Sanal sınıf yönetimi; verimli bir öğrenme süreci için uygun öğrenme koşullarının sağlanması, bilgi teknolojilerinin öğretmen ve öğrenci tarafından kullanılmasıyla sanal sınıf düzeninin ve kurallarının oluşturularak sürdürülmesi şeklinde tanımlanabilir (Ceylan, 2020). Sanal sınıf yönetimi, öğrenme ortamında olumlu bir sosyo-duygusal atmosfer oluşturmayı, öğretimsel etkileşimi geliştirmeyi ve öğrencilerin motivasyon ve katılımını teşvik etmeyi amaçlayan bir dizi stratejik müdahaleyi kapsar. Bu stratejiler, öğrenci-öğretmen ilişkilerini güçlendirmeye, destekleyici bir sınıf kültürü oluşturmaya ve öğrencilerin duygusal ihtiyaçlarını karşılamaya odaklanır. Sonuç olarak, sanal sınıf yönetimi, öğrencilerin bireysel ve kolektif olarak gelişmelerine ve öğrenme hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Ho ve Lin (2016)'e göre de sanal sınıf yönetimi, öğrenci-öğretmen arasındaki ilişkinin sağlam kurulabilmesi ve

öğrencilerin duygusal ihtiyaçlarına cevap verilebilmesi gibi önemli unsurları kapsamaktadır.

Sanal sınıfta öğretmenin dersini planlayarak bilgiyi aktarması ve bu doğrultuda zamanı iyi kullanabilmesi önemlidir. Fiziki ortamdan bağımsız yürütülen sanal sınıf ortamındaki derslerde öğrencinin öğretmene ulaşabilmesi ve sorularına cevap alabilmesi gerekir. Bu anlamda öğretmenin de ders içerisindeki sorulara vakit ayırarak öğrencilere destek verebilmesi, zamanı iyi kullanabilmesine bağlıdır. Bu süreç zarfında öğretmenin ders sırasında ve sonrasında materyal paylaşımı ve paylaşım biçimi de önemlidir. Her öğrenci yeterli düzeyde teknolojik imkana sahip olmayabilir. Bu sebeple öğretmenin herkesin erişim sağlayabileceği düzeyde materyal paylaşımı yapması gereklidir.

2.2 Müzik Eğitiminde Sanal Sınıf

Sanal sınıf teknolojinin ilerlemesiyle gelişerek birçok disiplin içerisinde kendini göstermektedir. Bunlardan birisi de müzik eğitimidir. Son yıllarda müzik eğitimi ve alt boyutlarına yönelik çeşitli çalışmalar ortaya konulmuştur (Cabezas & Arcos, 2022; Lewis, 2023; Lin & Wu, 2021).

Dünya geneline bakıldığında müzik eğitiminde sanal sınıf çalışmalarının yaklaşık yirmi yıldır eğitim sisteminde mevcut olduğu görülmektedir. İlk olarak 2005 yılında Boston Üniversitesi hibrit bir öğrenme ortamı yaratmak için senkron ve asenkron modellerde ilk çevrim içi müzik sanatları doktorası programını başlatmıştır. Bu program içerisinde blues, caz armoni dersleri ve kültürel dersler ile ilgili zorunlu dersler mevcuttur. Programdaki öğrencilerin birçoğunu aktif olarak çalışan müzik öğretmenleri oluşturmuştur. Öğrenciler ders videolarını, çevrimiçi sohbet sistemlerini, dijital ders materyallerini düzenli olarak kullanmışlardır. Program kapsamındaki öğrencilerinin çoğu, derslerin eğitime göre çok daha yoğun ve zorlu olduğunu belirtmişlerdir (Ruthmann & Hebert, 2012). Bu doğrultuda, sanal sınıf kapsamında yapılan müzik derslerinin geleneksel eğitime göre daha kapsamlı olduğu söylenebilmektedir. Teknolojinin günümüzdeki etkisi dikkate alındığında, internet bağlantısının ve sanal öğrenme platformlarının aracılığıyla müzik eğitiminin sanal sınıf ortamında yer aldığı ifade edilmektedir. (Dammers, 2009; Hayes & Carabias Galindo, 2014; King vd., 2019). Sanal sınıf ortamında verimli bir müzik dersi işleyişinin gerçekleştirilebilmesi için gerekli adımlar Şekil 2.1’de gösterilmiştir.

Şekil 2.1 Sanal Sınıf Ortamında Müzik Eğitiminin İşleyişi

Şekil 2.1’de görüldüğü üzere sanal sınıf ortamının müzik eğitiminde işleyişi birçok unsurun bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Sanal sınıfta öğretmenin ve öğrencinin teknolojiyi eğitim odaklı kullanabilmesi önemlidir. Hem materyal paylaşımı hem de sanal sınıfa yönelik hazırlanması ön görülen ders planı için öğretmenin teknolojiyi kullanabilmesi gereklidir. Teknoloji kullanımı ile birlikte iyi bir internet altyapısına da sahip olunması önemlidir. Teknolojinin yeterli olmaması sanal sınıf ortamındaki eğitim sürecini olumsuz etkilemektedir (Can, 2020). Bu duruma bağlı olarak sanal sınıfta ses iletiminin sağlanması özellikle müzik eğitimi için önemlidir. Teknoloji kaynaklı sorunlardan dolayı müzik eğitiminde seslerin karşı tarafa iletilmemesi verimi düşürmektedir (Sarıkaya, 2021). Ders içeriklerinin alana özgü ve sanal sınıf ortamına uygun olması, devamında öğrenci ile materyal paylaşımı, sanal sınıfın ders işleyişi bakımından dikkat edilmesi gereken özellikleridir. Müzik dersinde anlatılan konu (müzik tarihi, enstrüman bilgisi, armoni vb) özelinde ders içeriklerinin planlanması gerekmektedir. Bu doğrultuda ders sırasında veya sonrasında paylaşılan materyallerin içeriği de bu yönde olmalıdır. Öğrenmenin sürdürülebilirliği açısından, dijital formatta derse özgü materyallerin paylaşımı oldukça önemlidir. Bu materyallerin, öğrencilerin öğrenme süreçlerini pekiştirmelerine ve konuyla ilgili bilgilerini kalıcı hale getirmelerine yardımcı olacağı söylenebilir. Paylaşılan materyallerin kullanımlarının senkron yürütülen ders süreci içerisinde sınırlı kalmayıp, çevrimdışı kullanıma da uygun olarak tasarlanması sanal sınıf için dengeli bir öğretim tasarımı ortaya koymaktadır (Bozkurt, 2020).

Özellikle sanal sınıfın yoğun kullanıldığı dönem olan covid-19 sürecinde sanal sınıfa dair deneyim sahibi olmayan öğretmen ve öğrenciler süreç içerisinde teknoloji kullanımı, materyal paylaşımı gibi sorunlar yaşamıştır (Arslan ve Şumuer, 2020). Ancak zamanla alana dair yapılan akademik çalışmalar, edinilen tecrübe ve teknolojinin gelişimi ile birlikte müzik eğitiminde sanal sınıf ortamında yaşanan sorunların azalmaya başladığı görülmüştür. Xia (2021)'nin çalışmasında, sanal sınıf nitelikli hazırlandığında öğrenme stratejilerindeki değişiklikler sayesinde enstrüman eğitiminin pandemi koşullarından olumsuz etkilenmediği tam aksine öğrencilerin gelişim gösterdikleri tespit edilmiştir. Müzik eğitiminde sanal sınıf, sadece eğitim odaklı değildir. Öğrencilerin konfor alanları içerisinde daha özgür hareket etmelerini sağlayarak başarılı performans sergilemelerini desteklemektedir. (Imawan, Ahimsa-Putra & Simatupang, 2023).

2.3 Gitar Eğitimi ve Eşlikleme

Gitar eğitimi; öğrenciye gitarın oluşum yapısının ve bölümlerinin ve gitarın tutuş pozisyonunun öğretilmesi, düzenli çalma alışkanlığını edindirilmesi, gitarın tarihsel gelişimi ile ilgili bilgilerin aktarılması, gitar çalma pozisyonu ile ilgili yaklaşımların (apoyando, tirando, arpej teknikleri, dizi çalma) aktarılması olarak tanımlanabilir. Hem solo hem de eşlik çalgısı olarak kullanılan gitar 19. yüzyılda popülerliğini artırarak eğitim sisteminde yer almıştır. Bu gelişim süreci gitarın müzik eğitiminde kullanılmasına yönelik yeni eserlerin üretilmesini sağlamıştır. Gitar yapısı itibari ile çoksesli bir enstrümandır. Bu yönü ile öğrencilerin şarkıları doğru seslendirmelerine, ritmik duyularını geliştirmelerine ve müzik dersine olan ilgilerini artırmalarına katkı sağlayabilir. Gitarın bu çoksesli yapısı, onun eşlik çalgısı olarak okul müzik eğitiminde ön plana çıkarmıştır. Eşliklemede öğretmenin uygun parçaları seçerek dersi daha etkili organize etmesi, öğrencilerin birlikte şarkı söylemelerini sağlayarak motivasyonlarını artırabilir. Bu sayede öğretmen eşlikleme ile öğrencilerin müzikal gelişimine katkıda bulunurken onlara iş birliği, iletişim ve performans becerileri kazandırabilir.

2018 yılında Müzik Öğretmenliği Lisans Programına eklenen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin içerikleri, müzik öğretmeni adaylarının mesleki yaşamlarında ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlenmiştir.

İki dönem olarak verilen "Gitar Eğitimi ve Eşlikleme" dersinin "Gitar Eğitimi ve Eşlikleme I" V. Dönem ders içerikleri Yök (2018)e göre;

Gitarın yapısal özellikleri, kısa tarihi, kullanım alanları ve türleri, temel gitar tutuşu ve farklı tutuş şekilleri, nota ve "Tab" sistemi, "p-i-m-a" parmakları ile destekli vuruş (Apoyando), desteksiz vuruş (Tirando) teknikleri, ezgi, dizi veya parmak çalışmaları, arpej tekniği, 2/4, 3/4, 4/4 ritim çalışmaları, I. pozisyonda temel akor yapıları, I-IV-V. armonik yürüyüş şekline uygun 1.pozisyonda çalınabilecek ritimler ile şarkılara eşlik çalışmaları, kelepçe (capo) kullanımı, öğrendikleri çalım teknikleri ile eğitim müziğine uygun, çocuk, gençlik ve popüler şarkıların eşliklendirilmesi (s.21) olarak tanımlanmıştır."

2.4 Yapılan Çalışmalar

Alanyazın incelendiğinde, ülkemizde sanal sınıf kapsamında "Gitar Eğitimi ve Eşlikleme" dersine yönelik yapılan bir çalışmaya rastlanamamıştır. İlgili literatür taraması sonucu elde edilen benzer çalışmalar aşağıda sunulmuştur.

Reese (2015) çalışmasında müzik öğretmeni adaylarının ilkökul genel müzik dersleri sırasındaki sanal sınıf deneyimlerini ortaya koymuştur. Çalışma gurubunu 21 müzik öğretmeni adayı ile 8 müzik öğretmeni oluşturmuştur. Müzik öğretmeni adaylarının gözlem ve deneyimlerine göre teknolojiyi kullanmakta ilk başta zorluklarla karşılaştıkları ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte öğretmenlerin alana olan hakimiyeti müzik öğretmeni adaylarının alana ve mesleğe ilgi duymalarını sağlamış ve teknolojiyi kullanma isteklerini ortaya çıkarmıştır.

Telhi (2020) çalışmasında sanal işitsel ortamın yaylı çalgı çalan öğrenciler üzerindeki entonasyon farkındalığını araştırmayı amaçlamıştır. Bu doğrultuda müzik teknolojisinin sağladığı imkanlar dahilinde oluşturulan sanal işitme ortamında öğrencilere Cemal Reşit Rey konser salonun akustiği sağlanmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak sanal işitme ortamında elde edilen deneyimin işitsel olarak bir farklılık yaratmadığı görülmekle birlikte öğretmen adayları bu teknolojinin kendilerine yeni imkanlar sağlayacağını ifade etmişlerdir.

Cayari (2021) yapmış olduğu çalışmasında eğitimcilerin öğrenciler için sanal ortamda nasıl müzik yapılabileceğinin tasarlanması aşamalarını belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışmada, müzik eğitimcilerinin bu adımları izleyerek, öğrencilere anlamlı ve ilgi çekici

bir müzik deneyimi sağlayabileceği ve öğrencilerin bu yolla teknolojik beceriler elde edebilecekleri ifade edilmiştir. Araştırma kapsamında sanal sınıf ortamında müzik yapılabilmesi için çıktılarının belirlenmesi, repertuar seçimi, materyal geliştirilmesi, prova ve kayıt, kayıtların düzenlenmesi, görsel içeriklerin eklenmesi, ürünlerin paylaşılması ve değerlendirme olmak üzere 8 aşama belirlenmiştir. Bu aşamalarla projelerin yapılabilmesi, öğretmenlerin ve öğrencilerin gelişimi hedeflenmiştir.

Levstek vd. (2021) çalışmalarında Birleşik Krallıktaki üç müzik eğitimi merkezinde toplam 13 sanal müzik grubunu içeren bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Araştırmanın sonuçlarında, sanal müzik etkinliklerine katılan çocukların diğer öğrencilerle kıyaslandığında daha sağlıklı bir psikolojiye sahip oldukları tespit edilmiştir. Sanal grup müziği yapma etkinliklerine katılan gençlerin, müziği bir ifade ve duygu yönetimi aracı olarak kullandıkları ve özgüvenlerini yeniden kazanarak sosyal yaşamlarına devam ettikleri görülmüştür.

Beirnes (2022)'in pedagoji destekli yaptığı çalışmada sanal ortamda 28 hafta boyunca 4 ve 5. sınıf öğrencilerine enstrüman eğitimi verilmiştir. Eğitim içerisinde öğrencilerin birbirleriyle daha fazla iletişime geçmek istedikleri ve oldukça yüksek bir motivasyona sahip oldukları görülmüştür. Süreç sonunda öğrencilerin derse karşı olan devamlılığında ve enstrüman gelişimlerinde gözle görülür bir artış tespit edilmiştir. Bu kapsamda sanal sınıf ortamında enstrüman eğitimi için yeni bir müzik müfredatının oluşturulması gerekliliği sonucuna ulaşılmıştır.

Rolandson ve Hekkel (2022) çalışmalarında kırsal alanlarda yaşayan müzik öğretmenlerinin pedagojik ve teknolojik anlamda gelişimlerini sanal sınıf ile gerçekleştirmeyi amaçlamışlardır. Kırsaldaki müzik öğretmenlerine mesleki gelişim için nitelikli dijital materyal sağlanmıştır. Bu anlamda öğretmenlerin kendilerini bir topluluğun parçası olarak hissettikleri ve aldıkları eğitimin verimli olduğu tespit edilmiştir.

Imawan, Ahimsa-Putra ve Simatupang (2023) yaptıkları çalışmalarında covid-19 sebebiyle müzikal etkinliklerin tamamıyla durduğu dönemde müzisyenlerin yaşadıkları olumsuz koşulların sanal ortamla nasıl olumlu hale geldiğini araştırmışlardır. Gözlem ve görüşme teknikleriyle toplanan verilere göre Tarling müzik festivalinin sanal ortamda olması hem müziğin tekrar varoluşunu hem de sanatçıların tekrardan maddi yönden kazanç elde etmelerini sağlamıştır.

Lewis (2023) çalışmasında, ortaya çıkan covid-19 sebebiyle fiziki olarak sona eren müzik etkinliklerinden kaynaklı müzisyenlerin yaşamış olduğu deneyimi ve sanal ortamda müzik yapmanın müzisyenler üzerindeki etkisini araştırmayı amaçlamıştır. 14 katılımcı ile gerçekleşen çalışmada sanal ortamda bağımsız olarak şarkı söyleyen, enstrüman çalan müzisyenlerin zihinsel olarak iyi hissettikleri ve duygu yönetimini daha iyi yapabildikleri görülmüştür.

Poquette (2023) çalışmasında sanal sınıflarda elementer müzik kapsamında müzik öğretimi sırasında müzik öğretmenlerinin sanal derslerdeki deneyimlerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırma sonuçlarına göre hareket türleri, hareket için planlama, karşılaşılan zorluklar, bedensel öğrenme ve aileleri etkileme olmak üzere 5 tema tespit edilmiştir. Sanal ortamda elementer müzik için düzenlenen dijital materyallerin de öğretmenlerin ders içerisindeki etkinliklerine olumlu katkı sağladığı ve ilgili etkinliğe tüm öğretmenlerin düzenli katıldığı görülmüştür.

BÖLÜM III: YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması süreci ve toplanan verilerin analizinde kullanılan tekniklere ilişkin açıklamalar sunulmuştur.

3.1 Araştırma Modeli

Bu alışmada, “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamındaki işlevselliğinin incelenmesi amacıyla derse yönelik örnek bir uygulamanın oluşturulması ve sınanması hedeflendiğinden, nitel araştırma yaklaşımlarından eylem araştırması modeli temel alınmıştır. Costello (2007)’ya göre eylem araştırmaları ile araştırmacılar meslek alanlarında sistematik olarak değişim yapabilme ve konuya müdahale etme şansına sahiptirler. Karasar (2005) eylem araştırmalarını araştırmacı ve problemin tarafı olan bireylerin katılımıyla bir konunun, uygulamanın veya problemin üzümünde aktif müdahaleyi de içeren sistematik bir çalışma olarak tanımlamaktadır. Atkinson ve Bolt (2012)’a göre eylem araştırmalarında problem zme ve işbirlikçi yaklaşım temel kavramlardır. O’Brien (1988)’a göre de eylem araştırmaları, yaparak öğrenilen, gerçek yaşam şartlarında gerçekleştirilen bir süreçtir.

Gürgür (2016)’e göre eylem araştırması, mevcut durumun değişimine odaklanarak gelişimini sağlayan, süreç içerisinde bireylerin kendi çalışmalarını uygulamasına imkan tanıyan, belirli bir çerçevede veri toplayan, topladığı verilerle sorgulama yaparak gerekli görüldüğünde farklı eylem planlarının hazırlandığı bilimsel araştırma sürecidir.

Eylem araştırmasında, araştırmacı tarafından belirlenen bir problemin çerçevesinde onu zmmeye yönelik adımlar (döngüler) izlenir ve bu bir süreci işaret eder (Yıldırım ve şimşek, 2008).

Johnson (2005)’a göre eylem araştırmaları 10 adımda özetlenmiştir;

1. Problemi ya da araştırma konusunu belirleme,
2. Kuramsal bağlamda problemi ya da araştırma konusunu ortaya koyma,
3. Veri toplamak için bir plan yapma,
4. Veriyi toplamaya ve analiz etmeye başlama,
5. Gerektiğinde soruların ya da problemlerin değişmesine izin verme,
6. Veriyi düzenleme ve analiz etme,

7. Verileri raporlaştırma,
8. Yargıları görme ve önerileri yapma,
9. Bir eylem planı oluşturma,
10. Planı eyleme geçirme ve değerlendirme.

Eylem araştırmasını diğer nitel araştırmalardan ayıran özellikleri Aksoy (2003) beş temel unsurda özetlemektedir. Bunlar;

1. Asıl amacı kuramsal bilgi üretmek değil, uygulamayı iyileştirmektir,
2. Araştırma sürecinde doğrudan katılımı, ilk elden veri toplanır,
3. Araştırma var olan sorunları çözmek için yürütülür,
4. Doğrudan katılım bireylerin güçlenmesini, iş birliğini ve sosyal değişimi getirir,
5. Ulaşılan çözümlerin uygulanmasında karşılaşılabilecek direnç ortadan kalkar şeklinde belirtilmiştir.

Tüm bu açıklamalar doğrultusunda eylem araştırması modelinin, sanal sınıf ortamında gerçekleştirilen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin işlevsel olup olmadığı probleminin çözümüne uygun bir araştırma modeli olduğu görülmektedir. Bu modelden yola çıkılarak araştırmada kullanılmak üzere uygulama sürecinin tamamını kapsayan bir eylem planı hazırlanmıştır. 1. eylem planından elde edilen veriler doğrultusunda 2. eylem planı oluşturulmuştur. 2. eylem planının yeterli olması sebebiyle 3. eylem planına geçilmemiştir.

3.2 Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile belirlenmiştir. Bu kapsamda, araştırmanın çalışma grubu 2022-2023 akademik yılı güz döneminde Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersi alan 4 öğrenciden oluşturulmuştur. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin demografik özelliklerine göre dağılımları Tablo 3.1’de verilmiştir.

Tablo 3.1 Öğrencilerin Demografik Özelliklerine Göre Dağılımları

Demografik Özellikler	Öğrenciler				f	%	Toplam (%)
	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4			
Cinsiyet	K	K	E	K	3K 1E	75 25	100
Anadal Çalgı	G	P	B	Ş	1G 1P 1B	25 25 25	100

								1Ş	25
Mezun Olunan Lise	AL	AİHL	AL	AL	3AL 1AİHL	75 25		100	
Ailede Çalgı Çalan	YOK	YOK	YOK	YOK	0V 4Y	0 100		100	
K: Kadın	G: Gitar	B: Bağlama	AL: Anadolu Lisesi				V: Var		
E: Erkek	P: Piyano	Ş: Şan	AİHL: Anadolu İmam Hatip Lisesi				Y: Yok		

Tablo 3.1’de görüldüğü üzere, çalışma grubunun %75’i kadın, %25’i erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Tabloda öğrencilerin anadal çalgılarının farklı olduğu, bunların; gitar, piyano, bağlama ve şan anadal çalgıları olduğu görülmektedir. Öğrencilerin %75’i Anadolu lisesi mezunu, %25’i Anadolu İmam Hatip Lisesi mezunudur ve ailelerinde çalgı çalan hiç kimse yoktur.

3.3 Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada kişisel bilgi formu, çalgı performans ölçeği, ünite değerlendirme formu, sanal sınıf ortamı değerlendirme formu, araştırmacı günlükleri ve çevrim içi ders video kayıtları veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

3.3.1 Kişisel bilgi formu

Çalışma grubu öğrencilerinin demografik özelliklerinin ortaya koyulması amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formunda öğrencilerin cinsiyeti, enstrüman branşı, mezun oldukları lise türü ve ailelerinde enstrüman çalan birinin olup olmadığına dair dört soru yer almaktadır.

3.3.2 Performans gözlem formu

Sanal sınıf ortamında yapılan “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinde öğrencilerin gitar performanslarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçtan yola çıkılarak öğrencilerin gitar performans düzeylerini belirlemek üzere Şenoğlu Özdemir (2019) tarafından geliştirilmiş olan performans gözlem formu kullanılmıştır. Performans gözlem formunda öğrencilerin performans düzeyleri 5’li likert tipi ve ‘Çok zayıf’ ile ‘Çok iyi’ derecelendirmesi kullanılarak Teknik ve Müzikal Boyut altında yer alan 15 alt boyut ve toplam 22 madde değerlendirilmiştir. Ölçeğin boyutlarının performansları ‘0’ Çok Zayıf ile ‘4’ Çok İyi arasında değerlendirilmektedir.

Şenoğlu Özdemir (2019)'in çalışmasında performans gözlem formu değerlendirmeleri (öntestte ve sontestte) VI. ve VII. yarıyıl bireysel çalgı (piyano, yaylı çalgılar, gitar) dersi final sınavında ilgili çalgıların sınav jürisi tarafından yapılmış olup öğrencilerin sınavda çalmak üzere sorumlu tutuldukları bir eser ve bir etüt değerlendirmesi olmak üzere ayrı ayrı gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda uzmanların puanları tek tek değerlendirip puanlayıcılar arasında farklılık olup olmadığı Spearman Brown Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı ile saptanmıştır. Gitar komisyonundaki puanlayıcıların performans gözlem formuna verdikleri puanlara bakıldığında anlamlı bir ilişki olduğu ($p<01$), bunun yanı sıra diğer çalgı komisyonlarındaki puanlarda da anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Performans gözlem formu maddelerinin seçenekleri arasındaki değer 0,80 ($4/5=0,80$) olup performans gözlem madde değerleri buna göre belirlenerek Tablo 3.2'de sunulmuştur.

Tablo 3.2 Performans gözlem formu madde değerleri

<i>Puan Aralığı</i>	<i>Performans Düzeyi</i>
0,00- 0,80	Çok zayıf
0,81- 1,60	Zayıf
1,61- 2,40.	Orta
2,41- 3,20.	İyi
3,21- 4,00	Çok iyi

Performans gözlem formunda yer alan boyutlar ve alt boyutlar Tablo 3.3'te sunulmuştur.

Tablo 3.3 Performans gözlem formu boyut ve alt boyutları

	Teknik Boyut	Müzikal Boyut
Alt Boyutlar	Oturuş/Tutuş/Duruş	Bütünlük
	Çalgı Tekniği	Cümleme
	Doğru- Temiz çalma	Ton
	Tempo	Bağlı Çalma
	Artikülasyon	Dinamikler
	Ses Rengi	Form
		Dönem
		İfade
		Doku

3.3.3 Ünite değerlendirme formu

Öğrencilerin ünitelerde yer alan bilişsel, duyuşsal ve devinişsel kazanımları gerçekleştirme düzeylerinin belirlenmesi amacıyla araştırmacı ve iki alan uzmanı tarafından Ünite Değerlendirme Formu geliştirilmiştir. Ünitelerin kazanım alan boyutlarından, bilişsel boyutun hazırlanmasında Bloom “Bilişsel Alan Sınıflaması”, duyuşsal boyutun hazırlanmasında Krathwohl “Duyuşsal Alan Sınıflaması”, devinişsel boyutun hazırlanmasında ise Grobman “Devinişsel/psikomotor Alan Sınıflaması” temel alınmıştır. Çelik (2019) çalışmasında bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanları benzer şekilde ele alarak bir ölçme aracı kullanmıştır.

Eğitim alanı içerisinde bilimsel olarak öğrenme eylemi bilişsel, duyuşsal ve devinişsel (psiko-motor) olmak üzere üç alanda sınıflandırılmaktadır. Bilişsel öğrenme, zihinsel etkinlikler ile sahip olduğumuz ve edindiğimiz öğrenmeleri kapsamaktadır. Duyuşsal alan, his, ilgi, kaygı, tutum, heyecan, korku, sevgi gibi duygularla ilgili davranışları kapsamaktadır. Devinişsel öğrenme alanı ise farklı uzuvlarımızın ve organlarımızın uyum içinde belli bir amaç doğrultusunda kullanılmasını ele alan davranışları kapsamaktadır (Baki, 2008; Sönmez, 2004).

Bilişsel alan, ağırlıklı olarak zihinsel (düşünme) süreçlerle ilgili öğrenme becerilerini içerir. Bilişsel alandaki öğrenme süreçleri, bilgiyi işleme bilgiyi uygulama, sorunları çözme ve araştırma yürütmeyi içeren bir beceri hiyerarşisini içerir. Altı bilişsel boyut düzeyi vardır: bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme. Bloom'un taksonomisi, süreç becerilerinden ziyade başarı düzeylerini tanımlamaya odaklanmıştır. Bilişsel alan, her süreç için en kritik olan öğrenme becerilerinin eksiksiz, özlü ve tamamlayıcı bir listesini düzenleyen beceri kümelerini içerir. Bilişsel alana ait 6 boyut ve her boyutun kendine ait olan alt boyutları Tablo 3.4'te verilmiştir

Tablo 3.4 Bilişsel alan boyutları ve alt boyutları

Hatırlama	Anlama	Uygulama	Analiz Etme	Değerlendirme	Yaratma
Tanıma	Yorumlama	Yapma	Ayrıştırma	Denetleme	Oluşturma
Anımsama	Örneklendirme	Yararlanma	Örgütlenme	Eleştirme	Planlama
	Sınıflandırma		İrdeleme		Üreme
	Özetleme				
	Sonuç Çıkarma				
	Karşılaştırma				
	Açıklama				

Duyuşsal alan ise değerlerin, inançların, duyguların, tutumların ve davranışların birbiriyle ilişkili boyutlarını içerir (Shephard, 2008). McKenzie vd. (2017) duyuşsal alanı, duygulardaki büyüme; Birnie (1978) ilgi, takdir, inanç, tutum, önyargı ve duygusal set gibi kişilik özellikleri olarak tanımlamıştır. Bir başka tanıma göre duyuşsal alan bir içerik ya da konuya yönelik olumlu tutumların içselleşme sürecidir (Krathwohl vd., 1964). Alan yazındaki duyuşsal alan tanımları incelendiğinde, bazı araştırmacıların duyuşsal alan tanımlarını özelleştirdiği ve tanımlarını yaparken doğrudan bir atıfta bulunmadığı görülmüştür (Holt, 2017; Prescott, 2012; Roper, 2014; Savic & Kashef, 2013; Taylor, 2014). Duyuşsal alan boyutları ve alt boyutları Tablo 3.5'te gösterilmiştir.

Tablo 3.5 Duyuşsal alan boyutları ve alt boyutları

Alma	Tepkide Bulunma	Değer Verme	Örgütlenme	Nitelendirme
Farkında Olma	Uysallık	Değeri Kabullenme	Değeri Kavramsallaştırma	Genellenmiş Örüntü
Almaya İsteklilik	İsteklilik	Değeri Yeğleme	Değeri Örgütlenme	Niteleme
Kontrollü-seçici dikkat	Doyum	Değere Adanmışlık		

Son alan olan Devinişsel / Psikomotor alan ise, doğal ve otonomik reflekslerin yönettiği fiziksel kodlamalar sonucu bilginin aktivitelerle ifade edildiği alandır. Bu alan, bir becerinin kazanılması ve kazanılan becerinin farklı alanlara transfer edilmesi sonucu yeni bir becerinin oluşturulması ile ilgilidir (Reeves, 2006). Devinişsel alan boyutları ve alt boyutları Tablo 3.6'da gösterilmiştir.

Tablo 3.6 Devinişsel alan boyutları ve alt boyutları

Algılama	Kurulma	Kılavuzluk Yapma	Mekanikleşme	Beceri Haline Getirme	Durum Uydurma	Yaratma
Duyuşsal Uyarılma	Zihinsel Kurulma	Taklit		Kararsızlığı Giderme		
İşaret Seçme	Bedensel Kurulma	Deneme		Otomatik İcra		
Çevirme	Duygusal Kurulma					

Belirlenen üç ünite için bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan boyutlarının ve alt boyutlarının uyumluluğu iki alan uzmanı ile düzenlenmiştir. Üç üniteye göre belirlenen kazanım alanı boyutları ve alt boyutları Tablolarda (Tablo 3.7, Tablo 3.8, Tablo 3.9) gösterilmiştir.

Tablo 3.7 Ünite 1 – Gitarın Temel Bilgileri ve Çalışma Tekniği kazanım alanı boyutları ve alt boyutları

Bilişsel Boyut	Duyuşsal Boyut	Devinişsel Boyut
Hatırlama (Tanıma)	Alma (Farkında Olma)	Algılama (Duyuşsal Uyarılma)
Anlama (Özetleme)	Tepkide Bulunma (İsteklilik)	Kurulma (Bedensel Kurulma)
Anlama (Açıklama)	Değer Verme (Değere Adanmışlık)	Kılavuzla Yapma (Deneme)
Uygulama (Yapma)	Örgütlenme (Değerleri Örgütlenme)	
Analiz Etme (Ayrıştırma)	Nitelenmişlik (Genellenmiş)	
Değerlendirme (Denetleme)		
Yaratma (Oluşturma)		

Ünite 1 Gitarın temel bilgileri ve çalışma tekniği konu ve kazanımları Tablo 3.7.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3.7.1 Ünite 1 Gitarın Temel Bilgileri ve Çalışma Tekniği konu ve kazanımları

Konular	Kazanım Alanları ve Kazanımlar		
	Bilişsel	Duyuşsal	Devinişsel
Gitarın Tarihçesi	-Hatırlama (Tanıma) <i>Gitarın tarihçesini bilir ve tanır.</i>		
Gitarın tutuş ve oturuş pozisyonları	-Anlama (Özetleme) <i>Arpej çalışmasının temel yapısını özetler.</i>	-Alma (Farkında Olma) <i>Gitarın tutuş ve oturuş pozisyonları ile ilgili farkındalığı oluşur.</i>	-Algılama (Duyuşsal Uyarılma) <i>Gitarın tutuş ve oturuş pozisyonları ile yapılması gereken aşamalı bilir.</i>
Sağ ve sol elde çalım tekniği. Tablatur notasyonu öğretimi	-Anlama (Açıklama) <i>Sağ ve sol el çalım tekniğini ile tablatur nota sistemini açıklayabilir.</i>	-Tepkide Bulunma (İsteklilik) <i>Sağ ve sol el çalım tekniği ile öğrendiği bilgileri uygulamaya istekli olur.</i>	-Kurulma (Bedensel Kurulma) <i>Verilen çalışmalarını öğrendiği çalım tekniği ile uygulayabilir.</i>
Boş tellerde arpej ve alt tellerde ezgi çalışması	-Uygulama (Yapma) <i>Öğrendiği bilgilerle ilgili genel değerlendirmede bulunabilir.</i> -Analiz etme (Ayrıştırma) <i>Öğrendiği bilgilerle verilen eseri çalışabilir.</i>	-Değer verme (Değere Adanmışlık) <i>Verilen çalışma kapsamında boş tellerde arpej çalışmasını ve alt tellerde ezgi çalışmasını kendi isteği ile yapar.</i>	-Kılavuzla Yapma (Deneme) <i>Ders sırasında gönderilen materyaller ile verilen eseri çalışabilir.</i>
2 oktav do majör gam ve D. Aguado eser çalışması	-Değerlendirme (Denetleme) <i>Öğrendiği bilgilerle ilgili genel değerlendirmede bulunabilir.</i> -Yaratma (Oluşturma) <i>Öğrendiği bilgilerle verilen eseri çalışabilir.</i>	-Örgütlenme (Değerleri Örgütlenme) <i>Öğrendiği bilgileri bir araya getirerek verilen çalışmayı yapabilir.</i> -Nitelenmişlik (Genellenmiş) <i>Verilen eseri çalışmayı alışkanlık haline getirir.</i>	

Tablo 3.8 Ünite 2 Ton ve Analiz Kavramı kazanım alanı boyutları ve alt boyutları

Bilişsel Boyut	Duyuşsal Boyut	Devinişsel Boyut
Hatırlama (Tanıma)	Alma (Farkında Olma)	Algılama (Duyuşsal Uyarılma)
Anlama (Yorumlama)	Tepkide Bulunma (Uysallık)	Kılavuzla Yapma (Deneme)
Anlama (Örnekleme)	Değer Verme (Değere Adanmışlık)	
Uygulama (Yapma)		
Uygulama (Yararlanma)		
Değerlendirme (Eleştirme)		
Yaratma (Planlama)		

Ünite 2 Ton ve Analiz Kavramı konu ve kazanımları Tablo 3.8.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3.8.1 Ünite 2 Ton ve Analiz Kavramı konu ve kazanımları

Konular	Kazanım Alanları ve Kazanımlar		
	Bilişsel	Duyuşsal	Devinişsel
Do majör tonda 1-5-1 derece ve akor çalışmaları	-Hatırlama (Tanıma) <i>Do majör tonda kadans ve akor çalışmalarını bilir.</i>		
F. Carulli etüt çalışması	-Anlama (Yorumlama) <i>Öğrendiği bilgilerle F. Carulli Etütü çalabilir.</i>	-Alma (Farkında Olma) <i>Öğrendiği bilgilerle F. Carulli Etüt içerisindeki teknik yapının farkında olur.</i>	
Arpej ve ritim çalışmaları	-Anlama (Örnekleme) <i>Önceki deneyimleri ile arpej ve ritim çalışmaların örnekler verebilir.</i>		-Algılama (Duyuşsal Uyarılma) <i>Arpej ve ritim çalışmalarını tanıyarak uygulayabilir.</i>
Gitarın kullanıldığı müzik türleri ile ilgili genel kültür aktarımı	-Anlama (Sonuç Çıkarma) <i>Gitarın geçmişten günümüze kadar olan süreci hakkında çıkarım yapabilir.</i>	-Tepkide Bulunma (Uysallık) <i>Gitarın tarihsel ve kültürel yapısı ile ilgili anlatılan bilgiler ders içerisinde dikkatli dinler.</i>	
Sur le pon D’ avignon parçası	-Uygulama (Yararlanma) <i>Eseri çalışırken gönderilen materyallerden yararlanır.</i>		
Do majör ve Sol majör akorlarında ritim çalışmaları	-Değerlendirme (Eleştirme) <i>Akor çalışmalarındaki farklı ritmik yapılarla ilgili olumlu/olumsuz düşüncelerini söyleyebilir.</i>		
Legato tekniği	-Uygulama (Yapma) <i>Legato tekniğini uygulayabilir.</i>		

La minör tonda 2 oktav gam ve tam kadans çalışmaları.	-Uygulama (Yapma) <i>Gam ve kadans çalışmalarını uygulayabilir.</i>		
A. Cano (divertissement) parçası ile la minör tonunda okul şarkısı olan Ziya Aydıntan'ın Kızlara doğru şarkısının eşlik çalışması.	-Yaratma (Planlama) <i>Divertissement ve Kızlara doğru şarkılarını çalışmak için planlama yapabilir.</i>	-Değer verme (Değere Adanmışlık) <i>Divertissement ve Kızlara doğru şarkısı için gerekli olan çalışma düzenini eksiksiz yerine getirir.</i>	-Kılavuzla Yapma (Deneme) <i>Öğretmenin gönderdiği materyallerle ile çalışabilir.</i>

Tablo 3.9 Ünite 3 Eşlikleme kazanım alanı boyutları ve alt boyutları

Bilişsel Boyut	Duyuşsal Boyut	Devinişsel Boyut
Hatırlama (Tanıma)	Alma (Farkında Olma)	Algılama (Duyuşsal Uyarılma)
Anlama (Yorumlama)	Tepkide Bulunma (İsteklilik)	Kılavuzla Yapma (Deneme)
Anlama (Özetleme)	Değer Verme (Değeri Kabullenme)	Mekanikleşme
Anlama (Açıklama)		
Uygulama (Yapma)		
Analiz Etme (İrdeleme)		
Değerlendirme (Eleştirme)		
Yaratma (Oluşturma)		

Ünite 3 Eşlikleme konu ve kazanımları Tablo 3.9.1'de gösterilmiştir.

Tablo 3.9.1 Ünite 3 Eşikleme konu ve kazanımları

Konular	Kazanım Alanları ve Kazanımlar		
	Bilişsel	Duyuşsal	Devinişsel
Sol majör, mi minör tonlarda kadans ve 2 oktav gam çalışması	-Hatırlama (Tanıma) -Anlama (Özetleme) <i>Gam çalışmalarını tanır ve sol majör ile ilgili minöre ait kadansları özetler.</i>	-Alma (Farkında Olma) <i>Gam çalışmalarını tanır ve sol majör ile ilgili minöre ait kadansları nasıl çalışması gerektiğinin farkında olur.</i>	-Algılama (Duyuşsal Uyarılma) <i>Gam ve kadans çalışmalarını öğrendiği bilgiler ile algılayarak uygulayabilir.</i>
Prelude in G majör eser çalışması ile okul şarkısı olan Tebessüm şarkısının eşlik çalışması	-Anlama (Yorumlama) -Anlama (Açıklama) -Uygulama (Yapma) -Uygulama (Yararlanma) <i>Prelüde in G majör ve Tebessüm şarkularının yapılarını anlar. Parçaların yapısını, teknik ve müzikal boyutlarını açıklar. İki parçayı öğrendiği bilgilerle çalabilir. Çalışmalarında gönderilen materyallerden yararlanır</i>	-Tepkide Bulunma (İsteklilik) <i>Öğrendiği bilgilerle verilen parçaları çalmaya istekli olur.</i>	-Kılavuzla Yapma (Deneme) <i>Öğretmenin gönderdiği materyaller ile çalışabilir.</i>
Gray Ryan'ın bestesi olan "Underground sound" isimli eserin çalışılması ve Ziya Aydın'ın bestesi olan "Mayıs" şarkısının eşliklendirilmesi	-Analiz Etme (İrdeleme) -Değerlendirme (Eleştirme) -Yaratma (Oluşturma) <i>Underground ve Mayıs parçalarının analizini yapabilir. Parçaların yapılarını, zorluk seviyelerini açıklar. Parçaları çalabilir.</i>	-Değer Verme (Değeri Kabullenme) <i>Underground ve Mayıs parçalarını çalışması gerektiğini bilir.</i>	-Mekanikleşme <i>Verilen parçaları çalışmayı alışkanlık haline getirip gördüğünde çalabilir.</i>

3.3.4 Araştırmacı günlüğü

Eylem araştırması kapsamında, araştırmacının yapmış olduğu derslerin öğrencilerin seviyelerine göre düzenlenebilmesi ve yol gösterici olması amacıyla araştırmacı günlüğünden yararlanılmıştır. Uygulama süreci kapsamında araştırmacı dijital ortamda ders süreci ile ilgili görüşlerini not almıştır. Araştırmacı, ders sürecinin başlangıç tarihi olan 30.09.2022 tarihinden uygulama sürecinin bitiş tarihi olan 06.01.2023 tarihine kadar sürece yönelik günlük tutmuştur. Araştırmanın genel süreci ve öğrencilerin ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumları değerlendirilirken bu notlardan ek veri olarak yararlanılmıştır.

3.3.5 Çevrim içi ders video kayıtları

Sanal sınıf ortamında yapılan ders süreçlerindeki aksaklıkları tespit etmek ve sonraki eylem planlarında bu aksaklıklara karşı önlem alabilmek amacıyla derslerin video kayıtları alınmıştır. Buna ek olarak öğrencilerin ünitelerde yer alan bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan kazanımlarını gerçekleştirme düzeylerinin belirlenmesinde de video kayıtlarından faydalanılmıştır.

3.3.6 Sanal sınıf ortamı değerlendirme formu

Uzman görüşü alınarak araştırmacı tarafından geliştirilen Sanal Sınıf Ortamı Değerlendirme Formunda 9’u açık uçlu ve 4’ü 5’li likert tipli (‘Kesinlikle katılmıyorum’ - ‘Kesinlikle katılıyorum’) olmak üzere toplam 13 soru yer almaktadır. Öğrencilerin 15 hafta boyunca sanal sınıf ortamında almış oldukları “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersi ile ilgili edindikleri tecrübe doğrultusunda sanal sınıf ortamı değerlendirme formundaki soruları yanıtlamaları istenmiştir.

3.4 Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmanın başlangıcından itibaren geçerlik, güvenirlik ve objektiflik hususları dikkate alınmıştır. Nitel araştırmaların gerektirdiği güvenirlik ilkesi de araştırmacı tarafından sağlanmıştır. Nitel araştırmalarda nicel araştırma tasarımının pozitivist doğasından farklı olarak inanılrlık, aktarılabirlik, güvenilrlik ve doğrulanabilirlik kriterleri bir çalışmanın bilimsel değerini sağlayacak şekilde tanımlanmıştır (Denzin ve Lincoln, 1994; Lincoln ve Guba, 1985)

Güvenirlik, nitel araştırmaların üretilmesi için hayati öneme sahiptir ve bulguların ve açıklamalarının doğruluğunu yargılamak için özel bir doğrulama çabası gerektirir (Creswell, 2007). Güvenilir bulgular sağlamak için farklı stratejiler tanımlanmıştır; üçgenleme, üye kontrolü, uzun süreli katılım, akran değerlendirmesi (Creswell, 2007; Lincoln & Guba, 1985; Merriam, 2009).

Denzin & Lincoln (1994)’e göre veri üçgenleme, elde edilen verilerin geçerliliğini ve gücünü artırmak için iki veya daha fazla veri toplama yönteminin kullanılması anlamına gelir. Ayrıca Miles & Huberman (1994) birden fazla veri kaynağı kullanmanın araştırmacıya, elde edilen verilerden bulguların yorumunu güçlendirme yeteneği

sağladığını belirtmiştir. Bu çalışmada veri toplama araçlarının çeşitliliği bu konunun kazanımı için önem arz etmektedir.

Araştırmacı, veri toplama araçlarını, araştırma sürecini ve araştırmanın bulgularını sıralı bir kurgu ve detaylı açıklamalarla anlatmış, verileri doğrudan aktararak bozulmalarını önlemiştir. Çalışmanın tutarlılığını sağlamak amacıyla, hazırlanan tüm eylem planlarında, veri toplama araçlarının hazırlanmasında, verilerin toplanması ve analizi aşamalarında uzmanların ve eylem araştırması izleme komitesinin görüşleri alınmıştır. Veriler içerik analizi ile birlikte pattern coding (desen kodlama) ile analiz edilmiştir.

Çalışmanın teyit edilebilirliğini sağlamak için iç geçerlik ve dış geçerlik yapılmıştır. İç geçerlik, yapılan bir çalışmanın sonuçlarının ne kadar doğru olduğunu, araştırmanın amacının ve buna katılanların sosyal gerçekliğinin doğru bir şekilde yansıtılıp yansıtılmadığıdır (Yağar ve Sökme, 2018). Elde edilen verilerin iki kişi tarafından incelenmesi iç geçerliği artıran önemli unsurdur. Geçerlik kapsamında (iç geçerlik) araştırmanın tüm aşamaları detaylı olarak açıklanmıştır. Çalışma süresi içerisinde veri toplama araçlarının belirlenmesinde ve elde edilen verilerin değerlendirilmesinde uzman görüşleri alınmıştır. Dış geçerlik için ise araştırma modelinin, çalışma grubunun ve veri toplama araçlarının belirlenmesi, verilerin toplanması ve çözümlenmesi ile elde edilen bulguların düzenlenmesi ayrıntılı bir şekilde ifade edilmiştir.

Araştırmanın iç güvenilirliği için; veri toplama araçlarının belirlenmesi, eylem araştırması kapsamında uygulama sürecinin planlanması gibi tüm süreçler eylem araştırması izleme komitesi tarafından takip edilmiştir. Dış güvenilirlik için ise araştırma kapsamında süreç hakkında elde edilen bilgiler ayrıntılı bir şekilde not edilmiştir.

Çalışmanın nicel boyutunda ünite değerlendirme formunda yer alan maddeler alan uzmanları tarafından '4' (Çok iyi) ve '0' (Çok zayıf) aralığında puanlanmaktadır. Alınan puanın yüksekliği öğrencilerin ünitelerde yer alan bilişsel, duyuşsal ve devinişsel kazanımları gerçekleştirme düzeylerini belirtmektedir. Ünite değerlendirme formunun güvenilirlik katsayısının ortaya konması amacıyla Cronbach's Alpha değeri incelenmiştir. Yapılan güvenilirlik analizinde formun tamamına ilişkin güvenilirlik katsayısını ifade eden Cronbach's Alpha değeri 0,987 olarak bulunmuştur. $0,80 < 0,987 < 1,00$ referans değerleri aralığında bulunan Cronbach's Alpha değeri ile formun yüksek derecede güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışmada performans gözlem formu uzman değerlendirme puanlarının uyum katsayısına bakılmıştır. Bu bağlamda SPSS analiz programı kullanılarak güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. Bu hesaplama için *Krippendorff Alpha* testi kullanılmıştır. *Krippendorff Alfa* istatistiği, puanlayıcılar arasındaki uyumu belirlemede de uyum istatistiği olarak kullanılmaktadır (Krippendorff, 1995. Akt. Bıkmaz Bilgen ve Doğan). *Krippendorff Alfa* (α) istatistiği, farklı veri türlerinde uygulanabilmektedir. En az iki ya da daha fazla puanlayıcıyı kapsayan verilere uygulanabilir. *Krippendorff Alfa* katsayısının yorumlanmasına ilişkin değer aralıkları **<0,67 Zayıf 0,67- 0,80 Orta 0,80- 1.00 Yüksek** şeklindedir. Çalışma kapsamındaki performansları değerlendiren 3 alan uzmanının uyum katsayısı Tablo 3.10’da verilmiştir.

Tablo 3.10 Krippendorff Alpha Uyum Katsayısı

Ünite Performansları	Krippendorff Alpha Güvenirlik Tahmini					
	Alpha	LL95%CI	UL95%CI	Units	Observers	Pairs
Ünite 1-Performans	,9231	,8942	,9519	4.0000	3.0000	12.000
Ünite 2- Performans	,8376	,7322	,9244	4.0000	3.0000	12.000
Ünite 3- Performans	,9276	,8987	,9550	4.0000	3.0000	12.000

Tablo 3.10 incelendiğinde, Krippendorff Alpha Uyum Katsayısı referans aralıklarına göre alan uzmanı üç puanlayıcının üç ünite için de değerlendirmelerine yönelik uyum kat sayısı yüksek güvenirlindedir.

3.5 Sanal Sınıf Ortamı

Araştırmada, “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersi sanal sınıf ortamı ile desteklenmiştir. Çalışmada sanal sınıf ortamının oluşabilmesi için çevrim içi görüşme programı (Zoom), nota yazım programı (Muscore) ve verilerin paylaşımı için bulut depolama alanı (Google Drive) kullanılmıştır.

İlk olarak Zoom uygulaması üzerinden öğrencilerin derse dair ihtiyaçları göz önünde tutularak belirlenen materyallerin 15 haftalık ders süresince hangi amaçla kullanılacağı öğrencilere anlatılmıştır. Kullanılacak olan bu materyallerin aktif kullanılması için ders sırasında öğrencilere ayrıntılı anlatım yapılmıştır. Dersler içerisinde öğrencilerle haftalık dijital ders materyalleri (pdf, video, ses dosyası) paylaşılmıştır. Bu paylaşım web tabanlı bir internet sitesi olan Google drive (veri depolama) üzerinden sağlanmıştır. Google drive üzerinden haftalık klasörler oluşturulmuş olup, ders sırasında paylaşılan link üzerinden

öğrencilerin derslerden sonra materyallere istedikleri zaman erişim sağlamalarına imkân tanınmıştır.

Aşağıda çalışma kapsamında kullanılan uygulamalara yer verilmiştir.

1. Zoom, öğretmenlerin ve öğrencilerin çevrimiçi ortamda bir araya getirilmesini sağlayan ve sanal sınıfın oluşumunu destekleyen bir uygulamadır.
2. Muscore, eserlerin, etütlerin, popüler şarkıların ve okul şarkılarının öğrencilere öğretilmesinde kullanılan nota yazım programıdır. Zoom üzerinden yapılan derslerde, ekran paylaşımı ile öğretilen şarkıya ait notaları öğrencilerin görebilmesi ve uygulayabilmesi için kullanılmıştır.
3. Google drive, öğrencilere ders içerisinde anlatılan ve çalıştırılan şarkıların pdf, video, ses dosyası gibi materyallerinin erişimi için kullanılan web tabanlı bir veri depolama yazılımıdır.
4. Google slayt, öğrencilere konu anlatımında kullanılan web tabanlı bir sunum programıdır. Ders döneminin ilk haftalarında gitara dair bilgi vermek için kullanılmıştır.

3.6 Eylem Araştırması İzleme Komitesi

Bu çalışmada araştırmacı sürece aktif katılım sağlayarak eylem planlarını yürüten kişi konumundadır. Fakat eylem araştırması kapsamında eylem planlarının yürütülmesi, verilerin toplanıp analiz edilmesi, yaşanabilecek sorunlara karşı önlemlerin alınabilmesi gibi konularda karar vermek üzere oluşturulan Eylem Araştırması İzleme Komitesi çalışma sürecini yakından takip etmiş ve araştırmaya yön vermiştir. Bu çalışmanın izleme komitesi aynı zamanda tezin danışmanları olan iki uzman öğretim üyesinden oluşmaktadır.

3.7 Uygulama Süreci

Araştırmada, ilk olarak araştırmacı tarafından tüm süreci kapsayan bir eylem planı hazırlanmış ve bu plana süreç içinde müdahale edilebilmiştir. Araştırmada 15 haftalık ders sürecine yönelik belirlenen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersi konuları “Gitarın temel bilgileri ve çalışma tekniği”, “Ton ve analiz kavramı” ve “Eşlikleme” olmak üzere 3

üniteye ayrılmıştır. Oluşturulan ünite konularına yönelik kazanımlar belirlenerek birinci eylem planı oluşturulmuştur.

Planın oluşturulmasına başlamadan önce, müzik öğretmenliği lisans programında yer alan “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” ders içeriği biri ölçme değerlendirme diğeri müzik eğitimcisi olmak üzere iki alan uzmanı tarafından incelenmiş ve bu çalışma kapsamında kullanılacak ölçme araçları belirlenmiştir. Ünite değerlendirme formu için haftalık ders planı ve ünite kazanımları oluşturulmuştur. Ders planı için belirlenen yol haritasında ilk olarak YÖK tarafından yayımlanan 2018 Müzik Öğretmenliği Lisans Programı’nda yer alan “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin içeriklerinden yararlanılmıştır. Ders kazanımlarının hazırlanmasında, Bloom “Bilişsel Alan Sınıflaması”, Krathwohl “Duyuşsal Alan Sınıflaması” ve Grobman “Devinişsel/psikomotor Alan Sınıflaması” temel alınmıştır. Bu doğrultuda ünite konularına yönelik kazanımlar belirlenmiştir.

Birinci ünite içerisinde öncelikli amaç öğrencilerin gitarın temel tutuş pozisyonunu kavrayabilmesi, sağ ve sol el çalım tekniğini öğrenerek basit ezgiler ve gam çalabilmesi olmuştur. Bu doğrultuda gitarın temel çalım teknikleri ve do majör gam çalışması verilmiştir. İkinci ünite de ise la minör gam ve kadans bilgilerinin yanı sıra klasik eser çalışmalarına geçilmiş, üçüncü ünite de sol majör ve mi minör tonlarında gam ve kadans bilgileri ile birlikte klasik eser ve eşliklendirme çalışmaları yapılmıştır.

Ders içerisinde paylaşılması öngörülen materyaller ve konu anlatımında kullanılacak dijital araçlar, öğrencilerin derse karşı ilgisini çekmesi ve motivasyonlarının artması yönünde planlanmıştır. Şarkı öğretimi için kullanılacak materyallerde “musescore” nota yazım programı kullanılmıştır. Bu programın anadilinin Türkçe olması öğrenciler için daha anlaşılır olmuştur. Ders içeriklerine dair klasik eserler, popüler şarkılar, okul şarkıları ve müzikal bilgiler bu program üzerinden öğretilmiş olup öğretilen bilgiler ses dosyası ve pdf çıktısı alınarak paylaşımına uygun dijital materyal olarak kullanılmıştır. Paylaşılan materyallere öğrencilerin kolay erişim sağlayabilmesi için Google drive uygulamasından yararlanılmıştır. Google drive uygulamasının kullanılmasının temel sebebi ise bilgisayar, tablet ve cep telefonu üzerinden erişim sağlanabiliyor olmasıdır. Ders materyalleri Google drive üzerinden açılan dosyalara yüklenerek öğrencilerin erişimlerine açılmıştır.

Araştırmanın uygulanmasına başlamadan önce, araştırmacı çalışma grubunu oluşturan öğrencilere süreç ile ilgili bilgi aktarımında bulunmuştur. Bu aktarım içerisinde

hem dersin içerikleri ile ilgili hem de süreç içerisinde kullanılacak dijital uygulamalarla ilgili bilgiler verilmiştir. Araştırmacı; katılımcı, yansıtıcı bir rol üstlenmiş olup dersler araştırmacı tarafından yürütülmüştür.

Birinci eylem planından elde edilen veriler değerlendirildiğinde, öğretim programında kapsamlı değişiklikler yapılmaya gerek duyulmamıştır. Temel problem öğrencilerin tablatur notasını okumaya fazla odaklanmaları ve temel gitar notasyonunu okumaktan kaçınmaları olmuştur. Bu sebeple ikinci eylem planına geçilerek temel nota öğretimi ile çalışmaya devam edilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda 3. Eylem planına geçilmeyerek kalan haftalar tamamlanmıştır.

Araştırmanın uygulama süreci içerisinde üç ayrı veri toplama aracı kullanılmıştır. Araştırmada öğrencilerin performanslarının belirlenmesi için Şenoğlu Özdemir (2019) tarafından geliştirilen “performans değerlendirme formu”, kazanımların gerçekleşme durumlarının belirlenmesi için araştırmacı tarafından geliştirilen ünite değerlendirme formu ve öğrencilerin sanal sınıf ortamında gerçekleştirilen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersine yönelik görüşlerinin belirlenmesi için de araştırmacı tarafından geliştirilen sanal sınıf ortamı değerlendirme formu kullanılmıştır.

Tablo 3.11 İş/Zaman Çizelgesi

İş Paketleri	Aylar								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Literatür taraması	X	X	X	X	X	X			
2 Veri toplama araçları ve çalışma grubunun belirlenmesi		X	X						
3 Birinci eylem planının oluşturulması			X						
4 Verilerin toplanması ve uygulama süreci				X	X	X	X		
5 Verilerin çözümlenmesi								X	
6 Tezin yazılması									X

3.8 Verilerin Analizi

“Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamındaki işlevselliğine yönelik gerçekleştirilen çalışmanın sonuçlarının değerlendirilmesinde temel olarak üç ölçme aracından yararlanılmıştır.

Bunlardan ilki Şenoğlu Özdemir (2019) tarafından geliştirilen 15 alt boyuttan oluşan performans gözlem formudur. Bu formadan elde edilen yüksek ortalama puan, öğrencinin o alt boyuta ilişkin performansının yüksek düzeyde gerçekleştiğini göstermektedir. Bu kapsamda, öğrencilerin genel performansları teknik ve müzikal iki boyutun 15 alt boyutunda incelenmiş, bu boyutların aritmetik ortalaması ve standart sapma değerleri hesaplanarak genel ortalama performans düzeyleri tespit edilmiştir.

Araştırmada yararlanılan ikinci ölçme aracı ise öğrencilerin derslere (ünitelere) ilişkin kazanım düzeylerini belirlemek üzere uzman görüşü alınarak araştırmacı tarafından geliştirilen ünite değerlendirme formudur. Üç ünite için farklı kazanımlar belirlenmiş ve öğrencilerin bu kazanımları her ünite sonrası gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri tespit edilmiştir. Kazanımların gerçekleştirilmesi durumunda '1' puan, gerçekleştirilmemesi durumunda ise '0' puan verilmiştir. Kazanımların gerçekleşme durumlarına ilişkin nihai değerlendirmeler frekans ve % (yüzdeler) dağılımlarına göre yapılmıştır.

Araştırmadaki üçüncü ölçme aracı sanal sınıf ortamı değerlendirme formudur. Araştırmacı tarafından geliştirilen sanal sınıf ortamı değerlendirme formunda yer alan 4 tanesi likert ve 9 tanesi açık uçlu olmak üzere toplam 13 sorunun değerlendirilmesinde içerik analizinden yararlanılmıştır. "İçerik analizi, mesaj değeri taşıyan her türlü verinin bir amaç doğrultusunda taranması, kategorilere (temalara) ayrılması, özetlenmesi ve bulguların araştırma doğrultusunda analiz edilmesi ve yorumlanması işlemlerini içeren bilimsel bir araştırma yöntemidir. İçerik analizinde temel olarak dört analiz tekniği uygulanır. Bunlar, frekans (sıklık) analizi, kategorisel analiz, değerlendirici analiz ve ilişki analizidir." (Karagöz, 2017, s. 602-604). Bu araştırmada frekans analizi kapsamında performans gözlem formu, kategorisel analiz kapsamında da sanal sınıf değerlendirme formu analiz edilmiştir. Çalışmaya katılan öğrenciler, analiz tablolarında Ö1, Ö2, Ö3 ve Ö4 olarak adlandırılmış, değerlendirme formundan elde edilen veriler betimsel ve içerik analizine tabi tutulmuştur.

BÖLÜM IV: BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, müzik öğretmenliği lisans programında yer alan “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamındaki işlevselliğinin incelenmesine ilişkin ortaya konulan araştırma sorularına yönelik bulgulara sırasıyla yer verilmiştir.

4.1 Öğrencilerin, sanal sınıf ortamında verilen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersi çalgı performansları ne düzeydedir? alt problemine ilişkin bulgular

Çalışmaya katılan öğrencilerin sanal sınıf ortamında gerçekleştirilen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersindeki performans düzeylerini belirlemek üzere Şenoğlu Özdemir (2019) tarafından geliştirilen performans gözlem formu kullanılmıştır. Bu kapsamda, öğrencilerin teknik ve müzikal boyut ve alt boyutlarına ilişkin genel performans düzey puanlarının aritmetik ortalaması, standart sapma değerleri, frekans ve yüzde dağılımları sunulmuştur.

4.1.1 Öğrencilerin teknik boyuta ilişkin genel performans düzeyleri

Performans gözlem formu teknik boyut ve alt boyutlarına ilişkin performans maddeleri ve öğrencilerin bu performansları gerçekleştirmelerine ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4.1’de sunulmuştur.

Tablo 4.1 Öğrencilerin teknik boyuta ilişkin genel performans düzeyleri

Boyut	Alt Boyut	Gözlenen Performans	\bar{x}	ss	Performans Düzeyi	
Teknik Performans	Oturuş/Tutuş ve Duruş	Çalgının gerektirdiği doğru, rahat oturuş/tutuş ve duruşu sağlayabilme	3,00	0,85	İyi	
	Çalgı Tekniği	Eser/etütte çalgının gerektirdiği teknikleri doğru biçimde uygulayabilme	2,83	0,83	İyi	
		Çalgının gerektirdiği koordinasyonu sağlayabilme	2,91	0,90	İyi	
				2,87	0,86	İyi
	Doğru-Temiz Çalma	Eseri/etüdü doğru, temiz/entonasyonla çalabilme	2,25	1,05	Orta	
		Eseri/etüdü doğru ve uygun parmak numaraları ile çalabilme	2,58	0,99	İyi	
		Eseri/etüdü doğru bir ritmik yapıyla çalabilme	2,83	0,93	İyi	
				2,55	0,99	İyi
	Tempo	Eseri/etüdü temposunda çalabilme	2,58	1,08	İyi	
		Eseri/etüdü tempoyu koruyarak çalabilme	2,58	1,16	İyi	
				2,58	1,12	İyi
	Artikülasyon	Eseri/etüdü artikülasyona dikkat ederek çalabilme	2,33	0,88	Orta	
	Ses Rengi	Eser/etüt içerisinde farklı ses renkleri kullanabilme	2,50	0,99	Orta	
	Teknik Boyut Ortalaması			2,63	0,94	İyi

Tablo 4.1’de öğrencilerin teknik boyuta ilişkin genel performans puan ortalamalarına bakıldığında ortalama puanlarının 2,63 olduğu, alt boyutlarına göre ortalama puanlarının ise 2,25 ile 3,00 arasında değiştiği görülmektedir.

Öğrencilerin teknik boyuta ilişkin; *Oturuş/Tutuş/Duruş* ($3,00\pm 0,85$), *Çalgı Tekniği* ($2,87\pm 0,86$), *Doğru-Temiz Çalma* ($2,55\pm 0,99$) ve *Tempo* ($2,58\pm 1,12$) alt boyut performanslarının “iyi” düzeyde olduğu, *Artikülasyon* ($2,33\pm 0,88$) ve *Ses Rengi* ($2,50\pm 0,99$) alt boyut performanslarının ise “orta” düzeyde olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Performans gözlem formu teknik boyut ve alt boyutlarına ilişkin performans maddeleri ve öğrencilerin bu performansları gerçekleştirmelerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Tablo 4.2’de sunulmuştur.

Tablo 4.2 Öğrencilerin teknik boyuta ilişkin performans düzeyleri

Boyut	Alt Boyut	Ölçek Maddesi	Performans	f	%	Toplam
Teknik Boyut	Oturuş/Tutuş/Duruş	Çalgının gerektirdiği doğru, rahat oturuş/tutuş ve duruşu sağlayabilme	Çok iyi	1	25	f : 4 % 100
			İyi	2	50	
			Orta	1	25	
	Çalgı Tekniği	Eser/etütte çalgının gerektirdiği teknikleri doğru biçimde uygulayabilme	Çok iyi	1	25	f : 4 % 100
			İyi	1	25	
			Orta	2	50	
		Çalgının gerektirdiği koordinasyonu sağlayabilme	Çok iyi	1	25	f : 4 % 100
			İyi	1	25	
			Orta	2	50	
	Doğru-Temiz Çalma	Eseri/etüdü doğru, temiz/entonasyonla çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4 % 100
			İyi	1	50	
			Orta	2	25	
		Eseri/etüdü doğru ve uygun parmak numaraları ile çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4 % 100
			İyi	1	25	
			Orta	2	50	
		Eseri/etüdü doğru bir ritmik yapıyla çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4 % 100
			İyi	2	50	
			Orta	1	25	
Tempo	Eseri/etüdü temposunda çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4 % 100	
		İyi	1	25		
		Orta	2	50		
	Eseri/etüdü tempoyu koruyarak çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4 % 100	
		İyi	1	25		
		Orta	2	50		
Artikülasyon	Eseri/etüdü artikülasyona dikkat ederek çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4 % 100	
		İyi	1	25		
		Orta	2	50		
Ses Rengi	Eser/etüt içerisinde farklı ses renkleri kullanabilme	Çok iyi	2	25	f : 4 % 100	
		İyi	1	25		
		Orta	1	50		

Tablo 4.2’de görüldüğü üzere öğrencilerin oturuş/tutuş/duruş, artikülasyon, ses rengi alt boyutları tek gözlem ile ölçülmüştür. Buna göre; Oturuş/tutuş/duruş alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %50’sinin “Çalgının gerektirdiği doğru, rahat oturuş/tutuş ve duruşu sağlayabilme” performansını iyi, %25’inin orta ve kalan %25’inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği,

Artikülasyon alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %50’sinin “Eseri/etüdü artikülasyona dikkat ederek çalabilme” performansını orta, %25’inin iyi ve kalan %25’inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği,

Ses rengi alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %50'sinin "*Eser/etüt içerisinde farklı ses renkleri kullanabilme*" performansını orta, %25'inin iyi ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin tempo ve çalgı tekniği boyutlarına ilişkin performansları iki ayrı gözlem ile ölçülmüştür. Buna göre; Tempo alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %50'sinin "*Eseri/etüdü temposunda çalabilme*" performansını orta, %25'inin iyi ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği ve öğrencilerin %50'sinin "*Eseri/etüdü tempoyu koruyarak çalabilme*" performansını orta, %25'inin iyi ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği,

Çalgı tekniği alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %50'sinin *Eser/etütte çalgının gerektirdiği teknikleri doğru biçimde uygulayabilme*" performansını orta, %25'inin iyi ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği ve öğrencilerin %50'sinin "*Çalgının gerektirdiği koordinasyonu sağlayabilme*" performansını orta, %25'inin iyi ve diğer %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin doğru – temiz çalma alt boyutuna ilişkin performansları da üç ayrı gözlem ile ölçülmüştür. Buna göre doğru-temiz çalma alt boyutuna ilişkin; öğrencilerin %50'sinin "*Eseri/etüdü doğru, temiz/entonasyonla çalabilme*" performansını iyi, %25'inin orta ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği, öğrencilerin %50'sinin "*Eseri/etüdü doğru ve uygun parmak numaraları ile çalabilme*" performansını orta, %25'inin iyi ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği ve öğrencilerin %50'sinin "*Eseri/etüdü doğru bir ritmik yapıyla çalabilme*" performansını iyi, %25'inin orta ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

4.1.2 Öğrencilerin müzikal boyuta ilişkin genel performans düzeyleri

Performans gözlem formu müzikal boyut ve alt boyutlarına ilişkin performans maddeleri ve öğrencilerin bu performansları gerçekleştirmelerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Tablo 4.3'te sunulmuştur.

Tablo 4.2 Öğrencilerin müzikal boyuta ilişkin genel performans düzeyleri

Boyut	Alt Boyut	Gözlenen Performans	\bar{x}	ss	Performans Düzeyi
Müzikal Performans	Bütünlük	Eseri/etüdü bütün olarak, duraksamadan akıcı çalabilme	2,41	0,79	İyi
	Cümleleme	Eseri cümleme planlamasına uygun çalabilme (eserin özgün cümle yapısını duyurma)	2,25	1,13	Orta
		Cümleleri bütünlük içinde çalabilme	2,58	1,08	İyi
		Cümleleri istenilen nüanslarla çalabilme	2,50	1,08	İyi
			2,44	1,09	İyi
	Ton	Eser/etüdü etkili bir tonla çalabilme	2,00	1,04	Orta
	Bağlı Çalma	Pozisyon geçişlerinde bütünlüğü koruyarak çalabilme	2,16	1,19	Orta
	Dinamikler	Eseri/etüdü belirtilen gürlük derecesiyle çalabilme	2,50	0,90	İyi
		Eseri/etüdü belirtilen nüanslara uygun çalabilme	2,50	0,90	İyi
			2,50	0,90	İyi
	Form	Eserin/etüdün yapısal özelliklerine uygun çalabilme	2,83	0,83	İyi
	Dönem	Eser/etüdü dönemsel özelliklerine göre çalabilme	2,83	0,93	İyi
	İfade	Eseri/etüdü karakterine, duygusuna uygun bir ifadeyle çalabilme	2,33	1,15	Orta
	Doku	Eseri/etüdü dokusuna (monofoni, polifoni, homofoni) uygun çalabilme	2,58	1,16	İyi
Müzikal Boyut Ortalaması			2,45	1,00	İyi

Tablo 4.3'te öğrencilerin müzikal boyuta ilişkin genel performans puan ortalamalarına bakıldığında ortalama puanlarının 2,45 olduğu, alt boyutlarına göre ortalama puanlarının ise 2,00 ile 3,00 arasında değiştiği görülmektedir.

Öğrencilerin müzikal boyuta ilişkin; *Bütünlük* (2,41±0,79), *Cümleleme* (2,44±1,09), *Dinamikler* (2,50±0,90), *Form* (2,83±0,83), *Dönem* (2,83±0,93) ve *Doku* (2,58±1,16) alt boyut performanslarının “iyi” düzeyde olduğu, *Ton* (2,00±1,04), *Bağlı Çalma* (2,16±1,19) ve *İfade* (2,33±1,15) alt boyut performanslarının ise “orta” düzeyde olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Performans gözlem formu müzikal boyut ve alt boyutlarına ilişkin performans maddeleri ve öğrencilerin bu performansları gerçekleştirmelerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Tablo 4.4’te sunulmuştur.

Tablo 4.4 Öğrencilerin Müzikal Boyuta İlişkin Performans Düzeyleri

Boyut	Alt Boyut	Ölçek Maddesi	Performans	f	%	Toplam
Müzikal Boyut	Bütünlük	Eseri/etüdü bütün olarak, duraksamadan akıcı çalabilme	İyi	1	25	f : 4
			Orta	3	75	% 100
	Cümleleme	Eseri cümleleme planlamasına uygun çalabilme (eserin özgün cümle yapısını duyurma)	Çok iyi	1	25	f : 4
			İyi	2	25	% 100
			Orta	1	50	
			Çok iyi	1	25	f : 4
			İyi	2	50	% 100
			Zayıf	1	25	
	Cümleleme	Cümleleri bütünlük içinde çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4
			İyi	1	25	% 100
			Orta	2	50	
	Ton	Eser/etüdü etkili bir tonla çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4
			Orta	3	75	% 100
	Bağlı Çalma	Pozisyon geçişlerinde bütünlüğü koruyarak çalabilme	İyi	1	25	f : 4
			Orta	2	50	% 100
			Zayıf	1	25	
	Dinamikler	Eseri/etüdü belirtilen gürlük derecesiyle çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4
			İyi	1	25	% 100
Orta			2	50		
Çok iyi			1	25	f : 4	
Dinamikler	Eseri/etüdü belirtilen nüanslara uygun çalabilme	Orta	3	75	% 100	
		Çok iyi	1	25	f : 4	
Dönem	Eser/etüdü dönemsel özelliklerine göre çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4	
		İyi	2	50	% 100	
		Orta	1	25		
Form	Eserin/Etüdün yapısal özelliklerine uygun çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4	
		İyi	1	25	% 100	
		Orta	2	50		
İfade	Eseri/etüdü karakterine, duygusuna uygun bir ifadeyle çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4	
		Orta	2	50	% 100	
		Zayıf	1	25		
Doku	Eseri/etüdü dokusuna (monofoni, polifoni, homofoni) uygun çalabilme	Çok iyi	1	25	f : 4	
		İyi	2	50	% 100	
		Zayıf	1	25		

Tablo 4.2’de görüldüğü üzere öğrencilerin bütünlük, ton, bağlı çalma, dönem, form, ifade ve doku alt boyutları tek gözlem ile ölçülmüştür. Buna göre; Bütünlük alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %75’inin “Eseri/etüdü bütün olarak, duraksamadan akıcı çalabilme” performansını orta ve kalan %25’inin ise iyi düzeyde yerine getirdiği,

Ton alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %75’inin “Eser/etüdü etkili bir tonda çalabilme” performansını orta ve kalan %25’inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği,

Bağlı çalma alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %50'sinin "*Pozisyon geçişlerinde bütünlüğü koruyarak çalabilme*" performansını orta, %25'inin zayıf ve kalan %25'inin ise iyi düzeyde yerine getirdiği,

Dönem alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %50'sinin "*Eser/etüdü dönemsel özelliklerine göre çalabilme*" performansını iyi, %25'inin orta ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği,

Form alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %50'sinin "*Eserin/etüdü yapısal özelliklerine uygun çalabilme*" performansını orta, %25'inin iyi ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği,

İfade alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %50'sinin "*Eseri/etüdü karakterine, duygusuna uygun bir ifadeyle çalabilme*" performansını orta, %25'inin zayıf ve kalan %25'inin ise çok düzeyde yerine getirdiği,

Doku alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %50'sinin "*Eseri/etüdü dokusuna (monofoni, polifoni, homofoni) uygun çalabilme*" performansını iyi, %25'inin zayıf ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin dinamikler alt boyutuna ilişkin performansları iki ayrı gözlem ile ölçülmüştür. Buna göre dinamikler alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %50'sinin "*Eseri/etüdü belirtilen gürlük derecesiyle çalabilme*" performansını orta, %25'inin iyi ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği ve öğrencilerin %75'inin "*Eseri/etüdü belirtilen nüanslara uygun çalabilme*" performansını orta ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin, cümleleme alt boyutuna ilişkin performansları üç ayrı gözlem ile ölçülmüştür. Buna göre; cümleleme alt boyutuna ilişkin öğrencilerin %50'sinin "*Eseri cümleleme planlamasına uygun çalabilme (eserin özgün cümle yapısını duyurma)*" performansını orta, %25'inin iyi ve kalan %25'inin ise çok iyi düzeyde yerine getirdiği, öğrencilerin %50'sinin "*cümleleri bütünlük içerisinde çalabilme*" performansını iyi, %25'inin çok iyi ve kalan %25'inin ise zayıf düzeyde yerine getirdiği ve öğrencilerin %50'sinin "*cümleleri istenilen nüanslarla çalabilme*" performansını orta, %25'inin çok iyi ve kalan %25'inin ise iyi düzeyde yerine getirdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Genel sonuçlara bakıldığında öğrencilerin teknik ve müzikal performans sonuçlarının benzerlik gösterdiği söylenebilir. Öğrencilerin, teknik ve müzikal performanslarının da dahil edildiği genel performans düzeylerinin de $(2,54\pm0,97)$ ile İyi düzeyde olduğu bulunmuştur.

4.2 Öğrencilerin sanal sınıf ortamında verilen Gitar Eğitimi ve Eşlikleme dersi ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumları ne düzeydedir? alt problemine ilişkin bulgular

Araştırmada, öğrencilerin ünite kazanımlarını gerçekleştirip gerçekleştirmediklerini belirlemek üzere araştırmacı tarafından geliştirilen ünite değerlendirme formu kullanılmıştır. Belirlenen üç ünite için farklı kazanımlar belirlenmiş ve öğrencilerin bu kazanımları her ünite sonrası gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri ünite değerlendirme formuna işlenmiştir. Değerlendirmeler bilişsel, duyuşsal ve devinişsel olmak üzere üç kazanım alanı ele alınarak yapılmıştır. Kazanımların gerçekleşme durumlarına ilişkin bulgular frekans ve % (yüzdeler) dağılımlarına göre sunulmuştur.

4.2.1 Öğrencilerin Ünite 1 Gitarın temel bilgileri ve çalışma tekniği ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumları

Öğrencilerin Ünite 1’de yer alan kazanımları gerçekleştirme durumları Tablo 4.5’de sunulmuştur.

Tablo 4.5 Öğrencilerin Ünite 1 kazanımlarını gerçekleştirmelerine ilişkin dağılımları

Kazanım Alanı	Kazanım	Gerçekleşme	f	%
Bilişsel	Hatırlama (Tanıma)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Anlama (Özetleme)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Anlama (Açıklama)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Uygulama (Yapma)	Evet	3	75
		Hayır	1	25
	Analiz Etme (Ayrıştırma)	Evet	3	75
		Hayır	1	25
	Değerlendirme (Denetleme)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Yaratma (Oluşturma)	Evet	2	50
		Hayır	2	50
Duyuşsal	Alma (Farkında Olma)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Tepkide Bulunma (İsteklilik)	Evet	3	75
		Hayır	1	25
	Değer Verme (Değere Adanmışlık)	Evet	3	75
		Hayır	1	25
	Örgütlenme (Değerleri Örgütlenme)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Nitelenmişlik (Genellenmiş)	Evet	0	0
		Hayır	4	100
Devinişsel	Algılama (Duyuşsal Uyarılma)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Kurulma (Bedensel Kurulma)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Kılavuzla Yapma (Deneme)	Evet	4	100
		Hayır	0	0

Tablo 4.5'te görüldüğü üzere öğrencilerin tamamının 15 kazanımdan 9'unu, %75'nin 4'ünü, %50'sinin 1'ini gerçekleştirdiği, duyuşsal alan kazanımından *nitelenmişlik* kazanımını ise elde edemediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Bilişsel alanda öğrencilerin tamamının *hatırlama*, *anlama (özetleme)*, *anlama (açıklama)* ve *değerlendirme* kazanımlarını, %75'inin *uygulama* ve *analiz etme* kazanımlarını, %50'sinin ise *yaratma* kazanımını gerçekleştirdiği,

Duyuşsal alanda öğrencilerin tamamının *alma* ve *örgütleme* kazanımlarını, %75'inin *tepkide bulunma* ve *değer verme* kazanımlarını gerçekleştirdiği, tamamının ise *nitelenmişlik* kazanımını gerçekleştiremediği,

Devinişsel alanda ise öğrencilerin tamamının *algılama*, *kurulma* ve *kılavuzla yapma* kazanımlarını gerçekleştirdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

4.2.2 Öğrencilerin Ünite 2 Ton ve Analiz kavramı ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumları

Öğrencilerin Ünite 2'de yer alan kazanımları gerçekleştirme durumları Tablo 4.6 'da sunulmuştur.

Tablo 4.6 Öğrencilerin Ünite 2 kazanımlarını gerçekleştirmelerine ilişkin dağılımları

Kazanım Alanı	Kazanım	Gerçekleşme	f	%
Bilişsel	Hatırlama (Tanıma)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Anlama (Yorumlama)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Anlama (Örnekleme)	Evet	2	50
		Hayır	2	50
	Anlama (Sonuç Çıkarma)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Uygulama (Yapma)	Evet	3	75
		Hayır	1	25
	Uygulama (Yararlanma)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Değerlendirme (Eleştirme)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
Yaratma (Planlama)	Evet	4	100	
	Hayır	0	0	
Duyuşsal	Alma (Farkında Olma)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Tepkide Bulunma (Uysallık)	Evet	2	50
		Hayır	2	50
Değer Verme (Değere Adanmışlık)	Evet	2	50	
	Hayır	2	50	
Devinişsel	Algılama (Duyuşsal Uyarılma)	Evet	3	75
		Hayır	1	25
	Kılavuzla Yapma (Deneme)	Evet	4	100
		Hayır	0	0

Tablo 4.6'da görüldüğü üzere öğrencilerin tamamının 13 kazanımdan 8'ini, %75'inin 2'sini, %50'sinin ise 3'nü gerçekleştirdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Bilişsel alanda öğrencilerin tamamının *hatırlama, anlama (yorumlama), anlama (sonuç çıkarma), uygulama, değerlendirme* ve *yaratma* kazanımlarını, %75'inin *uygulama* kazanımını ve %50'sinin *anlama* kazanımını gerçekleştirdiği,

Duyuşsal alanda öğrencilerin tamamının *alma* kazanımını, %50'sinin *tepkide bulunma* ve *değer verme* kazanımlarını gerçekleştirdiği,

Devinişsel alanda ise öğrencilerin tamamının *kılavuzla yapma* kazanımını, %75'inin *algılama* kazanımını gerçekleştirdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

4.2.3 Öğrencilerin Ünite 3 Eşikleme ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumları

Öğrencilerin Ünite 3'te yer alan kazanımları gerçekleştirme durumları Tablo 4.7 'de sunulmuştur.

Tablo 4.7 Öğrencilerin Ünite 3 kazanımlarını gerçekleştirmelerine ilişkin dağılımları

Kazanım Alanı	Kazanım	Gerçekleşme	f	%
Bilişsel	Hatırlama (Tanıma)	Evet	2	50
		Hayır	2	50
	Anlama (Yorumlama)	Evet	2	50
		Hayır	2	50
	Anlama (Özetleme)	Evet	3	75
		Hayır	1	25
	Anlama (Açıklama)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Uygulama (Yapma)	Evet	2	50
		Hayır	2	50
	Uygulama (Yararlanma)	Evet	3	75
		Hayır	1	25
	Analiz Etme (İrdeleme)	Evet	3	75
		Hayır	1	25
Değerlendirme (Eleştirme)	Evet	4	100	
	Hayır	0	0	
Yaratma (Oluşturma)	Evet	0	0	
	Hayır	4	100	
Duyuşsal	Alma (Farkında Olma)	Evet	4	100
		Hayır	0	0
	Tepkide Bulunma (İsteklilik)	Evet	2	50
		Hayır	2	50
	Değer Verme (Değeri Kabullenme)	Evet	3	75
Hayır		1	25	

Devinişsel	Algılama (Duyuşsal Uyarılma)	Evet	3	75
		Hayır	1	25
	Kılavuzla Yapma (Deneme)	Evet	3	75
		Hayır	1	25
	Mekanikleşme	Evet	2	50
		Hayır	2	50

Tablo 4.7’de görüldüğü üzere öğrencilerin tamamının 15 kazanımdan 3’ünü, %75’inin 6’sını, %50’sinin 5’ini gerçekleştirdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Bilişsel alanda öğrencilerin tamamının *anlama (açıklama)* ve *değerlendirme* kazanımlarını, %75inin *anlama (özetleme)*, *uygulama (yararlanma)* ve *analiz etme* kazanımlarını ve %50’sinin *hatırlama*, *anlama (yorumlama)* ve *uygulama (yapma)* kazanımlarını gerçekleştirdiği,

Duyuşsal alanda öğrencilerin tamamının *alma* kazanımını, %75’inin *değer verme* kazanımını ve %50’sinin *tepkide bulunma* kazanımını gerçekleştirdiği,

Devinişsel alanda ise öğrencilerin %75’inin *algılama* ve *kılavuzluk yapma* kazanımlarını ve %50’sinin *mekanikleşme* kazanımını gerçekleştirdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

4.3 “Gitar Eğitimi ve Eşikleme” dersinin sanal sınıf ortamında uygulanışı ile ilgili öğrenci görüşleri nelerdir? alt problemine ilişkin bulgular

Sanal sınıf ortamı değerlendirme formunun içerik analizine tabi tutulması sonucu ortaya çıkan temalar ve kodlar tablo 4.8’de sunulmuştur.

Tablo 4.8 Sanal sınıf ortamına yönelik elde edilen temalar ve kodlar

Sanal Sınıf Ortamı					
Temalar					
Uygulama	Materyallere Erişim	Ders İçeriği	Mesleki Kazanıma Etkisi	Olumlu Yönler	Olumsuz Yönler
Kodlar					
Ses sorunları, Online derslere ilişkin ön yargım kırıldı (Ö1)	Destekle uygun (Ö2)	Destekleyici/ Pekiştirici (Ö3, Ö4)	Kalıcı öğrenmeye katkısı (Ö2)	Tekrar yapabilme (Ö2)	Dikkat dağınıklığı (Ö1)
Tek gereklilik cihazı hazırlamak (Ö2) gitar eğitimi ve eşikleme	Kolaylık (Ö3)	Kolay erişim(Ö1)	Teknolojiye Uyum gerekliliği (Ö1, Ö4)	Yeni kaynaklar öğrenme (Ö1, Ö3)	Alt yapı sorunları (Ö2, Ö3)
Yüz yüze eğitimin yerini tutmaması (Ö3, Ö4)	Rahat erişim(Ö4)	Sırayla çalma (Ö2)	Kendi kendine öğrenmeyi teşvik etme (Ö3, Ö4)	Erişim kolaylığı /rahatlığı (Ö4)	Fiziksel temasın olmaması (Ö2, Ö4)

Tablo 4.8’e göre sanal sınıf ortamı değerlendirme formunda uygulama, materyallere erişim, ders içeriği, mesleki kazanıma etkisi, olumlu yönler ve olumsuz yönler olarak altı tema elde edilmiştir.

Tema 1- Uygulama

Uygulama teması altında beş kod elde edilmiştir. Bu kodlara göre, Ö1 *ses sorunları ve online derslere ilişkin ön yargım kırıldı*, Ö2 *tek gerekliliğin cihazı hazırlamak*, Ö3 *yüz yüze eğitime benzemesi* ve Ö4 ise *yüz yüze eğitimin yerini tutmaması* şeklinde fikirlerini ifade etmişlerdir.

Tema 2- Materyallere Erişim

Materyallere erişim teması altında üç kod elde edilmiştir. Bu kodlara göre Ö2 *destekle uygun*, Ö3 *kolaylık* ve Ö4 ise *rahat erişim* şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Tema 3- Ders İçeriği

Ders içeriği teması altında üç kod elde edilmiştir. Bu kodlara göre Ö1 *kolay erişim*, Ö2 *sırayla çalma*, Ö3 ve Ö4 ise *destekleyici/pekiştirici* şeklinde düşüncelerini ifade etmişlerdir.

Tema 4 – Mesleki Kazanıma Etkisi

Mesleki kazanıma etkisi teması altında dört kod elde edilmiştir. Bu kodlara göre Ö1 ve Ö4 *teknolojiye uyum gerekliliği*, Ö2 *kalıcı öğrenmeye katkısı faydalı* ve Ö3 ve Ö4 ise *kendi kendine öğrenmeyi teşvik etme* şeklinde düşüncelerini ifade etmişlerdir.

Tema 5 – Olumlu Yönler

Olumlu yönler teması altında üç kod elde edilmiştir. Bu kodlara göre, Ö1 ve Ö3 *yeni kaynaklar öğrenme*, Ö2 *tekrar yapabilme* ve Ö4 ise *erişim kolaylığı/rahatlığı* şeklinde düşüncelerini ifade etmişlerdir.

Tema 6 – Olumsuz Yönler

Olumsuz yönler teması altında üç kod elde edilmiştir. Bu kodlara göre, Ö1 *dikkat dağınıklığı*, Ö2 ve Ö3 *alt yapı sorunları* ve Ö2 ve Ö4 ise *fiziksel temasın olmaması* şeklinde düşüncelerini ifade etmişlerdir.

"Gitar Eğitimi ve Eşlikleme" dersine hazırlık sürecindeki tüm eğitim faaliyetlerinde sanal sınıf ortamını kullanan öğrencilere, bu ortamı değerlendirmek için araştırmacı tarafından geliştirilen 4 tanesi likert, 9 tanesi açık uçlu olmak üzere toplam 13 soru sorulmuştur. Öğrencilerin sorulara verdiği cevaplar Tablolarda sunulmuştur.

4.3.1 Sanal sınıf ortamında hangi teknolojik cihaz(lar)ı kullandınız?" sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular

Öğrencilerin sanal sınıf ortamında kullandıkları cihaz(lar)a yönelik bulgular Tablo 4.9'da sunulmuştur.

Tablo 4.9 Sanal sınıf ortamında kullanılan teknolojik cihazlar

Öğrenci	Cihazlar	
Ö1	Cep Telefonu	Bilgisayar
Ö2	-	Bilgisayar
Ö3	Cep Telefonu	-
Ö4	Cep Telefonu	-
n	3	2
%	75,0	50,0

Tabloda 4.9'da görüldüğü üzere Ö1 cep telefonu ve bilgisayar kullanırken, Ö2 bilgisayar ve Ö3 ve Ö4 ise sadece cep telefonu kullandıklarını ifade etmişlerdir. Cep telefonu kullanım oranının %75 ve bilgisayar kullanım oranının ise %50 olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

4.3.2 Sanal sınıf ortamında kullandığınız cihazın kullanılabilirliğini değerlendir misiniz?" sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular

Öğrencilerin sanal sınıf ortamında kullandıkları cihaz(lar)ı değerlendirmelerine ilişkin bulgular Tablo 4.10'da sunulmuştur.

Tablo 4.10 Sanal sınıf ortamında kullanılan teknolojik cihazların kullanılabilirliği

Öğrenci	Cihazlar				
	Telefon		Bilgisayar		
Ö. 1	Yeterli	Kullanışlı	-	Yeterli	Kullanışlı
Ö. 2	-	-	-	Yeterli	Kullanışlı
Ö. 3	-	-	Kullanışlı değil	-	-
Ö. 4	-	-	Kullanışlı değil	-	-
n	1	1	2	2	2
%	25,0	25,0	50,0	50,0	50,0

Tablo 4.10’da görüldüğü üzere Ö1 cep telefonunu sanal sınıf ortamı çalışmalarında yeterli ve kullanışlı bulurken, Ö3 ve Ö4 cep telefonunu kullanışlı bulmadıklarını, Ö1 ve Ö2 ise bilgisayarı yeterli ve kullanışlı bulduklarını ifade etmişlerdir.

4.3.3 Sanal sınıf ortamında kullandığınız cihazın ders için yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular

Öğrencilerin sanal sınıf ortamında kullandıkları cihaz(lar)ın yeterliliğine ilişkin bulgular Tablo 4.11’de sunulmuştur.

Tablo 4.11 Sanal sınıf ortamında kullanılan teknolojik cihazların yeterliliği

Öğrenci	Kesinlikle Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Kararsızım	Kısmen Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Ö1	X	-	-	-	-
Ö2	X	-	-	-	-
Ö3	-	-	X	-	-
Ö4	-	X	-	-	-
n	2	1	1	0	0
%	50,0	25,0	25,0	0,0	0,0

Tablo 4.11’de görüldüğü üzere Ö1 ve Ö2’nin kullandıkları cihazı kesinlikle yeterli buldukları, Ö4’ün kısmen yeterli bulduğu ve kalan son öğrenci olan Ö3’ün ise kararsız olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Konuya ilişkin olarak;

Ö1 bilgisayara yönelik “*Herhangi bir sorun yaşamadan ders içeriklerine girebildim. Yüklenen videoları ve dosyaları rahatlıkla indirip kullandım. Benim için yeterli bir cihazdı*” şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö4 cep telefonuna yönelik “*Belki bilgisayar olsa çok daha iyi olabilirdi. Evet inanılmaz kötü değildi kısmen de yeterli geldi tabiki ama daha büyük ekran ve daha kaliteli sesle çok daha iyi olur*” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.3.4 Sanal sınıf ortamını kullanma konusunda kendinizi yeterli buluyor musunuz? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular

Öğrencilerin sanal sınıf ortamında kendilerini yeterli bulmalarına ilişkin bulgular Tablo 4.12’de sunulmuştur.

Tablo 4.12 Sanal sınıf ortamında öğrencilerin kendini yeterli bulması

Kesinlikle Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Kararsızım	Kısmen Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum

Ö1	-	-	X	-	-
Ö2	X	-	-	-	-
Ö3	-	X	-	-	-
Ö4	X	-	-	-	-
n	2	1	1	0	0
%	50,0	25,0	25,0	0,0	0,0

Tablo 4.12’de görüldüğü gibi Ö2 ve Ö4’ün sanal sınıf ortamını kullanma konusunda kendilerini kesinlikle yeterli bulduğu, Ö3’ün kendisini kısmen yeterli bulduğu ve Ö1’in ise kendisini kararsız bulduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Konuya ilişkin olarak;

Ö1 “*Online derslere pek sıcak bakan biri değildim. Geçirdiğimiz pandemi sürecinde çok zorlanmıştım. Ama bu dönem ön yargımı kırdı. Sanal sınıf ortamını kullanma konusunda sanırım kararsızım. Çok düzel ders işledik, ilerledik fakat yine de emin değilim*” şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö2 “*Çünkü yapacağım tek şey cihazımı hazır edip derse katılmaktı*” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.3.5 Sanal sınıf ortamında kullanılan online materyaller yeterli midir? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular.

Öğrencilerin sanal sınıf ortamında kullandıkları materyallerin yeterliğine ilişkin bulgular Tablo 4.13’de sunulmuştur.

Tablo 4.13 Sanal sınıf ortamında kullanılan online materyallerin yeterliği

	Kesinlikle Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Kararsızım	Kısmen Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Ö1	X	-	-	-	-
Ö2	X	-	-	-	-
Ö3	X	-	-	-	-
Ö4	X	-	-	-	-
n	4	0	0	0	0
%	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tablo 4.13’te görüldüğü gibi, çalışmaya katılan öğrencilerin tamamı sanal sınıf ortamında kullanılan online materyalleri ‘Kesinlikle’ yeterli bulduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Konuya ilişkin olarak;

Ö3 “Bence kesinlikle yeterliydi. Bu süreç boyunca birçok farklı uygulamadan yararlandık ve birçoğu ile de tanıştık” şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö4 “Bence yeterlidir. Çünkü günümüzde zaten her şey online oldu. Görsel zekâya sahip olanlar için video içerikleri vb. çok daha değerli olur. Geleneksel sınıf ortamında bunlardan bahsedemeyeceğimiz gibi, sanal sınıf ortamında bu video ve online materyalleri defalarca izleme şansına sahibiz” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.3.6 “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” ders içeriklerinin öğretiminde sanal sınıf ortamı sizce yeterli midir? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular

Öğrencilerin ders içeriklerinin öğretiminde sanal sınıf ortamını yeterli bulmalarına yönelik bulgular Tablo 4.14’de sunulmuştur.

Tablo 4.14 “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” ders içeriklerinin öğretiminde sanal sınıf ortamının yeterliği

	Kesinlikle Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Kararsızım	Kısmen Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Ö1	-	X	-	-	-
Ö2	-	X	-	-	-
Ö3	-	X	-	-	-
Ö4	-	X	-	-	-
n	0	4	0	0	0
%	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0

Tablo 4.14’te görüldüğü gibi çalışmaya katılan öğrencilerin tamamının “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” ders içeriklerinin öğretiminde sanal sınıf ortamını ‘Kısmen’ yeterli bulduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Konuya ilişkin olarak;

Ö1 “Tamamen katılmama sebepim uygulamalı bir ders olduğu için tercihim yine de yüz yüze olurdu diye düşünüyorum. Onun harici online ders için yeterince etkili ve verimliydi. Yüz yüze olmasından çok da farkı yoktu.” şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö2 “Yani benim açımdan yeterli bir süreçti ama tabi ki yüz yüze eğitim bir başka o yüzden kısmen katılıyorum dedim. Onun dışında dediğim gibi yeterli oldu diyebilirim. Özellikle videolar çok yardımcı oldu.” şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö3 “Öğretmenimizin özveri ve disiplini sayesinde evet fakat bazı konularda yetersiz kalabilirdik. Şöyle ki gitar eğitimi ve eşlikleme dersi uygulamalı bir ders olduğu için tutuş,

oturuş, parmak pozisyonları çok önemli ve değerli. Bu yüzden keşke öğretmenimle yüz yüze bir dönem olsaydı. Ama bu şekilde bile çok çok iyi.” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.3.7 Çalgı Eğitimi Bakımından “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında uygulanmasını değerlendirir misiniz? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular

“Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında uygulanmasının çalgı eğitimi bakımından değerlendirmesine ilişkin bulgular Tablo 4.15’te sunulmuştur.

Tablo 4.15 Çalgı eğitimi bakımından “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında uygulanmasının değerlendirilmesi

	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4
	Ses sorunları olabiliyor.	Eğitim yüz yüze olmalı	Eğitim yüz yüze eğitimin yerini tutamaz	Eğitim yüz yüze eğitimin yerini tutamaz
Öğrenci Görüşleri	Yüz yüze eğitimden pek farklı değil.	Destek önemli (video vs.)	Doğru programlarla/ araç gereçle yüz yüze eğitimden farklı değil.	
	Çevrim içi zor ama doğru programlarla yüz yüze eğitimden farklı değil.	Doğru materyaller, programlar ve araç gereçle verimli.		

Tablo 4.15’te görüldüğü gibi, Ö1’in çalgı eğitimi bakımından “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında uygulanmasını yüz yüze eğitimden farklı bulmadığı, Ö2, Ö3 ve Ö4’ün ifadelerinde ise sanal sınıfın yüz yüze eğitimin yerini tutmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Ö1’in sanal eğitimde ses sorunları olabildiğini, Ö2 ve Ö3’ün ise sanal sınıf eğitiminde verilen desteğin önemli olduğu ve doğru program, araç-gereçle yine de eğitimin verimli olabileceğini ifade ettikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu konudaki görüşlerine örnek olarak;

Ö2, “Çalgı eğitimleri bence yüz yüze olmalı diye düşünüyorum. Çünkü performans söz konusu. Açıkçası hocamızın bu süreci çok iyi yönettiğini düşünüyorum. Videolarla bizi destekledi vs. Bu yüzden sanal ortamda da olabilir diyorum. Gerekli araç gereçler ve uygun ortam sağlandığında rahatlıkla ve verimli bir şekilde sanal ortamda da ders işlenebilir diyorum.” şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö3, “Yüz yüze eğitimin yerini tutmasa bile bence sanal sınıf ortamında yeterli materyaller, içerikler sunulursa ve bu içeriklere paralel olarak hoca eşliğinde uzaktan

çalışma çalışıldığında gayet yeterli olacağını tecrübe ettim.” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.3.8 Ders materyallerine erişim bakımından sanal sınıf ortamını değerlendirir misiniz? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular

Ders materyallerine erişim bakımından sanal sınıf ortamının değerlendirilmesine ilişkin bulgular Tablo 4.16’da sunulmuştur.

Tablo 4.16 Ders materyallerine erişim bakımından sanal sınıf ortamının değerlendirilmesi

	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4
	Rahat erişim.	Rahat erişim.	Rahat erişim.	Rahat erişim.
Öğrenci Görüşleri	Kolay öğrenim	İnternet ve gerekli araç-gereçle olabilir	Erişim bakımından avantajlı	
	Ders içi ve ders dışı süren destek var.	Kolay ulaşılabilirlik		

Tablo 4.16’da görüldüğü gibi Ö1’in ders materyallerine rahat erişim sağlayabildiğini, kolay öğrenime katkı sağladığını, ders içi ve ders dışı süren desteğin devamlılığını ve Ö2’nin ise internet ve gerekli araç-gereçle sanal sınıf ortamını olumlu olduğunu ifade ettikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu konudaki görüşlerine örnek olarak;

Ö1, *“Ders içerikleri her zaman rahatlıkla ulaşabileceğimiz şekildeydi. Bu sayede kolay öğrenim yaşadık. Gerek ders içinde gerek ders dışında bize destek oldu.”* şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö2, *“Ders materyallerine ulaşım konusunda hiç zorluk çekmedim. Bu açıdan da internet ve gerekli teknolojik aletler olduktan sonra materyallere kolaylıkla ulaşılabilir.”* şeklinde görüş bildirmiştir.

4.3.9 Senkron model kapsamında verilen ders içeriklerinin çalışmalarınıza olan etkisini değerlendirir misiniz? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular

Senkron model kapsamında verilen ders içeriklerinin öğrencilerin çalışmalarına olan etkisinin değerlendirilmesine ilişkin bulgular Tablo 4.17’de sunulmuştur.

Tablo 4.17 Senkron model kapsamında verilen ders içeriklerinin öğrencilerin çalışmalarına olan etkisinin değerlendirilmesi

	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4
Öğrenci Görüşleri	Destekleyici Kolay erişim var	Katılımcıların sırayla çalmaları olumlu. Sırası olmayanın beklemesi olumlu	Çalışmayı pekiştiren bir rol oynadı	Destekleyici Kolay ve istendiği zaman erişim imkanı

Tablo 4.17’de görüldüğü gibi, Ö1, Ö3 ve Ö4’ün senkron model kapsamında verilen ders içeriklerinin çalışmalarına olan etkisini destekleyici ve pekiştirici buldukları ve Ö2’nin katılımcıların birbirlerini bekleyerek sırayla çalmalarının olumlu olduğunu ifade ettiği bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu konudaki görüşlerine örnek olarak;

Ö2, “*Bu ders modelinde katılımcılar sırayla çalmaları gereken yerleri çalarken diğerleri izledi. Bu durumun da faydalı olduğunu düşünüyorum. Ayrıca ders esnasında sesi kapatıp sıra bize gelene kadar istediğimiz gibi çalmaya devam edebildik. Bu kapsamda birçok olumlu etkisi olduğunu düşünüyorum.*” şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö4, “*Ders esnasında paylaşılan ekrandan notlarımı tuttum. Ders sonrasındaki ders içeriklerinden de fotokopileri çıkarıp evrak dosyası tuttum. Bu sayede verilen dosyalar hep elimin altında kalabilecek. Aynı zamanda anlamadığım tüm videoları ve konuları tekrar tekrar dinleyebiliyorum. Bu açıdan güzel ve verimli bir sistem.*” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.3.10 “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamındaki yeterliliğini mesleki kazanımların öğrenilmesi bakımından nasıl değerlendirirsiniz? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular

Sanal sınıf ortamında “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin mesleki kazanımların öğrenilmesi bakımından değerlendirmesine ilişkin bulgular Tablo 4.18’de sunulmuştur.

Tablo 4.18 “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamındaki yeterliliğinin mesleki kazanımların öğrenilmesi bakımından değerlendirilmesi

	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4
Öğrenci Görüşleri	Teknolojiye uyum sağlama gerekli	Ortamın rahatlığı sayesinde heyecan az	Kendi kendine öğrenmeyi teşvik ettiği için mesleki açıdan faydalı	Olumlu, Gitar eşliği ile çalabileceğim okul şarkısı öğrendim.
	Gelecekte fayda görme	Kalıcı öğrenmeye katkısı var		Teknolojiye uyum sağlama gerekli

Tablo 4.18’de görüldüğü gibi, öğrencilerin hepsi genel olarak “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamındaki yeterliliğinin mesleki kazanımların öğrenilmesinde yararlı olduğu görüşünü ifade etmektedirler. Ö1’in teknolojiye uyum sağlanması ve gelecekteki olası yararları bakımından sanal sınıf ortamını faydalı bulduğu ve Ö2’nin ortamın rahatlığı sayesinde azalan heyecandan ve kalıcı öğrenmeye olan katkısını ifade ettiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Ö3’ün kendi kendine öğrenmeyi teşvik etme ve Ö4’ün ise gitar eşliği ile çalınabilecek okul şarkılarını öğrenme konularında mesleki açıdan önemli olduğunu ifade ettikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu konudaki görüşlerine örnek olarak;

Ö1, “Yüz yüze eğitimin beni mesleki açıdan daha çok geliştireceğine inansam da teknoloji çağında yaşadığımız için sanal ortamın kullanılması ileride daha çok işime yarayacağını düşünüyorum.” şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö4, “Ben olumlu değerlendiririm. Öncelikle öğrencilerimle gitar eşliği ile yapabileceğim okul şarkısı öğrendim. Aynı zamanda olası bir durumda sanal sınıf ortamında gitar eğitimi dersini nasıl işleyebileceğimi öğrendim.” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.3.11 Sanal sınıf uygulamasının eğitim sürecinde kullanılmasının olumlu yönleri sizce nelerdir? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular

Sanal sınıf uygulamasının olumlu yönlerine ilişkin bulgular Tablo 4.19’da sunulmuştur.

Tablo 4.19 Sanal sınıf uygulamasının eğitim sürecinde kullanılmasının olumlu yönleri

	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4
	Daha fazla kaynak ve destekleyici	Ders bitiminde tekrar imkânı ile verim yüksek	Rahat ve özel bir ortam	İstenilen yerde derse gitmek (ev vb) avantajlı
Öğrenci Görüşleri	İstenilen yerde derse katılabilme	İstenilen yerde derse gitmek (ev vb) avantajlı	Farklı uygulama, ara yüzler ve etkinliklerin öğrenilmesi	Ders bitiminde tekrar imkânı ile verim yüksek
		Ses ve görüntünün kontrol edilebilmesi avantajlı	Eğlenceli bir ortam	Rahat ve özel bir ortam

Tablo 4.19’da görüldüğü gibi, Ö1, Ö2 ve Ö4’ün sanal sınıfın erişilebilme özelliği ile istenilen yerde derse girebilmenin olumlu olduğu yönünde fikirlerini ifade ettikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Ö1’in sanal sınıfın daha fazla kaynak ve destek anlamına geldiğini, Ö2 ve Ö4’ün sanal sınıfın tekrar yapabilme imkanını sağladığını, Ö3 ve Ö4’ün ise sanal sınıfın rahat ve özel bir ortam olması sayesinde heyecanın kontrol edilebilmesi bakımından olumlu olduğunu ifade ettikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu konudaki görüşlerine örnek olarak;

Ö2, “*Mesela ders bitince sığağı sığağına o derste ne işlendiyse tekrar edilebilir. Böylelikle daha çok verim elde edilmiş olur. Derse girilen ev kendi evimiz olduğu için daha rahat bir şekilde ders işlenmiş olur. Ses ve görüntünün kapatılıp açılabilmesi işi kolaylaştırır.*” şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö.4, “*Öncelikle ortam açısından herkesin kendine özel ve rahat bir ortamda katılım sağlaması diyebilirim. Buna ek olarak farklı uygulamaların, ara yüzlerin, etkinliklerin öğrenilmesi, bunlarla dersin daha eğlenceli hale gelmesi diyebilirim.*” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.3.12 Sanal sınıf uygulamasının eğitim sürecinde kullanılmasının olumsuz yönleri sizce nelerdir? sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular

Sanal sınıf uygulamasının olumsuz yönlerine ilişkin bulgular Tablo 4.20’de sunulmuştur.

Tablo 4.20 Sanal sınıf uygulamasının eğitim sürecinde kullanılmasının olumsuz yönleri

	Ö 1	Ö 2	Ö3	Ö4
Öğrenci Görüşleri	Dikkat dağınıklığına sebep olma	Derste bazı zamanlar ses ve görüntünün gitmesi	Alt yapı sorunları	Öğrencinin hocanın gitar tutuş, pozisyon vb görmemesi dezavantaj.
	Bire bir temas eksikliği	Öğrencinin hocanın gitar tutuş, pozisyon vb. görmemesi dezavantaj.	Teknolojik materyallerin bazı zamanlar yetersiz kalması	Arada kesintiler olması
	Disiplin eksikliği	Yanlış gitar tutuş ve pozisyon gelişebilir.		

Tablo 4.20’de görüldüğü gibi, Ö3’ün daha çok bu uygulamanın altyapısına ve teknolojik materyallerin yetersiz kalmasına vurgu yaptığı bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu konudaki görüşlerine örnek olarak;

Ö1, “*Dikkat dağınıklığının fazla olması. Birebir temasın olmaması. Disiplin eksikliğinin getirdiği rahatlık.*” şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö4, “*Uygulamalı derslerde öğrencinin tutuş, oturuş gibi müdahale gerektiren durumlarına öğretmenin müdahale edememesi, arada sesin gitmesi ve telefon çaldığında dersten çıkmak zorunda kalmak*” şeklinde görüş bildirmiştir.

4.3.13 “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme dersinin sanal sınıf uygulamasına yönelik tavsiye ve önerileriniz nelerdir?” sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgular

Sanal sınıf uygulamasına yönelik tavsiye ve önerilere ilişkin bulgular Tablo 4.21’de sunulmuştur.

Tablo 4.21 “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf uygulamasına yönelik tavsiye ve öneriler

	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4
Öğrenci Görüşleri	Sorunsuz bir çalışma	Ses ve görüntü bakımından geliştirme olabilir.	Heyecanı azaltmak için etüt ve eserlerin hocaya video olarak sunulabilmesi	Ses ve görüntü bakımından geliştirme olabilir.
	Ses ve görüntü bakımından geliştirme olabilir			Teknolojik eşitlik sağlanmalı

Tablo 4.21’de görüldüğü gibi Ö1, Ö2 ve Ö4’ün ses ve görüntü bakımından geliştirme olabileceğini, ayrıca Ö3’ün heyecan faktörünü ortadan kaldırmak üzere bazen sunulması gereken etüt ve eserlerin canlı değil, video (kayıt) olarak sunulabilmesinin yararlı olabileceğini ifade ettiği ve Ö4’ün bu çalışmaların yararlı olabilmesi için öğrencilere teknolojik eşitliğin sağlanması gerektiğini ifade ettiği bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu konudaki görüşlerine örnek olarak;

Ö3, “Öneri olarak bazen sunulması gereken etütlerin, eserlerin canlı olarak değil de video yoluyla hocaya sunulmasını tavsiye edebilirim. Bu sayede o an heyecan faktörünün bir nebze de olsa ortadan kaldırılacağını düşünüyorum.” şeklinde görüş bildirmiştir.

Ö4, “Bence böyle bir sistem olacaksa teknolojik cihaz konusunda herkes eşit olmalı. Performans derslerinde tercih edildiğinde öğretmenin disiplin ve özverisi kontrol edilebilmeli. (Bu öneriyi gitar eğitimi için değil ilk sene aldığım keman eğitimi dersi için söylüyorum.) (İlk önerim de bireysel problemimdi bu konuda başkasının çözümü olmaz belki ama ekran önemli bir husus. Sanal sınıf ortamı için.) Yine de gayet güzel ve verimli bir dönem oldu. Öğretmenimiz sayesinde” şeklinde görüş bildirmiştir.

BÖLÜM V: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen bulgular ışığında ortaya çıkan sonuç, tartışma ve önerilere yer verilmiştir.

5.1 Sonuç ve Tartışma

Araştırmada “Öğrencilerin sanal sınıf ortamında verilen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersi çalgı performansları ne düzeydedir?” alt probleminden elde edilen bulgulara göre;

Öğrencilerin teknik ve müzikal boyutlardaki performans sonuçlarının benzerlik gösterdiği görülmüştür. Öğrencilerin teknik ve müzikal performans düzeylerinden elde edilen ortalama sonuçlarının birbirlerine yakın oldukları tespit edilmekle birlikte genel performanslarının ‘iyi’ düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Teknik performans boyutunda öğrencilerin *Oturuş/Tutuş/Duruş*, *Çalgı Tekniği*, *Doğru-Temiz Çalma* ve *Tempo* alt boyutları ile birlikte müzikal performans boyutunda *Bütünlük*, *Cümleme*, *Dinamikler*, *Form*, *Dönem* ve *Doku* alt boyutlarında ‘iyi’ performans sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin bu boyutlardaki performanslarının yüksek olmasında sanal sınıfın etkili olduğu, bu doğrultuda sanal sınıf ortamında yer alan ders içeriklerinin öğrencilerin seviyelerine uygun olmasının ve kullanılan materyallerin görsel ve işitsel olarak çok yönlü ele alınmasının etkili olduğu söylenebilir. Yungul (2018) çalışmasında, kullanılan dijital materyallerin verimli çalışmayı desteklediğini ifade ederek, materyallerin öneminden bahsetmiştir.

Öğrencilerin teknik boyut içerisinde aldıkları en düşük performans puanlarının *Artikülasyon* ve *Ses rengi* alt boyutlarında olduğu, müzikal boyut içerisinde aldıkları en düşük performans puanlarının ise *Ton*, *Bağlı Çalma* ve *İfade* alt boyutlarında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu alt boyutlardaki performansların belirli bir birikimi gerektirmesi ve öğrencilerin gitar çalmaya dair yeterli deneyimlerinin olmaması sebebiyle bu alt boyutlarda düşük puan aldıkları söylenebilir. Özbek (2023)’e göre sanatsal performans biçim, yaratım süreci, dönem bilgisi gibi eserin stil özelliklerinin çözümlenmesi yoluyla gerçekleştirilebilir. Çalgı performansının sanatsal bir performansa dönüşümü için eğitim sürecinde edinilen teknik becerilerin doğru şekilde geliştirilmesi önem taşımaktadır. Eğitim

süreci içerisinde teknik açıdan ilerleme kateden öğrenci daha sonra müzikal ifadesini de geliştirerek başarıya ulaşacaktır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin her birinin anadal çalgısı farklıdır. Öğrencilerden Ö1 gitar, Ö2 piyano, Ö3 bağlama ve Ö4 şan alanında eğitim görmektedir. Öğrencilerin bireysel performans düzeylerine göre;

Teknik ve müzikal boyutta en başarılı öğrencinin anadal çalgısı gitar olan Ö1 olduğu görülmüştür. Ö1'in anadal çalgısının gitar olmasının, diğer öğrencilere göre anlatılan konuları daha iyi anlamasında ve verilen notaları kısa sürede çözümlemesinde kolaylık sağladığı söylenebilir. Teknik ve müzikal boyutta performans düzeyi en düşük olan öğrencinin ise anadal çalgısı şan olan Ö4 olduğu görülmüştür. Ö4 piyano dışında bir enstrüman çalmadığını ifade etmiştir. Bu bilgiler ışığında Ö4'ün ilk defa telli bir enstrüman deneyimliyor olması ve kendi anadali dışındaki bir çalgıyı tecrübe edinmemesi nedeniyle yeterli performans gösteremediği söylenebilir.

Elde edilen diğer bir sonuç ise çalgı performans formunun her iki boyutunda anadali piyano olan Ö2'nin anadali gitar olan Ö1'den sonra gelen en başarılı öğrenci olduğudur. Müzik eğitiminde piyanonun eşikleme çalgısı olarak da kullanılıyor olmasından dolayı Ö2'nin eşikleme konusunda başarılı olduğu ifade edilebilir. Piyanonun müzik teorisinin temel kavramlarını öğrenmek için uygun bir enstrüman olması, eşlik çalgısı olarak kullanılması, iki elin bağımsız ve koordineli bir şekilde kullanılması gibi özellikleri bakımından gitar ile benzerlik taşıdığı söylenebilmektedir.

Anadal bağlama eğitimi gören Ö3'ün, Ö1 ve Ö2'den sonra üçüncü sırada yüksek performans puanına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bağlama çalgısının belirli yapısal özellikleri ele alındığında gitar ile benzerlik taşıdığı ve bu durumun Ö3'ün performansının Ö4'ten yüksek olmasında etkili olduğu söylenebilir. Coğulu (2011) çalışmasında bağlama ve klasik gitarın özellikle geç 20. yüzyıldan itibaren çalım teknikleri bakımından birbirini etkilemiş olduğunu ifade etmektedir.

Anadal şan eğitimi gören Ö4'ün, 4 öğrenci içerisindeki en düşük performans puanına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Şan alanının gitara göre farklı müzikal ve teknik beceriler gerektirmesi ve Ö4'ün daha önce telli bir enstrüman çalmayı deneyimlememiş olması sebebiyle performans puanının düşük olduğu söylenebilir.

4 öğrenciden 3'ünün daha önce gitar eğitimi almadıkları göz önüne alındığında, öğrencilerin gitar performanslarının gelişiminde sanal sınıfın sunduğu imkanların önemli rol oynadığı söylenebilir. Alan yazın incelendiğinde çalgı eğitiminin uzaktan eğitim ile de başarıyla yürütülebileceğini ve öğrencilerin müzikal becerilerinin geliştiğini gösteren akademik çalışmalar mevcuttur (Akıncı ve Bolat, 2022; Kuyumcu, 2022; Yungul, 2018; Yungul ve Can, 2018).

Araştırmada “Öğrencilerin sanal sınıf ortamında verilen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersi ünite kazanımlarını gerçekleştirme durumları ne düzeydedir?” alt probleminden elde edilen bulgulara göre;

Ünitelere genel olarak bakıldığında, öğrencilerin kazanımların büyük bir kısmını gerçekleştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ünitelerdeki kazanımlar bilişsel, duyuşsal ve devinişsel kazanım alanlarına göre belirlenmiştir. Bu bağlamda;

Gitarın Temel Bilgileri ve Çalışma Tekniği ünitesinde bilişsel alana yönelik öğrencilerin %50 ve üzerinin *hatırlama*, *anlama(açıklama)*, *anlama(özetleme)*, *değerlendirme (denetleme)*, *uygulama (yapma)*, *analiz etme (ayrıştırma)* ve *yaratma (oluşturma)* kazanımlarını gerçekleştirdikleri, duyuşsal alana yönelik öğrencilerin %75 ve üzerinin *alma (farkında olma)*, *örgütleme (değerleri örgütleme)*, *tepkide bulunma (isteklilik)* ve *değer verme (değere adanmışlık)* kazanımlarını gerçekleştirdikleri ve devinişsel alana yönelik ise öğrencilerin tamamının *algılama (duyuşsal uyarılma)*, *kurulma (bedensel kurulma)*, *kılavuzla yapma (deneme)* kazanımlarını gerçekleştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Ton ve analiz ünitesinde bilişsel alana yönelik öğrencilerin %50 ve üzerinin *hatırlama (tanıma)*, *anlama (yorumlama)*, *anlama (sonuç çıkarma)*, *uygulama (yararlanma)*, *değerlendirme (eleştirme)*, *yaratma (planlama)* ve *uygulama (yapma)* kazanımlarını gerçekleştirdikleri, %50 ve üzerinin duyuşsal alana yönelik *alma (farkında olma)*, *tepkide bulunma (uysallık)* ve *değer verme (değere adanmışlık)* kazanımlarını gerçekleştirdikleri ve %75 ve üzerinin devinişsel alana yönelik *kılavuzla yapma (deneme)* ve *algılama (duyuşsal uyarılma)* kazanımını gerçekleştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Eşlikleme ünitesinde bilişsel alana yönelik öğrencilerin %50 ve üzerinin *anlama (açıklama)*, *değerlendirme (eleştirme)*, *hatırlama (tanıma)*, *anlama (yorumlama)*, *uygulama (yapma)*, *anlama (özetleme)*, *uygulama (yararlanma)*, *analiz etme (irdeleme)* kazanımlarını gerçekleştirdikleri, %50 ve üzerinin duyuşsal alana yönelik *alma (farkında olma)*, *tepkide bulunma (isteklilik)* ve *değer verme (değeri kabullenme)* kazanımlarını gerçekleştirdikleri ve %50 ve üzerinin devinişsel alana yönelik *algılama (duyuşsal uyarılma)*, *kılavuzla yapma (deneme)* ve *mekanikleşme* kazanımlarını gerçekleştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Etkili bir “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” ders programı, öğrencilerin farklı öğrenme becerilerine hitap edecek şekilde tasarlanmalıdır. Bu sayede öğrencilerin müzikal becerileri geliştirilerek müziğe ve enstrümana karşı olan ilgilerinin artması sağlanabilir. Elde edilen verilere göre ünite kazanımlarının ve ders içeriklerinin öğrencilerin gitar eğitimine ve eşliklemeye yönelik ihtiyaçlarına cevap verdiği sonucu elde edilmiştir. Uzman görüşü doğrultusunda eğitici ve eğlenceli şarkılar ve eserler seçilmiş olup, öğrencilerin bulunduğu lisans 3. sınıf seviyesi göz önünde tutularak haftalık ders planları hazırlanmıştır. Çelik (2018)’in çalışmasında da ifade ettiği gibi, nitelikli bir şekilde planlanmış ders programı öğrencilerin gelişimlerine katkı sağlamaktadır.

Öğrencilerin, çalışma kapsamında belirlenmiş olan 3 ünite kazanım alanı içerisinden en çok devinişsel kazanım alanında başarılı oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan bu çalışmanın uygulamaya dönük olması sebebiyle, öğrencilerin devinişsel alan kazanımlarına daha fazla odaklanmış oldukları söylenebilir.

Belirlenen üç ünitenin ve içeriklerinin ana hedefi öğrencilerin gitar çalgısını temel düzeyde öğrenebilmeleri ve eşlikleme yapabilmeleridir. Araştırmada özellikle eşlikleme konusu içerisindeki şarkılarda öğrencilerin performanslarının arttığı buna bağlı olarak gitar çalma konusunda daha istekli oldukları ders video kayıtlarında görülmüştür. Eşlikleme, müzik öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının şarkı öğretiminde ve müzikal etkinliklerde kullanmak üzere edinmeleri gereken mesleki bir beceridir. Bu kapsamda Piji (2007) çalışmasında müzik öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının mesleki müzik eğitimi sürecinde eşlik konusunda kendilerini geliştirmelerinin önemli olduğunu ifade etmektedir. Elde edilen veriler doğrultusunda öğrencilerin mesleki donanımları gereği edinmeleri gereken önemli bir beceriyi sanal sınıf ortamında edindikleri söylenebilir.

Araştırmada “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında uygulanışı ile ilgili öğrenci görüşleri nelerdir? alt probleminden elde edilen bulgulara göre;

Sanal sınıf ortamı değerlendirme formunun içerik analizi sonucunda uygulama, materyallere erişim, ders içeriği, mesleki kazanıma etkisi, olumlu yönler ve olumsuz yönler olmak üzere 6 temanın ortaya çıktığı ve öğrencilerin bu temalar altında oluşan 19 koddan 14’ünde olumlu, 5’inde olumsuz ifadeler kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında öğrencilerin sanal sınıf ortamına yönelik genel olarak olumlu ifadeler kullandıkları sonucu elde edilmiştir. Buna göre “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında verilmesinin uygun olduğu söylenebilir. Kuyumcu (2022) çalışmasında, mobil öğrenme ortamlarıyla desteklenen ters yüz edilmiş sanal sınıf modelinin öğrencilerin gelişimlerini desteklediğini ifade etmiştir.

Öğrencilerin ders kayıtlarında ve sanal sınıf ortamı değerlendirme formunda derse yönelik olumlu ifadeler kullandıkları tespit edilmiştir. Öğrenciler 15 haftalık çalışma süreci boyunca öğretmen tarafından gönderilen ders içerikleri ile rahat bir şekilde çalıştıklarını ve bu sayede verimli bir eğitim süreci geçirdiklerini ifade etmişlerdir. Çelik (2019)’in yapmış olduğu çalışmasında da geliştirmiş olduğu eğitim programından öğrencilerin keyif aldıkları ve birçok yeni bilgi öğrendikleri tespit edilmiştir. Bu bağlamda ders içeriklerinin sanal sınıf ortamındaki önemi de ortaya konmaktadır.

Öğrencilerin çalışma kapsamında sanal sınıf ortamı değerlendirme formunda verdikleri cevaplara göre;

Öğrencilerin derse katılımlarında cep telefonu ve bilgisayar kullandıkları ve derse sürecinde cep telefonunu yetersiz buldukları, sanal sınıf ortamını kullanma konusunda kendilerini yeterli gördükleri, materyalleri ve sanal sınıf ortamını yeterli buldukları, ders materyallerine kolaylıkla erişim sağladıkları, sanal sınıfın yüz yüze eğitimin yerini tutmasa da “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinde sanal sınıfın yeterli olabileceğini, ders içeriklerinin çalışmalarına katkı sağladığını ve sanal sınıfın mesleki yeterliliklerine fayda sağladığını ifade ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Çalışma kapsamında öğrencilerin bilgisayar, tablet ya da cep telefonu ile derse katılım sağlayabilecekleri ön görülerek hem derse katılım hem de kullanılan materyallerin işlevselleştirilmesi için uygun program ve yazılımlar belirlenmiştir. Sanal sınıf ortamı değerlendirme formunda, Ö1 derse hem cep telefonu hem de bilgisayar ile katılmış olup

her iki cihazı da derse katılım için yeterli bulurken, Ö3 ve Ö4 sadece cep telefonu ile derslere katılmış ve cep telefonunu yeterli bulmadıklarını ifade etmişlerdir. Ancak Nur (2020) çalışmasında öğrencilerin online derslere telefon ile katılabilmelerinin ve derste kullanılan materyallerin telefonlar ile uyumlu olmasının büyük bir avantaj olduğu sonucunu dile getirmiştir. Sanal sınıf ortamında yapılan bu araştırmada ders içeriklerinin ve materyallerin cep telefonu kullanımı da dikkate alınarak hazırlanmış olmasına rağmen öğrencilerin telefon ekranının küçük olmasından dolayı cep telefonunu yeterli bulmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca bu duruma yönelik ders sırasında öğretmenin gitar çalmasına dair sol el ve sağ el detayları ve paylaşılan materyallerde nota, nüans vb. detayların cep telefonu ekranında net görülememesi sebebiyle öğrencilerin cep telefonunu yeterli bulmadıkları söylenebilir.

Öğrencilerin sanal sınıf ortamında kendilerini genel olarak yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin kendilerini yeterli görmelerinde geçmiş yıllarda pandemi sebebiyle sanal sınıf kapsamında aldıkları eğitimin etkili olduğu söylenebilir. Açikel ve Ay (2024)'ın çalışmalarında öğrencilerin pandemi sonrası teknoloji kullanımlarında gelişme olduğu ve bu duruma bireylerin pandemi dönemi içerisinde daha çok teknoloji ile vakit geçirmelerinin sebep olduğu ifade edilmiştir.

Ders içeriklerinin ve materyallerinin öğrencilerin çalışmalarına katkıda bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sanal sınıf ortamında düzenlenmiş olan dijital ders materyallerinin ve ders içeriklerinin öğrencilerin gelişimlerini desteklediği söylenebilir. İnal (2024)'ın çalışmasında dijital ders içeriklerinin ve materyallerinin de öğrencilerin motivasyonu artırdığı, tekrar etme olanağı sağladığı, uygun seviyede ilerlemeyi ve eğlenceli bir öğrenme deneyimini desteklediği gibi bir dizi fayda sağladığı sonucu elde edilmiştir

Çalgı eğitimi bakımından “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında işlenmesine yönelik öğrenci görüşlerine göre, sanal sınıfın yüz yüze eğitimin yerini tutamayacağı fakat uygun ders içerikleri ve materyallerle çalgı eğitiminde sanal sınıf ortamının da verimli olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Can ve Ozan (2023)'ın çalışmasında sanal sınıf ortamında ders materyallerinin uygun kullanımı ile derslerin daha verimli olduğu ifade edilmiştir.

Kılıç ve Güven (2022)'in çalışmalarından elde edilen bulgulara göre uzaktan eğitimin öğretmenlerin mesleki kazanımlarına katkıda bulunduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda müzik öğretmeni adaylarının eğitimleri sürecinde sanal sınıf ortamında da kendilerini mesleki anlamda geliştirebilecekleri söylenebilir. Elde edilen sonuçlara yönelik öğrenci görüşlerine örnek olarak;

Ö1, *“Yüz yüze eğitimin beni mesleki açıdan daha çok geliştireceğine inansam da teknoloji çağında yaşadığımız için sanal ortamın kullanılması ileride daha çok işime yarayacağını düşünüyorum.”* demektedir.

Öğrenciler sanal sınıf uygulamasının olumlu ve olumsuz yönlerine yönelik görüşlerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin sanal sınıf uygulamasına yönelik olumlu görüşlerine göre, sanal sınıfın kolay erişilebilirlik özelliği ile istenilen yerde derse girebilmeyi sağladığı, daha fazla kaynak ve destek anlamına geldiği ve tekrar yapabilme imkanı sağladığı, olumsuz yönlerin değerlendirilmesine yönelik ise sanal sınıf uygulamasının eğitim sürecinde kullanılmasının dikkat dağınıklığı yaratabildiği, yüz yüze temas eksikliği ve disiplin eksikliği gibi olumsuzluklara neden olduğu ve gitar performansı sırasında gitarın teknik yönlerinin (tutuş, pozisyon vb.) öğretmen tarafından net görülemediği sonucuna ulaşılmıştır. Piji (2020)'nin çalışmasında öğrencilerin; *“Sanal sınıf ve doküman. Çünkü canlı olarak dersi dinleyip aklıma takılan şeyleri sorabiliyorum. Ardından da dokümanlarla dersi tekrar ediyorum.”*, *“Evimde güvenli bir ortamda derslerimi takip edebilmek, istediğim zaman girip dersleri tekrar izlemek.”* şeklinde olumlu, *“Dersler ev ortamında dinlendiği için çok fazla dikkat dağılıyor, sınıf ortamı olmadığı için kendimi evde ders moduna sokamıyorum ve bu sebeple derslerden tam anlamıyla verim alabildiğimi düşünmüyorum.”*, *“Örneğin piyano dersinde bazen çok küçük nota, nüans hataları yapılabilir ya da müziğin içinde yansıtılması gereken bir duygu oluyor ve öğretmenin bunları öğrenciye aktarabilmesi, örnekleyebilmesi için yakınında bulunması ve bizzat göstermesi gerekiyor.”* şeklinde olumsuz ifadelerle benzer görüşleri ifade ettikleri görülmektedir.

Öğrencilerin sanal sınıf ortamında uygulanan “Gitar Eğitimi ve Eşikleme” dersine yönelik; ses ve görüntü bakımından geliştirmeler sağlanarak sistemin iyileştirilmesi, öğretmen ve öğrencinin sahip olduğu teknolojik araçlarda eşitliğin sağlanması ve ders süreci içerisinde heyecan faktörünü azaltmak adına canlı performans yerine video kayıtlarla ödevlerin sunulması yönünde tavsiye ve önerilerde buldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Ders videolarından ve araştırmacı günlüğünden elde edilen bulgulara göre;

Çalışma kapsamında ders süreçlerinin sorunsuz bir şekilde tamamlandığı, çalışılan konuların öğrenilmesi bakımından ders süresinin yeterli olduğu ve genel olarak görsel ve işitsel bir problemin yaşanmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Fakat bunun yanı sıra ders sırasında zaman zaman internet bağlantısından kaynaklı çeşitli olumsuzlukların da yaşandığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda yeterli ve istikrarlı bir internet bağlantısı olmadan, derslerin akıcı bir şekilde ilerlemesi ve öğrencilerin gitar becerilerini geliştirmeleri zorlaşmaktadır. Yongacı ve Dalkıran (2021)'ın çalışmalarında da öğrencilerin uzaktan eğitimde internet bağlantısından kaynaklı derse katılım sağlayamadıkları ve bu sebeple müzik dersinin amacına uygun işlenemediği ifade edilmiştir. Ülger (2021) çalışmasında internet bağlantısının öğrenciler için önemli sorunlardan bir tanesi olduğunu, uzaktan eğitimde internet bağlantısında yaşanan sorunların eğitim alanında yoğun bir şekilde tartışıldığını ifade etmiştir.

Ders sürecinde eşlikleme konusuna ilişkin öğrencilerin gitar çalmaya yönelik motivasyonlarının giderek arttığı ve mesleki yaşamlarında gitarı müzik dersi içerisinde kullanmaya istekli oldukları tespit edilmiştir. Uluocak (2014) çalışmasında gitarın yapısal özellikleri sebebiyle müzik eğitiminde tercih edilen bir enstrüman olduğunu ifade etmektedir.

Sanal sınıf kapsamında yapılmış olan “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinde öğrencilerin ders başlangıcında gitarlarını akort etmiş oldukları, ders araç-geçerleri ile hazır bir şekilde derse katılım sağladıkları ve bu doğrultuda ders süresinin mümkün olduğu kadar verimli kullanıldığı tespit edilmiştir. Uman (2023) çalışmasında derse hazırlık sürecini etkileyen olumlu faktörlerin verimli çalışmaya olanak sağladığını ve uzaktan eğitim sisteminin avantajlarından biri olduğunu belirterek online ders sürelerinin yeterli olduğunu ifade etmiştir.

5.3 Öneriler

Aşağıda araştırmanın bulgularından elde edilen sonuçlara göre eğitimcilere yönelik öneriler yer almaktadır.

1. Uzun yıllardır var olan ama son yıllardaki değişim ve gelişimle eğitim sistemine entegre olan “sanal sınıf” birçok farklı içerikleri ve uygulamaları barındıran alternatif bir öğretim yöntemi haline gelmiştir. Yaşanması ihtimal olan pandemi veya doğal afetler karşısında sanal sınıf sisteminin gelişmesi, eğitim sisteminin tüm kademelerinde gerekli tedbirlerin alınarak veri kaynaklarının hem ortaöğretim hem de yükseköğretim seviyesinde düzenlenmesi önerilmektedir.
2. Sanal sınıf ortamında verilen “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinde, kullanılan ders araçlarının ve materyallerinin önemi ortaya konmuştur. Bu araçlar ve materyaller öğrencilerin derse karşı olan dikkatlerini çekerek öğrenmelerini desteklemiştir. Bu bilgiler ışığında müzik eğitiminin diğer alt boyutlarında da sanal sınıf ortamında araştırmalar yapılması ve öğrencilerin bu alt boyutlara ilişkin motivasyonlarının ve tutumlarını artırılmasına yönelik yeni materyallerin geliştirilmesi önerilmektedir.
3. Eğitim sistemi içerisinde teknolojinin kullanımı belirli noktalarda maliyet gerektirmektedir. Ancak sanal sınıf kullanımı için tek başına, cep telefonu, tablet ve bilgisayar yeterlidir. Bu sayede ekonomik anlamda maliyet tasarrufu ortaya çıkabilir. Sanal sınıfta kullanılan materyallerin birçoğu web tabanlı olması sebebiyle de ekstra maliyete ihtiyaç duyulmamaktadır. Maliyet uygunluğu sebebiyle eğitim kurumlarının sanal sınıf sistemini kendi programlarına dahil etmeleri önerilmektedir.
4. Çalışmada kullanılan dijital ders materyallerinin öğrencilerin gelişimlerine önemli ölçüde katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda geleneksel eğitimdeki müzik eğitiminin desteklenmesi için derslere yönelik dijital materyallerin oluşturulması ve bu materyallerin ders süreçlerinde ve örgün eğitim süreci dışında öğrencilere kullandırılması önerilmektedir.
5. Öğrencilerin çalışma kapsamında kullanılan sanal sınıf uygulamalarına ve bu uygulamalarla geliştirilen materyallerin oluşturulmasına ve kullanılmasına dair yeterli bilgilerinin olmadığı tespit edilmiştir. Bu sebeple, müzik öğretmeni adaylarının gerek bundan sonraki online eğitim süreçlerinde gerekse mesleki yaşantılarında kullanmaları amacıyla sanal sınıf uygulamalarını ve bu

uygulamaların hangi eğitsel amaçlarla kullanıldığını bilmelerinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda bu konuların öğretiminin müzik öğretmenliği lisans programına eklenmesi önerilmektedir.

6. Araştırmada öğrencilerin müzik eğitiminde teknolojiyi verimli kullanamadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Günümüzde eğitim teknolojileri alanında yaşanan değişim ve gelişimlerin eğitim sistemine entegre edilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda mevcut derslerin niceliğinin ve niteliğinin artırılması/güncellenmesi ve mevcut derslere ek olarak eğitim ve müzik eğitimi teknolojilerine yönelik yeniden yapılandırılmış derslerin müzik öğretmenliği lisans programına eklenmesi önerilmektedir.

Aşağıda araştırmanın bulgularından elde edilen diğer sonuçlara göre araştırmacılara yönelik öneriler yer almaktadır.

1. Sanal sınıf ortamında gitar eğitimine yönelik farklı araştırma yöntemleri ile çalışmalar yapılarak, gitar eğitiminde sanal sınıfın işlevselliğinin ortaya konması önerilmektedir.
2. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal alan kazanımlarını devinişsel alan kazanımlarına göre daha az gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Bu bağlamda sanal sınıf ortamında öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal alanlardaki başarılarını artırmaya yönelik çalışmaların yapılması önerilmektedir.
3. Orkestra-Oda müziği (gitar) dersinin sanal sınıf ortamındaki işlevselliğinin belirlenmesine yönelik çalışmaların yapılması önerilmektedir.
4. Araştırmada, cep telefonunun sanal sınıf ortamında kullanışlı olmadığı sonucu elde edilmiştir. Bu bağlamda cep telefonunun sanal sınıf ortamında daha kullanışlı olması yönünde yazılımların/uygulamaların geliştirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Açıklık, A. ve Ay, H. (2024). *Covid-19 Pandemisinin Üniversite Öğrencilerinin Dijital Teknoloji Kullanımlarına Etkisi: Bartın Üniversitesi Örneği*. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 1-17. <https://doi.org/10.32329/uad.1334249>.
- Adcock, L. & Bolick, C. (2011). *Web 2.0 Tools And The Evolving Pedagogy Of Teacher Education*. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 11(2), 223-236.
- Arslan, Y. ve Şumuer, E. (2020). *Covid-19 Döneminde Sanal Sınıflarda Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sınıf Yönetimi Sorunları*. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 201-230. Doi: 37669/millieğitim.791453.
- Akıncı, M. Ş. ve Bolat, M. (2022). *Müzik Eğitimi Alan Lisans Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Süreçlerine İlişkin Görüşleri*. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 1349-1401. <https://doi.org/10.29299/kefad.890747>.
- Aksoy N. (2003). *Eylem araştırması: Eğitimsel uygulamaları iyileştirme ve değiştirmede kullanılacak bir yöntem*. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 36, 474-489.
- Arslan, A. (2020). *Dördünü Sanayi Devriminin (Endüstri 4.0) Emek Piyasaları Üzerindeki Etkileri*. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı, Endüstri İlişkili ve İnsan Kaynakları Bilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Atkinson, D. J., & Bolt, S. J. (2010). Using teaching observations to reflect upon and improve teaching practice in higher education. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*, 1-19.
- Aydemir, M. (2018). *Uzaktan eğitim program, ders ve materyal tasarımı*. Ankara: Eğitim Yayınevi.
- Baki, A. (2008). *Kuramdan Uygulamaya Matematik Eğitimi*. Ankara: Harf yayınları.
- Bıkmaz Bilgen, Ö. ve Doğan, N. (2017). *Puanlayıcılar arası güvenilirlik belirleme tekniklerinin karşılaştırılması*. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, (1), 63-78

- Beirnes, S. (2022). *Learner-Centered Pedagogy And Student Engagement In A Virtual Elementary Instrumental Music Program*. International Journal of Music Education. Doi:10.1177/0255761422.
- Birnie, H. H. (1978). *Identifying Affective Goals In Science Education*. The Science Teacher, 45(9), 29-33.
- Bıkmaz Bilgen, Ö. ve Doğan, N. (2017). *Puanlayıcılar Arası Güvenirlik Belirleme Tekniklerinin Karşılaştırılması*. Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi, 8(1), 63-78.
- Bülbül, T. (2020). *Sanal sınıfların yönetimi. Rumeli Köprüsü, Covid-19 Özel Sayı*, 18-25.
- Bozkurt, A. (2020). *Koronavirüs (Covid-19). Pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması*. Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 6(3), 112-142
- Bozkurt, A. (2015). *Mobil öğrenme: Her zaman, her yerde kesintisiz öğrenme deneyimi*. Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 1(2), 65-81
- Cabezas, C. A. & Arcos, A.R (2022). *Effects of Virtual Reality and Music Therapy on Academic Stress Reduction Using a Mobile Application*. https://doi.org/10.1007/978-3-030-96147-3_4.
- Can, E. ve Ozan, C. (2023). *Öğretmen Görüşlerine Göre Sanal Sınıflarda Eğitim: Bir Durum Çalışması*. Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 21(3), 241-265.
- Cayari, C. (2021). *Creating virtual ensembles common approaches from research and practice*. Music Educators Journal. National Association for Music Education DOI: 10.1177/0027432121995147.
- Ceylan, M. (2020). *Sanal sınıfların yönetimi*. D. Kürüm Yapıcıoğlu (Ed.), *Pandemi döneminde eğitim içinde* (ss. 295-352), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Clicks'us Digital (2023). *We Are Social 2023 Global ve Türkiye Raporu*. <https://www.clicksus.com/we-are-social-2023-global-ve-turkiye-raporu>

- Conole, G. & Alevizou, P. (2010). *A literature review of the use of Web 2.0 tools in Higher Education*. A report commissioned by the Higher Education Academy, The Open University Walton Hall, Milton Keynes UK, Retrieved from http://www.heacademy.ac.uk/assets/EvidenceNet/Conole_Alevizou_2010.pdf.
- Costello, P. J. M. (2007). *Action research*. London: Continuum Books.
- Creswell, J. W. (2007). Five Qualitative Approaches to Inquiry. In J. W. Creswell (Eds). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing among five Approaches* (pp.53-84). Thousands Oak: Sage Publications.
- Çelik, F. (2019). *Flüt Eğitiminde Blues Doğaçlama Çalma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Öğretim Tasarısı*. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Doktora Tezi, İstanbul.
- Çoğulu, T. (2011). *Klasik Gitar İçin Yapılmış Türkü Düzenlemelerinde ve Bestelerde Bağlama Çalım Teknikleri*. *Folklor/Edebiyat*, 17(68), 153-165.
- Dammers, R. J. (2009). *Utilizing Internet-Based Videoconferencing For Instrumental Music Lessons*. *Update: Applications of Research in Music Education*, 28(1), 17–24. <https://doi.org/10.1177/8755123309344159>.
- Devran, Y. ve Elitaş, T. (2017). *Yeni İletişim Teknolojilerinin Uzaktan Eğitime Entegrasyon Sürecinde Sanal Sınıf Ortamları: ATAUZEM Örneği*. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(2), 213-225.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (1994). *Handbook of Qualitative Research*. London: Sage Publications.
- Dikmenli, Y. (2013). *Sanal Sınıf Uygulaması ve Harmanlanmış Öğrenme Ortamlarının Coğrafya Dersi Başarısı ile Derse Yönelik Tutuma Etkisi ve Öğrenci Görüşleri*. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dumont, G. & Raggo, P. (2018). *Faculty Perspectives About Distance Teaching In The Virtual Classroom*. *Journal of Nonprofit Education and Leadership*, 8(1), 41–61. <https://doi.org/10.18666/JNEL-2018-V8-I1-8372>.

- Downes, S. (2005). *E-learning 2.0, elearn Magazine*. Erişim tarihi 4 Ocak 2024, <http://www.learnmag.org/subpage.m?section=articles&article=29-1>.
- Eğitimde Dönüşüm Vakfı (EDV). (2017). *Sanayi 4.0 ve Meslek Eğitim*. Ankara: EDV Yayınları.
- Ell, B., Cimiano, P., Kopp, S. & Botsch, M. (2016). *Cognitive Interaction Technologies for Education White Paper*. Cognitive Interaction Technology, Center of Excellence, Biefeld Universty Biefeld, Germany.
- Ergül, M. (2023). *Gitar Eğitimi ve Eşlikleme Alanında Öz-Yeterlik Algısı Ölçeğinin Geliştirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim a
- Genç, Z. ve Bayburt, E. (2014). *Bilgisayar Ağları Dersi İçin Geliştirilen Mobil Öğrenme Sisteminin Kullanılabilirliği Hakkında Öğrenci Görüşleri*. In CEUR Workshop Proceedings 1221, 213-221.
- Giráldez Hayes, A. & Carabias Galindo, D. (2014). *Collaborative music production in a virtual learning environment: An experience with English and Spanish students*. Proceedings of the Sempre MET2014: *Researching Music, Education, Technology: Critical Insights*, 89–91.
- Gürgür, H. (2016). *Eylem araştırması*. A. Saban, & A. Ersoy, (Ed.). Eğitimde Nitel Araştırma desenleri. (1. Baskı) içinde (s. 3-50). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Hannafin, Robert, D. & Savenye, W. (1993). Technology The Classroom: The Teacher's New Role And Resistance To IT. *Education Technology*, 33(6), 26-31.
- Harkins, A. M. (2008). Leapfrog Principles And Practices: Core Components Of Education 3.0 And 4.0 Futures. *Research Quarterly*, 24(1), 19-31.
- Heafner, T. & Friedman, A. (2008). Wikis And Constructivism İn Secondary Social Studies: Fostering A Deeper Understanding. *Computers in the Schools*, 25(3/4), 288-302.
- Hunt, A. L. (2023). The Perception Of K-12 Enstrumental Durectors İn Low-Income Areas On Virtual Learning With Skill Development And Retention. Degree of Doctor of Music Education. Liberty Universty, Lynchburg.

- Ho, T. K. & Lin, Y. T. (2015). The Effects Of Virtual Communities On Group Identity In Classroom Management. *Journal of Educational Computing Research*, 54(1), 3- 21.
- Holt, K. M. (2017). Affective domain learning in high-fidelity simulation: Students' perspectives. Yayınlanmamış Doktora Tezi. ABD: University of Northern Colorado.
- Hussin, A.A. (2018). *Education 4.0 made simple: Ideas for teaching*. International Journal of Education & Literacy Studies, 6(3). 92-98.
- Imawan, K., Ahimsa-Putra, H. & Simatupang, G. L. (2023). *Tarling Music Virtual Concert Remediation Strategies In The COVID-19 Pandemic Era*. *Kata*, 25(00), 74-80. <https://doi.org/https://doi.org/10.9744/kata.25.00.74-80>.
- İnal, İ. (2024). *Teknoloji ve Dijitalleşme Işığında Müzik Eğitim Materyalleri*. Güncel Eğitim Bilimleri Araştırmaları IX içinde (pp. 81–88), Ankara: Akademisyen Kitabevi.
- Johnson, A. P. (2005). *Eylem araştırması el kitabı*. Y. Uzuner ve M. Özten Anay (Çev.). (4. Basımdan Çeviri). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Karagöz, Y. (2017). *SPSS ve Amos Uygulamaları Nitel-Nicel-Karma Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği*. Ankara: Nobel.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. (14. Bs.). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaya, S. (2011). *Sanal Sınıf Yönetiminde Görev Alacak Öğretim Elemanlarının Eğitim Gereksinimlerinin Belirlenmesi*. Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Moore, M. G. & Kearsley, G. (2005). *Distance education: A systems view of online learning*. Cengage Learning.
- Keats, D. & Schmidt, J. P. (2007). *The Genesis And Emergence Of Education 3.0 In Higher Education And Its Potential For Africa*. First Monday, 12, 3.
- Kılıç, D. B. Ç. ve Güven, E. (2022). *Uzaktan eğitim sürecinde müzik öğretmeni adaylarının öğretmenlik uygulaması dersine ilişkin değerlendirmeleri*. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 42(3), 2829-2864.

- King, A., Prior, H. İ. & Waddington-Jones, C. (2019). Exploring Teachers' And Pupils' Behaviour İn Online And Face-To-Face Instrumental Lessons. *Music Education Research*, 21(2), 197-209. [http:// doi.org/10.1080/14613808.2019.1585791](http://doi.org/10.1080/14613808.2019.1585791).
- Koçyiğit, M. ve Koçyiğit, A. (2018). *Değişen ve Gelişen Dijital İletişim: Yazılabilir Web Teknolojisi (Web 2.0)*. Dijital Kültür ve İletişim. 19-48.
- Köz, E. (2007). *İlköğretim İkinci Kademe 'de Görev Yapan, Bireysel Çalgı Eğitimi (Gitar) Alanı Mezunu, Müzik Öğretmenlerinin Okul Şarkılarına Eşlik Etmede Karşılaştıkları Problemler ve Çözüm Önerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kuyumcu, (2022) *Mobil Öğrenme Ortamları ile Desteklenen Ters Yüz Edilmiş Sanal Sınıf Modelinin Klasik Gitar Eğitimindeki İşlevselliğinin İncelenmesi*. Doktora Tezi. İstanbul
- Latorre Ariño, M. (2018). *Historia De La Web, 1.0, 2.0, 3.0, 4.0*. <https://marinolatorre.umch.edu.pe/historia-de-la-web-1-0-2-0-3-0-y-4-0/>
- Levstek, M., Barnby, R. M. İ Pocock, K. L. & Banerjee, R. (2021). It All Makes Us Fell Together Young People's Experinces Of Virtual Group Music- Making During The Covid-19 Pandemic. *Frontiers in Psychology*, 21(703892). doi: 10.3389/fpsyg.2021.703892.
- Lewis, E. (2023). *Independent Music-Making During Covid-19 And Mental Health*. *Psychology of Music*. DOI: 10.1177/03057356221126198.
- Lin, H. & Wu, Y. (2021). *Design of a flipped classroom platform for online music education in colleges and universities based on the internet. e-Learning, e-Education, and Online Training*, 7th EAI International Conference içinde (s.617-630). China: Xinyu University.
- Lincoln, Y. S. & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. California: Sage Publications.
- Martin, F., Parker, M. & Allred, B. (2013). *A Case Study On The Adoption And Use Of Synchronous Virtual Classrooms*. *Electronic Journal of e-Learning*, 11(2), 124-138.
- McKenzie, E., Symonds, M. L., Fink, K. ve Tapps, T. (2017). *Challenge activities for the physical education classroom: Affective learning outcomes*. *Strategies*, 30(6), 39-44.

- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. San Francisco: CA: Jossey-Bass.
- Miles, M, B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded Sourcebook*. (2 nded). Thousand Oaks, CA: Sage
- Nath, K., Dhar, S. & Basishtha, S. (2014). “*Web 1.0 to Web 3.0-Evolution of the Web and its various challenges*”, In International Conference on Reliability Optimization and Information Technology (ICROIT), 86-89
- Nur, N. S. (2020). *Salgın Döneminde Gerçekleştirilen Uzaktan Eğitim Sürecinin Değerlendirilmesi*. Milli Eğitim, 49(1), 95-112.
- O'Brien, R. (1998). *An Overview Of The Methodological Approach Of Action Research*. Erişim Tarihi: 02.04.2024, <http://homepages.web.net/~ribrien/papers/xx%20ar%final.htm>.
- Okan Gökten, P. (2018). *Karanlıkta Üretim: Yeniçağda Maliyetin Kapsamı*. Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 20(4), 880-897. <http://doi.org/10.31460/mbdd.460897>.
- Özcasnaklı, U. (2023). *Gitar Eğitimi ve Eşlikleme Dersine Yönelik Materyal Önerisi ve Uygulamaları*. Doktora Tezi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Özbek, E. (2023). *Çalgı Eğitiminde Öğrencilerin Yoruma Yönelik İfade Biçimlerinin Geliştirilmesi*. Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi (12), 1471-1481. <https://doi.org/10.51531/korkutataturkiyat.1342993>.
- Piji, D. (2007). *Müzik Öğretmeni Adaylarına Yönelik Piyano ile Eşlik Alanında Yeterlik Algısı Ölçeğinin Geliştirilmesi*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 26(26), 111-132.
- Piji Küçük, D. (2020). *Covid-19 Salgını Sürecinde Müzik Öğretmeni Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi*. The Journal Of Social Sciences.
- Pooworavan, Y. (2015). *Challenges Of New Frontier In Learning: Education 4.0*. Bangkok: Innovative Learning Center.

- Poquette, K. A. (2023). *The Use Of Movement In Virtual Elementary Music Education*. (Unpublished Doctoral Thesis). Graduate School at the University of North Carolina, North Carolina.
- Puncreobutr, V. (2016). *Education 4.0: New challenge of learning*. *St. Theresa, Journal of Humanities and Social Sciences*, 9(5), 92-97.
- Prescott, L. (2012). *Life writing and life-learning: An analysis of creative writing students' work*. *Studies in Continuing Education*, 34(2), 145-157.
- Reese, A. J. (2015). Virtual Field Experience And Mentoring During And Elementary General Music Methods Course. *Journal of Music Teacher Education*, 24(2) 23-39.
- Reeves, T. C. (2006). *How Do You Know They Are Learning? The Importance Of Alignment In Higher Education*. *International Journal of Learning Technology*, 2(4), 294-309.
- Rolandson, D. M. & Ross-Hekkel, L. A. (2022). *Virtual professional learning communities: a case study in rural music teacher professional development*. *Journal of Music Teacher Education*. Doi: 11.1177/10570837221077430.
- Roper, L. (2014) *Respecting and supporting students' affective learning*. *Journal of College and Character*, 15(1), 51-54.
- Ruthmann, S.A. & Hebert, D.G. (2012). *Music learning and new media in virtual and online environments*. In McPherson, G.E. and Welch, G.F. (eds) *The Oxford Handbook of Music Education* (Vol. 2). New York: Oxford University Press, 567–83.
- Sarıkaya, M. (2021). *Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğrencilerinin Görüşleri*. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 27(46), 92-100.
- Salmon, G. (2016). Higher Education 1.0-3.0. Erişim Tarihi 5 Ocak 2024 https://www.gillysalmon.com/uploads/5/0/1/3/5013343/education_1-0_to_3-0.pdf.
- Savic, M. & Kashef, M. (2013). *Learning Outcomes In Affective Domain Within Contemporary Architectural Curricula*. *International Journal of Technology and Design Education*, 23(4), 987-1004.

- Shephard, K. (2008). *Higher education for sustainability: Seeking affective learning outcomes*. International Journal of Sustainability in Higher Education, 9(1), 87–98.
- Sönmez, V. (2004). *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sönmezöz, F. (2006). *Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Öğrenim Gören Lisans Öğrencilerinin Eşlik Dersine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi*, Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu Bildiriler Kitabı, 26-28 Nisan 2006 (s.316-326), Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Şenoğlu Özdemir, C. (2019). *Analitik müzik dinleme etkinliklerinin müzikal bilgi, algı ve performans başarısına etkisi*. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Taylor, L. D. (2014). *The affective domain in nursing education: Educators' perspectives. Theses and Dissertations*. University of Wisconsin-Milwaukee.
- TDK (2024). Mobil Kelimesi. Erişim Adresi. <https://sozluk.gov.tr/> (118.06.2024).
- Telli, S. (2020). *Müzik Teknolojileri Kapsamında Geliştirilmiş Sanat İşitsel Ortamın Yaylı Çalgı Öğrencilerinin Entonasyon Farkındalığına Etkileri*. Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Uluocak, S. (2014). *Klasik Gitarın İlköğretim Müzik Eğitiminde Öğretmen Çalgısı Olarak Kullanımı*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 14(2), 109-123.
- Uman, M. (2023). *Uzaktan Eğitim Verilen Ortaokul Müzik Derslerinin Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi*. Harran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Şanlıurfa.
- Ülger, K. (2021). *Uzaktan Eğitim Modelinde Karşılaşılan Sorunlar-Fırsatlar Ve Çözüm Önerileri*. International Journal of Contemporary Educational Studies, 7(1), 2458-9373.
- Xia, J. (2021). *Exploring The Influence Of The Pivot To Online Instrumental Lessons During The Covid-19 Pandemic On Chinese Music Students In A UK Universty*. International Journal on Innovations in Online Education, 5(3), 1-22.

- Yağar, F. ve Dökme, S. (2018). *Niteliksel Araştırmaların Planlanması: Araştırma Soruları, Örneklem Seçimi, Geçerlik ve Güvenirlik*. Gazi Sağlık Bilimleri Dergisi, 3(3), 1-9.
- Yaşlıca, E. (2020). *Sanal Sınıf Ortamında Etkileşimli Öğretim Materyalinin Başarıya Ve Tutuma Etkisi*. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 20(1), 39-56.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008) *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, H. (2021). *Ters Yüz Öğrenme Modeline Dayalı Gitar Eğitimi ve Eşlikleme Dersinin Motivasyona, Tutuma ve Eşliklemeye Etkisi*. Doktora Tezi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Yıldız, E. ve Tüzün, H. (2023). *Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Etkileşim Deneyimlerinin İncelenmesi*. Yükseköğretim Dergisi, 13(3), 381-392. Doi: 10.53478/yukseogretim.1199744.
- Yongacı, Y. ve Dalkıran, E. (2021). *Koronavirüs (Covid-19) Pandemi Sürecinde Müzik Dersinin Uzaktan Eğitimle İşlenmesine Yönelik Görüşlerin İncelenmesi*. The Journal of Academic Social Science.
- Yök (2018). Müzik Öğretmenliği Lisans Programı. *Erişim adresi: https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Muzik_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf*
- Yungul, O. ve Can, A. A. (2018). Applicability of Web Based Distance Education to Instrument (Guitar) Education. Educational Policy Analysis and Strategic Research, 13(4), 37-69. Doi: 10.29329/eaR.2018.178.3.
- Yungul, O. (2018). *Web Tabanlı Uzaktan Eğitimin Çalgı (Gitar) Eğitiminde Uygulanabilirliği*, Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Hacettepe Üniversitesi. (t.y.). Misyon, vizyon ve değerler. Erişim adresi: <http://hacettepe.edu.tr/hakkinda/misyonvizyondegerler>*

EKLER**Ek-1. Kişisel Bilgi Formu****KİŞİSEL BİLGİ FORMU**

Değerli öğrenciler,

Yapılan bu çalışmada, Gitar Eğitimi ve Eşlikleme dersinin sanal sınıf ortamında işlevselliğinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Kişisel bilgi formuna yazılmayacaktır. Soruların seçeneklerine vereceğiniz cevapların samimi olması, çalışmanın geçerliği açısından son derece önemlidir. Lütfen boş soru bırakmayınız.

Muhammed Ömer TOKATLI

1. Cinsiyet:

(1) Kadın (2) Erkek

2. Enstrüman Branşınız:.....**3. Mezun Olunan Lise Türü:**

- (1) Anadolu Lisesi
- (2) Meslek, ve Teknik Anadolu Lisesi
- (3) Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
- (4) Fen Lisesi
- (5) Spor Lisesi
- (6) İmam Hatip Lisesi
- (7) Sosyal Bilimler Lisesi

4. Ailenizde Enstrüman çalan var mı?

.....

Ek-2. Sanal Sınıf Ortamı Değerlendirme Formu

SANAL SINIF ORTAMI DEĞERLENDİRME FORMU

Yönerge:

Bu değerlendirme formunda bireysel olarak “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersine hazırlık sürecinizdeki eğitim faaliyetlerinizin tüm evrelerinde çalışma kapsamındaki sanal sınıf ortamı ile ilgili olumlu ve olumsuz tüm değerlendirmelerinizi yapmanız istenmektedir. Her ünitenin sonunda sonraki ünitelerde eksikliklerin giderilmesi için sanal sınıf ortamı ile ilgili değerlendirmelerinizi araştırmacı ile paylaşmanız dersin verimliliğini arttıracaktır. Aşağıda bu kapsamda hazırlanan soruları cevaplayınız.

1. Sanal sınıf ortamında hangi teknolojik cihaz(lar)ı kullandınız
(Tablet, akıllı telefon...)?

.....

2. Sanal sınıf ortamında kullandığınız cihazın kullanılabilirliğini değerlendir misiniz?

.....

3. Sanal sınıf ortamında kullandığınız cihazın ders için yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?

	Kesinlikle Katılıyorum.
	Kısmen Katılıyorum.
	Kararsızım.
	Kısmen Katılmıyorum.
	Kesinlikle Katılmıyorum.

Yukarıdaki soruya verdiğiniz cevabı nedenleri ile açıkla mısınız?

.....

.....

.....

4. Sanal sınıf ortamını kullanma konusunda kendinizi yeterli buluyor musunuz?

	Kesinlikle Katılıyorum.
	Kısmen Katılıyorum.
	Kararsızım.
	Kısmen Katılmıyorum.
	Kesinlikle Katılmıyorum.

Yukarıdaki soruya verdiğiniz cevabı nedenleri ile açıkla mısınız?

.....

.....

.....

.....

5. Sanal sınıf ortamında kullanılan online materyaller yeterli midir?

	Kesinlikle Katılıyorum.
	Kısmen Katılıyorum.
	Kararsızım.
	Kısmen Katılmıyorum.
	Kesinlikle Katılmıyorum.

Yukarıdaki soruya verdiğiniz cevabı nedenleri ile açıkla mısınız?

.....

.....

.....

6. “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” ders içeriklerinin öğretiminde sanal sınıf ortamı sizce yeterli midir?

	Kesinlikle Katılıyorum.
	Kısmen Katılıyorum.
	Kararsızım.
	Kısmen Katılmıyorum.
	Kesinlikle Katılmıyorum.

Yukarıdaki soruya verdiğiniz cevabı nedenleri ile açıkla mısınız?

.....

.....

.....

.....

7. Çalgı eğitimi bakımından “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında uygulanmasını değerlendirir misiniz?

.....

.....

.....

.....

8. Ders materyallerine erişim bakımından sanal sınıf ortamını değerlendirir misiniz?

.....

.....

.....

.....

9. Senkron model kapsamında verilen ders içeriklerinin çalışmalarınıza olan etkisini değerlendirir misiniz?

.....

.....

.....

10. “Gitar Eğitimi Ve Eşlikleme” dersini sanal sınıf ortamındaki yeterliliğini mesleki kazanımların öğrenilmesi bakımından nasıl değerlendirirsiniz?

.....
.....
.....

11. Sanal sınıf uygulamasının eğitim sürecinde kullanılmasının olumlu yönleri sizce nelerdir?

.....
.....
.....
.....

12. Sanal sınıf uygulamasının eğitim sürecinde kullanılmasının olumsuz yönleri sizce nelerdir?

.....
.....
.....

13. “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında uygulanmasına yönelik tavsiye ve önerileriniz nelerdir?

.....
.....
.....
.....

Ek-3. Gönüllü Katılımcı Onam Formu**MARMARA ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ****BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU****GÖNÜLLÜ KATILIMCI ONAM FORMU**

Sizi Doç. Dr. A. Aylin Can danışmanlığında tez aşamasında bulunan Muhammed Ömer Tokatlı tarafından yapılmakta olan “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme Dersinin Sanal Sınıf Ortamında İşlevselliğinin İncelenmesi” başlıklı araştırmaya katılımcı olarak davet ediyoruz. Araştırmaya katılmak tamamen **gönüllülük** esasına dayanmaktadır.

Bu araştırmanın amacı “Gitar Eğitimi ve Eşlikleme” dersinin sanal sınıf ortamında işlevselliğini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda ses ve görüntü kaydı/yazılı olarak veri toplanacaktır. Araştırmanın amacına ulaşması için sizden beklenen, bütün soruları eksiksiz, kimsenin baskısı/telkini altında olmadan, size en uygun gelen cevapları objektif ve içtenlikle vermenizdir. Bu çalışmadan elde edilecek bilgiler tamamen araştırma amacı ile kullanılacak olup kişisel bilgileriniz KVKK kapsamında **gizli tutulacak**, veriler topluca işlenecek ve sadece yayın amacı ile kullanılacaktır. Araştırma tamamlandığında genel/size özel sonuçların sizinle paylaşılmasını istiyorsanız lütfen tokatli.omerr@gmail.com e-posta adresine mesaj gönderiniz.

Bu formu okuyup onaylamanız, araştırmaya katılmayı kabul ettiğiniz anlamına gelecektir.

Yukarıda yer alan bilgileri okudum ve katılmam istenen çalışmanın kapsamını, amacını ve gönüllü olarak üzerime düşen sorumlulukları anladım. Çalışma hakkında yazılı ve sözlü açıklama aşağıda adı belirtilen araştırmacı/araştırmacılar tarafından yapılmış ve kişisel bilgilerimin korunacağı konusunda yeterli güven verilmiştir.

Bu koşullarda söz konusu araştırmaya kendi isteğimle, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının (Kendi el yazısı ile)

Adı-Soyadı :

İmzası :

(Varsa) Velayet veya Vesayet Altında Bulunanlar İçin;

Veli veya Vasisinin (kendi el yazısı ile)

Adı-Soyadı :

İmzası :

Araştırmacının

Adı-Soyadı : Muhammed Ömer Tokatlı

İmzası :

Ek-4. Ölçek İzin Yazısı

Ek-5. Ölçek

Öğrencinin			Çok Zayıf	Zayıf	Orta	İyi	Çok İyi
Adı ve Soyadı:							
Çalgısı:							
Eser – Besteci:							
Etüt – Besteci:							
Performans Gözlem Formu							
Boyut	Alt boyut	Maddeler	0	1	2	3	4
Teknik Boyut	Oturuş/Tutuş Duruş	Çalgının gerektirdiği doğru, rahat oturuş/tutuş ve duruşu sağlayabilme					
	Çalgı Tekniği	Eser/etütte çalgının gerektirdiği teknikleri doğru biçimde uygulayabilme					
		Çalgının gerektirdiği koordinasyonu sağlayabilme					
	Doğru-Temiz Çalma	Eseri/etüdü doğru, temiz/entonasyonla çalabilme					
		Eseri/etüdü doğru ve uygun parmak numaraları ile çalabilme					
		Eseri/etüdü doğru bir ritmik yapıyla çalabilme					
	Tempo	Eseri/etüdü temposunda çalabilme					
		Eseri/etüdü tempoyu koruyarak çalabilme					
Artikülasyon	Eseri/etüdü artikülasyona dikkat ederek çalabilme						
Ses Rengi	Eser/etüt içerisinde farklı ses renkleri kullanabilme						
Müzikal Boyut	Bütünlük	Eseri/etüdü bütün olarak, duraksamadan akıcı çalabilme					
	Cümleleme	Eseri cümleleme planlamasına uygun çalabilme (eserin özgün cümle yapısını duyurma)					
		Cümleleri bütünlük içinde çalabilme					
		Cümleleri istenilen nüanslarla çalabilme					
	Ton	Eser/etüdü etkili bir tonla çalabilme					
	Bağlı çalma	Pozisyon geçişlerinde bütünlüğü koruyarak çalabilme					
	Dinamikler	Eseri/etüdü belirtilen gürlük derecesiyle çalabilme					
		Eseri/etüdü belirtilen nüanslara uygun çalabilme					
	Form	Eserin/etüdün yapısal özelliklerine uygun çalabilme (soru-cevap, taklit, sekvens, motif/temayı ters çevirme, büyültme, küçültme, varyasyon vb.)					
	Dönem	Eser/etüdü dönemsel özelliklerine göre çalabilme					
İfade	Eseri/etüdü karakterine, duygusuna uygun bir ifadeyle çalabilme						
Doku	Eseri/etüdü dokusuna (monofoni, polifoni, homofoni) uygun çalabilme						
Toplam							

Ek-6. Ünite Kazanımları

1. Ünite

A) Bilişsel

- Hatırlama (Tanıma)
- Anlama (Özetleme)
- Anlama (Açıklama)
- Uygulama (Yapma)
- Analiz Etme (Ayrıştırma)
- Değerlendirme (Denetleme)
- Yaratma (Oluşturma)

B) Duyuşsal

- Alma (Farkında Olma)
- Tepkide Bulunma (İsteklilik)
- Değer Verme (Değere Adanmışlık)
- Örgütleme (Değerleri Örgütleme)
- Nitelenmişlik (Genellenmiş)

C) Devinişsel

- Algılama (Duyuşsal Uyarılma)
- Kurulma (Bedensel Kurulma)
- Kılavuzla Yapma (Deneme)

2. Ünite (Ton ve Analiz Kavramı)

A) Bilişsel

- Hatırlama (Tanıma)
- Anlama (Yorumlama)
- Anlama (Örnekleme)
- Anlama (Sonuç Çıkarma)
- Uygulama (Yapma)
- Uygulama (Yararlanma)
- Değerlendirme (Eleştirme)
- Yaratma (Planlama)

B) Duyuşsal

- Alma (Farkında Olma)
- Tepkide Bulunma (Uysallık)
- Değer Verme (Değere Adanmışlık)

C) Devinişsel

- Algılama (Duyuşsal Uyarılma)
- Kılavuzla Yapma (Deneme)

3. Ünite (Eşikleme)

A) Bilişsel

- Hatırlama (Tanıma)
- Anlama (Yorumlama)
- Anlama (Özetleme)
- Anlama (Açıklama)
- Uygulama (Yapma)
- Uygulama (Yararlanma)
- Analiz Etme (İrdeleme)
- Değerlendirme (Eleştirme)
- Yaratma (Oluşturma)

B) Duyuşsal

- Alma (Farkında Olma)
- Tepkide Bulunma (İsteklilik)
- Değer Verme (Değeri Kabullenme)

C) Devinişsel

- Algılama (Duyuşsal Uyarılma)
- Kılavuzla Yapma (Deneme)
- Mekanikleşme

Ek-7. Ders Planı

HAFTALIK DERS PROGRAMI	ESER/ETÜT	GAM	AÇIKLAMA	KAZANIM
1.ÜNİTE: GİTARIN TEMEL BİLGİLERİ VE ÇALIM TEKNİKLERİ 1. HAFTA	Gitarın tarihi ve yapısı. Duruş,tutuş, oturuş pozisyonları Sağ el- sol el isimleri ve egzersizleri, tablatur notasyonları		.Ders ile ilgili bilgiler verilir. .Gitar tarihi ve eşikleme ile (gitar türleri) ilgili konular anlatılır (sunum) .Gitar çalarken duruş ve gitarı tutuş pozisyonu anlatılır. -i-m parmakları ile boş tel alıştırma -sol elde 1.,2.,3., ve 4. perdelerde kromatik egzersiz -tab notasyonu öğretilmesi	Gitarın yapısal özelliklerini , kısa tarihini ve tutuşunu bilir.
2.HAFTA	1. pozisyonda alt tellerde melodi çalışması.		Akord sistemi anlatılır .Aralık kavramı gitar üzerinde anlatılır. .Tüm tellerde birinci pozisyonda notaların yerleri gösterilir. .Boş tellerde farklı varyasyonlarda arpej çalışması p-i-m-a tiranfo ve apoyando tekniği gösterilir. .Dokuzuncu senfoni gösterilir.	Tabi sistemi ile nota okumasını ve p-i-m parmaklarını kullanmayı bilir.
3. HAFTA	arpej çalışması eser çalışması	2 oktav do majör	.Boş tellerde farklı varyasyonlarda arpej çalışması p-i-m-a DO DİZİSİ arenas - d.aguado 12 (okul kitabı) study in two voices	Ezgi ve dizi çalışmalarını bilir.
2.ÜNİTE: TON VE ANALİZ KAVRAMLARI 4. HAFTA	eser çalışması kadans analiz	2 oktav do majör	F. Carulli Etüd Do dizisi üzerinde 1-5-1 derecelerinde akorlar ile kadans çalışması yapılır. Arpej ve ritim çalışmaları yapılır. GİTARIN KULLANILDIĞI MÜZİK TÜRLERİ	Ezgi ve dizi çalışmalarını bilir.
5. HAFTA	eser çalışması kadans analiz		F. Carulli Etüd tekrar edilir. Sur le pon D'avignon şarkısı i-m parmakları ile çalıştırılır. C-G akorları ritim çalışmaları ile tekrar edilir. LEGATO TEKNİĞİ GÖSTERİLİR.	Ezgi ve dizi çalışmalarını bilir.
6.HAFTA	Eser çalışması Eser analizi	2 oktav La minör	La minör gam gösterilir. Ton üzerinde kadans çalışmaları yapılır.1., 4. ve 5. derecelerin gösterilmesi Am-Dm-E - Am kadans çalışmaları	Ezgi ve dizi çalışmalarını bilir.
7. HAFTA			A.Cano (diverssiemnt) parçası çalıştırılır. Kırlara doğru şarkısının analizi yapılır ve i-m parmakları ile çalışılır.	

VİZE HAFTASI 8. HAFTA				
3. ÜNİTE: EŞLİKLEME 9. HAFTA			Kırlara doğru şarkısının akorları ile eşliklemesi çalışılır.	
10. HAFTA	Eser çalışması okul şarkısı	Sol majör gam	Sol majör gam gösterilir. Prelude in g majör çalışması yapılır. (christopher parkening) .Tebessüm şarkısının analizi yapılır. Em - D akorları gösterilir.	Çalm tekniğine uygun eser seslendirir.
11.HAFTA	Eser analizi 1. pozisyon akor	Sol majör gam	Tebessüm şarkısının akor çalışmaları yapılır ve sağ elde ritim gösterilir.	1. pozisyonda temel akor yapılarını bilir
12. HAFTA	Akor çalışmaları	Sol majör gam	Sol majör kadans çalışmaları yapılır. (1-4-5-1) G, C, D akorlarının çalıştırılması. Tebessüm şarkısının EŞLİKLEMESİ yapılır	1. pozisyonda temel akor yapılarını bilir
13. HAFTA	Eşlik çalışması	Mi minör gam	Mi minör gam gösterilir. UNDERGROUND SOUND - (ABRSM 2019 GRADE 1) Mays şarkısı - ziya aydıntan	Ezgi ve dizi çalışmalarını bilir.
14. HAFTA	Klasik müzik eser çalışması popüler şarkı	Mi minör gam	UNDERGROUND SOUND - (ABRSM 2019 GRADE 1) Mays şarkısı - ziya aydıntan	Ezgi ve dizi çalışmalarını bilir.
15. HAFTA	Klasik müzik eser çalışması		Genel Değerlendirme	Ezgi ve dizi çalışmalarını bilir.

Boş Tellerde Alıştırma

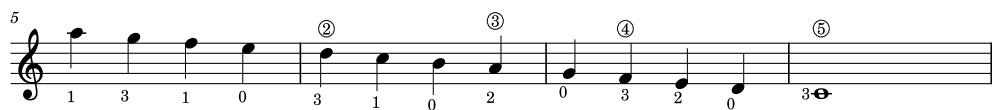
First system of musical notation (measures 1-4). The top staff is in treble clef with a 4/4 time signature. The melody consists of quarter notes in the first two measures and eighth notes in the last two measures. The bottom staff is a guitar TAB with four measures, each containing four '0's representing open strings.

Second system of musical notation (measures 5-8). The top staff continues the melody from the first system. The bottom staff is a guitar TAB with four measures, each containing four '0's representing open strings.

Third system of musical notation (measures 9-12). The top staff continues the melody. The bottom staff is a guitar TAB with four measures, each containing four '0's representing open strings.

Fourth system of musical notation (measures 13-16). The top staff continues the melody. The bottom staff is a guitar TAB with four measures, each containing four '0's representing open strings. The system ends with a double bar line.

Do Majör Gam

KADANS BİLGİSİ

Kadans (durgu); "bir tonun çeşitli dereceleri üzerine kurulan akorların arada getirilmesiyle oluşturulan armonik küme" olarak tanımlanabilir. Kadansları başlıca üç gruba ayırabiliriz. Bunlar *plagal*, *otantik* ve *tam* kadanslardır. Aşağıda Do Majör dizisinin sesleri üzerine kurulan akorlar ve dereceleri gösterilmiştir.

Do Majör

C Dm Em F G Am B-5

I II III IV V VI VII

Tonik Sudominant Dominant

Plagal Kadans C F C I-IV-I akorlarıyla yapılan kadans türüdür.

I IV I

Otantik Kadans C G C I-V-I akorlarıyla yapılan kadans türüdür.

I V I

Tam Kadans C F G C I-IV-V-I akorlarıyla yapılan kadans türüdür.

I IV V I

Gitar çalarken akorlarla bir parçaya eşlik sözkonusu olduğunda yazmayı ve okumayı kolaylaştırmak için akorlar, şifrelerle ifade edilirler. Şifreli sistemde harfler kullanılır ve la sesinden başlamak üzere sesler, alfabenin ilk harfleriyle eşleştirilmiştir. Buna göre La-A, Si-B, Do-C, Re-D, Mi-E, Fa-F, Sol-G'dir. Majör akorlar büyük harflerle, minör akorlar ise akorun şifresinin yanına konulan küçük "m" harfiyle ifade edilir. Şifrelerle ifade edilen akorlar ise birbirinden bölü çizgisi (/) ile ayrılırlar. Her bir çizgi bir ölçüye karşılık gelir. Bir ölçü içinde birden fazla akor geçişinin olduğu durumlarda da her bir akorun üzerine vuruş sayısı kadar dik çizgi (|) konur. Aşağıda bazı majör ve minör tonlarda tam kadanslara ait akorları simgeleyen şifreler verilmiştir.

Majör Tonlar

Do Majör : C / F / G(7) / C
 Re Majör : D / G / A(7) / D
 Mi Majör : E / A / B(7) / E
 Fa Majör : F / Bb / C(7) / F
 Sol Majör : G / C / D(7) / G
 La Majör : A / D / E(7) / A
 Sib Majör : Bb / Eb / F / Bb

Minör Tonlar

La Minör : Am / Dm / E(7) / Am
 Si Minör : Bm / Em / F#(7) / Bm
 Do# Minör : C#m / F#m / G#(7) / C#m
 Re Minör : Dm / Gm / A(7) / Dm
 Mi Minör : Em / Am / B(7) / Em
 Fa# Minör : F#m / Bm / C# / F#m
 Sol Minör : Gm / Cm / D(7) / Gm

Study In Two Voices

8

TAB

2	1	2	0
0	0	0	0

5

TAB

1	0	1	3
0	0	0	0

9

TAB

1	2	1	0
0	0	0	0

13

TAB

2	0	2	0
0	0	0	0

Sur le pont

8

mf

TAB: 1-1-1, 3-3-3, 0-1-3, 0-1-3, 1-1-1

6

TAB: 3-3-3, 0-1-3, 3-0-1, 3-3-3, 0

11

f

mf

TAB: 3-3-3, 0, 1-1-1, 3-3-3, 0-1-3

16

TAB: 0-1-3, 1-1-1, 3-3-3, 0-1-3, 3-0-1

ETÜD

F. CARULLI

A

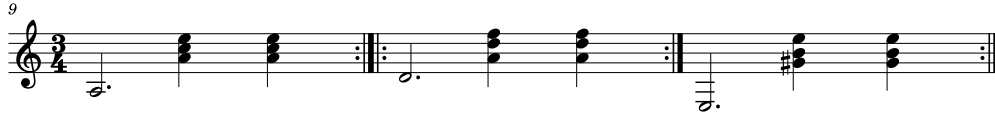
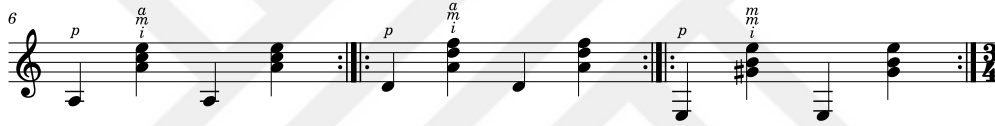
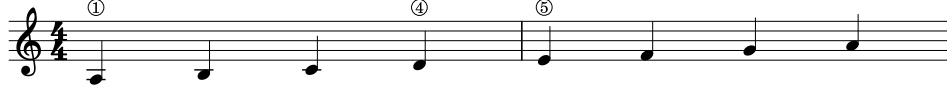
8 B

15 C

D

22

La minör Kadans ve Akorları

parçaya eşlik etmektedir. Akor geçişlerinin "zamanında" yapılmasıdır. Aşağıdaki örnekte (A) önce iki vuruş ardarada akor çalınmalı daha sonra iki vuruş sus yapılmalıdır. Bu suslar iyi kullanılarak bir sonraki akor bu sırada hazırlanmalı ve zamanı gelince çalınmalıdır. İlerleyen alıştırmalarda (B-C) sus süresi önce bir vuruşa inmekte ve daha sonra da sus tamamen ortadan kalkmaktadır. Bunların her biri diğerinin ön koşuludur. Sırayla ilerleyiniz ve pekiştirmeden bir sonrakine geçmeyiniz. Akorları "i" parmağınızı kullanarak ve telleri yukarıdan aşağıya tarayarak çalınız. Her bir ton için aynı yöntemi uygulayınız. almak için son sayfada bulunan "I. Pozisiyondaki Temel Akorlar" başlıklı kısımdan yararlanabilirsiniz.

A1) Am i i Dm i i Am i i A2) Am E Am

A3) Am Dm E Am

B1) Am Dm Am B2) Am E Am

B3) Am Dm E Am

C1) Am Dm Am C2) Am E Am

C3) Am Dm E Am

Kırlara Doğru

Ziya Aydınhan
(1905-1982)

Moderato

Am E E7 Am

Se - rin e - sen rüz - gar çi - çek ko - kan kır - lar Bek -
 Gü - müş de - re bo - yu so - ğuk pı - nar su - yu
 Cen - net gi - bi bağ - lar sis - li yü - ce dağ - lar
 Şu göl - ge - li or - man şu ne - şe - li har - man

C Am E Am

ler bi - zi ar - ka - daş - lar yol - cu - luk var Bek -

C Am E Am

ler bi - zi ar - ka - daş - lar yol - cu - luk var.

Kırlara Doğru

Am / E / E7 / Am
 C / Am / E / Am
 C / Am / E / Am

MAYIS

Z. AYDINTAN

Em (2) Am (3) (4) (3) Em (3) (4) (3) B7 (4)

Renk ler le süs len di şu ya maç lar
ses ler le şen len di boş yu va lar

Am (3) Em (3) (4) (3) B7 (4) 1 2 Em

san ki hoş bir top çi çek bu a ğaç lar
yem ye şil şal ör tün dü hep o va lar